

XX. évfolyam, 76. szám

SZÉCHENYI

ALUMNI MAGAZIN

A győri **Széchenyi István Egyetem** öregdiák-magazinja

2026

NYÁR

VÍZ ÉS TEJ

KÉT CSEPPNYI ÉLET

**SZÉCHENYI
EGYETEM**
UNIVERSITY OF GYŐR

MINDEN PROGRAM EGY HELYEN

hellogyor.hu

PROGRAMOK | LÁTNIVALÓK | AKTÍV SZABADIDŐ | GYŐR KÖRNYÉKE

♥ Győr

KÉT CSEPPNYI ÉLET

A víz és a tej első pillantásra két külön világ. Az egyik átlátszó, formátlan, minden élőlény közös alapja. A másik a táplálás, a gondoskodás és az élet továbbadásának szimbóluma. Mégis ugyanarról mesélnek: az élet törékeny, mégis csodálatos rendszeréről.

Szöveg: **Baudentiszl Ferenc** főszerkesztő

Győr különleges kapcsolatban él a vízzel. A folyók évszázadok óta formálják a város arculatát, környezetét és közösségét. A Széchenyi István Egyetem Mosoni-Duna partján fekvő kampusza nap mint nap emlékeztet bennünket arra, hogy a természet, a tudomány és az emberi gondolkodás elválaszthatatlan egységet alkot.

A víz az élet alapja. Jelen van minden élő rendszerben, meghatározza környezetünk működését, és nélkülözhetetlen a társadalom fejlődése szempontjából is. A „Víz, amit akarunk – Egy élhető jövőért” konferencia arra irányítja figyelmünket, hogy a víz nem csupán erőforrás, hanem közös felelősségünk is.

A tej ennek az életet fenntartó rendszernek különleges megnyilvánulása. Egyetlen pohár tej mögött a természet, a biológia és az emberi tudás összetett együttműködése áll. A termeléstől és feldolgozástól kezdve a minőséget meghatározó mikrobiológiai folyamatokig számos láthatatlan tényező járul hozzá ahhoz, hogy mindennapi táplálékunkká váljon.

Ez a lapszám arra szeretne rámutatni, hogy a legfontosabb összefüggések gyakran a szemünk előtt rejtve maradnak. Egy mikroorganizmus működésében, egy tudományos felismerésben vagy egy felelős döntésben, amely hosszú távon alakítja környezetünket és életminőségünket.

A tudomány feladata, hogy láthatóvá tegye ezeket a kapcsolatokat. Segítsen megérteni mindazt, amit természetesnek veszünk, s hozzájáruljon ahhoz, hogy értékeinket megőrizhessük a jövő generációi számára.

Bízom benne, hogy magazinunk írásai nemcsak új ismeretekkel gazdagítják az olvasót, hanem arra is ösztönöznek bennünket, hogy tudatosabban tekintsünk közös értékeinkre és jövőnkre. 📖

TE(L)JES ÉLETÚT MAKRO ODAADÁSSAL

TARTALOM

6

TE(L)JES ÉLETÚT Makro odaadással a mikrobiológiáért

Varga László a Széchenyi István Egyetem Albert Kázmér Mosonmagyaróvári Kar Élelmiszer tudományi Tanszékének professzora, a Wittmann Antal Növény, Állat és Élelmiszer tudományi Multidiszciplináris Doktori Iskola vezetője, valamint az Egyetemi Doktori Tanács elnöke. Korábban tanszékvezetői (2003–2006), dékánhelyettesi (2007–2012), intézetigazgatói (2012–2014), illetve tudományos és külügyi rektorhelyettesi (2013–2015) pozíciót is betöltött. Szakterülete az élelmiszer-mikrobiológia, azon belül is a tejipari mikrobiológia és higiénia.

12

Az egyetemi oktatásra is kihathat Its Impact on Higher Education

14

Szemléletváltás a felsőoktatásban

16

TIZEDMIKROMÉTEREKTŐL A KATEDRÁIG

Dr. Borbély Gábor pályája a magyar mikroelektronika rendszerváltás előtti álmától, a japán lézerműködési és Távközlési Műszaki Főiskola katedrájáig. Itt közel harminc éven át irányította a Távközlési Tanszéket, végigkísérve az analóg világ alkonyát és a digitális forradalom diadalát, az egyetemmel való együttműködést, a BSc és MSc szakok indítását.

20

Oral history győr felsőoktatásáról

2025 februárjában indult útjára a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum, valamint a Széchenyi István Egyetem közös kezdeményezése, a „Rendszerváltástól napjainkig – Győr város kulturális és oktatási élete” című Oral history (elbeszélt történelem) projekt.

16

22

AZ AUDIS VEZETŐT A TANULÁS ÉLTETI

Lernen ist die Lebensenergie des Audi-Managers

A folyamatos tanulás élteti, kihívások közegette érzi igazán jól magát. Az autópár jelenlegi helyzetében nem a veszélyt, hanem a lehetőséget látja. A Széchenyin eddig négy diplomát szerzett, továbbá egyetemünk és a St. Lawrence College közös programjában egy „college diplom”-mal is gazdagodott a kanadai képzési intézménytől.

22

30

30

MEGŐRIZTE ÉS FEJLESZTETTE A CÉGET

A Gimex-Hidraulika Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. második generációs ügyvezető-tulajdonosával beszélgettünk. Görcs Annamari őszintén mesélt az életéről, amely a kívülről jövő véleményekkel szemben korántsem „lányregény”.

37

A rendezvényszervezés új szemlélete

38

Várostartó történelmi kiállítás

41

A győri királyi akadémia második huszonöt éve

44

Batthyány Lajos nevelője is volt

46

Deöghletes pestis és nyavalja

49

In memoriam

50

Márványba zárt folyó

53

Széchenyi + Járműipar és motorsport melléklet

34

34

GYŐRÖTT JUTOTT EGYETEMI SZINTRE

Soós Ákos az általános iskolai tanulmányait Fertőszentmiklóson végezte, a középiskolai folytatás érdekében azonban visszatért Sopronba és a „Vasvillába”, ahonnan érettségi után Győrbe jött – először technikusi, majd villamosmérnöki képzésre.

2026
NYÁR

Impresszum

ALAPÍTÓK

XMEDITOR, Széchenyi István Egyetem

FELELŐS KIADÓ

Pintér-Pétek Imre,
az XMEDITOR tulajdonosa

FŐSZERKESZTŐ

Baudentiszl Ferenc
szerkesztoseg@xmeditor.hu

EGYETEMI KAPCSOLATTARTÓ

Winkler Csaba
winkler@sze.hu

TÖRDELÉS

Maár Norbert

CÍMLAPFOTÓ

Igor Wang/Unsplash
fényképének felhasználásával

NYOMDAI ELŐÁLLÍTÁS

Palatia Nyomda és Kiadó Kft.
9026 Győr, Viza u. 4.

A SZERKESZTŐSÉG CÍME

XMEDITOR, 9026 Győr, Ady Endre u. 6.

HONLAP

www.szechenyialumnimagazin.hu

Az alumni@sze.hu oldalon nemcsak az alumni magazinról, hanem a SZE Kommunikációs és Alumni Igazgatóság működéséről, programjairól is bővebb információkat találnak. A magazin megrendelhető az Új Tudástér épületében, az Egyetemi Szolgáltató Központban.

Külön köszönet Winkler Csabának a magazin elkészítéséhez nyújtott segítségért.

A hirdetések tartalmáért a kiadó nem vállal felelősséget.

ISSN 2061-8077

Lapunkat rendszeresen szemlézi az **IMEDIA**, az üzleti élet médiafigyelője

MAKRO ODAADÁSSAL A MIKROBIOLÓGIÁÉRT

TE(L)JES ÉLETÚT

Varga László a Széchenyi István Egyetem Albert Kázmér Mosonmagyaróvári Kar Élelmiszer-tudományi Tanszékének professzora, a Wittmann Antal Növény, Állat és Élelmiszer-tudományi Multidiszciplináris Doktori Iskola vezetője, valamint az Egyetemi Doktori Tanács elnöke. Korábban tanszékvezetői (2003–2006), dékánhelyettesi (2007–2012), intézetigazgatói (2012–2014), illetve tudományos és külügyi rektorhelyettesi (2013–2015) pozíciót is betöltött. Szakterülete az élelmiszer-mikrobiológia, azon belül is a tejipari mikrobiológia és higiénia.

Szöveg: **Széchenyi Alumni Magazin**

Fordítás: **Dr. Csendes Ferenc**

Fotó: **Németh Norbert**

Varga László Kapuváron született 1971-ben. Középiskolai tanulmányait Szombathelyen végezte, a Kanizsai Dorottya Gimnáziumban. 1994-ben agrármérnöki, 1996-ban tejipari szakmérnöki oklevelet szerzett a Pannon Agrártudományi Egyetem Mosonmagyaróvári Mezőgazdaság-tudományi Karán. 1994 és 1997 között állami ösztöndíjas doktorandusz volt Mosonmagyaróváron. Angol nyelvű PhD értekezését 2000-ben védte meg summa cum laude minősítéssel. 2008-ban habilitált doktori címet szerzett a Nyugat-magyarországi Egyetemen. 2017 óta a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) doktora. A Széchenyi István Egyetem 2023-ban „distinguished professor” címet adományozott részére.

– Tizenegy éves voltam, amikor a szüleim úgy döntöttek, hogy Szombathelyre költözünk, így a Vitnyéden kezdett általános iskolai tanulmányaimat a 6. osztálytól már a vasi megyeszékhelyen, a Dózsa Györgyről elnevezett oktatási intézményben fejeztem be. Nagyon jó tanuló voltam mindvégig, így a gimnáziumban is, ahol a matematikát különösen imádtam, mert elbűvölt a nagyszerűsége és az egzakt-sága. Emellett az angol nyelv volt még a nagy kedvenc, aztán mégis egész mással kezdtem el foglalkozni, s onnantól kezdve az életem az élelmiszer-mikrobiológiáról szól.

Pályafutása során több mint 20 K+F+I projekt megvalósításában vett részt témavezetőként, illetve nevesített közreműködőként. A hazai tejmikrobiológiai kutatások vezető alakja. A jótékony hatású mikroorganizmusokkal (tejsavbaktériumok és bifidobaktériumok) kapcsolatos kutatásai mellett

jelentősek a tejben és a tejtermékekben előforduló szennyező, valamint kórokozó (patogén) baktériumokra irányuló vizsgálatai. Tejtudományi, tej-mikrobiológiai kutatásain túl említést érdemel élelmiszer-analitikai irányú, továbbá a húsipari termékek (köztük a libamáj) minőségének javítására és az alkalmazott mikrobiológia különféle területeire kiterjedő tudományos tevékenysége.

– Édesapám határozott, erős akaratú személyiség, aki mindenképpen azt szerette volna, ha mindkét fia gimnáziumban tanul tovább, hogy széleskörű általános műveltséget szerezzünk. Ebben kétségtől igaz volt, ráadásul a mai napig jó szívvel gondolok vissza a gimis évekre és az osztálytársakra. Édesapám azonban azt is szorgalmazta, hogy hozzá hasonlóan én is Mosonmagyaróváron szerezzek diplomát. Bár a gimnáziumi tanárain sem értették, hogy miért választottam az agrár irányt, egy idő után elfogadták ezt a döntést. Hosszú ideig nem is éreztem jól magamat Óváron, a várost kicsinek találtam, az általános agrármérnöki képzést pedig nem éreztem a magaménak. A diplomát azért így is időben megszerkeztem, sőt mi több, PhD-képzésben folytattam az óvári tanulmányaimat. Édesapám mellett Szigeti Jenő professzor, valamint a mentorom, Krász Ádám tanár úr győzködött a folytatás mellett. Utóbbi azt is tanácsolta, hogy a PhD-val párhuzamosan végezzem el a tejipari szakmérnöki képzést. Innentől kezdtem jól érezni magamat Mosonmagyaróváron. No meg akkortól, amikor megismertem a leendő feleségemet, aki az akkor alakult élelmiszertudományi intézetünk ad-minisztrátora volt.

„Jó szívvel éltem meg 2016-ban a mosonmagyaróvári kar győri egyetemhez történő csatlakozását, amelyből lelkileg is megerősödve jöttünk ki. Nagyon tetszett, hogy a Széchenyi István Egyetemnek volt víziója és ebben Óvár kitüntetett helyen szerepelt.

>>> Hosszú ideje aktívan és eredményesen vesz részt a tudományos utánpótlás-képzésben. Témavezetésével, illetve társ-témavezetésével öten szereztek PhD fokozatot, emellett jelenleg további öt PhD hallgató társ-témavezetői teendőit látja el. Vezetői, illetve vezető oktatói minőségében, saját doktoranduszai mellett több, az élelmiszer-tudomány területén tevékenykedő PhD-hallgatót segített hozzá a tudományos fokozat megszerzéséhez, akik közül kilenc személyrel magas színvonalú közös publikációk is fémjelzik az eredményes munkát. Szívügye a doktori képzés minőségének fejlesztése, melyért intézményen belül és országos szinten egyaránt lehetősége nyílik tevékenykedni.

– A PhD-ösztöndíjas éveimet követően lehetőségem nyílt egy holland tejfőhéjgyártó cég körmendi üzemében dolgozni – a tejipari végzettségem mellett az angol és orosz nyelvtudásomnak köszönhetően. Ottani munkám két éve alatt bejártam Oroszországot, illetve a szovjet utódállamok egy részét, majd visszatértem Mosonmagyaróvárra, miután Szigeti Jenő kitarotán és folyamatosan „csábított vissza” a mezőgazdaság- és élelmiszertudományi karra. 39 évesen egye-

temi tanár lettem, nem kizárt, hogy Óvár történetében az egyik legfiatalabbként szereztem meg ezt a címet. Jó szívvel éltem meg 2016-ban a mosonmagyaróvári kar győri egyetemhez történő csatlakozását, amelyből lelkileg is megerősödve jöttünk ki. Nagyon tetszett, hogy a Széchenyi István Egyetemnek volt víziója és ebben Óvár kitüntetett helyen szerepelt. Azt pedig kimondottan megtisztelőnek érzem, amikor 2022-ben az akkori rektor, Baranyi Péter felkért az Egyetemi Doktori Tanács elnökének.

Három tudományos periodika (Acta Alimentaria, Acta Agronomica Óváriensis, Élelmiszervizsgálati Közlemények) szerkesztő-bizottságában tevékenykedik. Tíz éven keresztül töltötte be a Tejgazdaság főszerkesztő-helyettesi pozícióját. Negyvennél több tudományos és tudománynpszerűsítő rendezvény, ezen belül 17 nemzetközi- és világkonferencia szervezésében vett részt. Oktatói kiválóságát a Nyugat-magyarországi Egyetem Kiváló Oktatója (2005) és a Mosonmagyaróvár Város Kiváló Egyetemi Oktatója (2024) díj fémjelzi. 2023-ban megkapta az Óvári Gazdászok Szövetségének Wittmann Antal-díját. 2024-ben a köz-társasági elnök a Magyar Érdemrend tisztikeresztje (polgári tagozat) kitün-

tetést adományozta részére, 2026-ban pedig az MTA Akadémiai Díjában részesült.

– Bár a díjakról, kitüntetésekről alapvetően nincs jó véleményem, a legutóbbi elismerés abból a szempontból mindenképpen ígéretes, hogy a később akadémikussá választottak közül többen is megkapták. Ha már elismerés... Édesapám 2010-ben, amikor egyetemi tanár lettem, megfogalmazta: örül annak, hogy az elvárása szerint alakult az életünk. A két évvel fiatalabb öcsém, Zoltán agrometeorológiával foglalkozik, méghozzá a Széchenyi István Egyetem Albert Kázmér Mosonmagyaróvári Kar Vízgazdálkodási és Természeti Ökoszisztémák Tanszék egyetemi docenseként.

Varga László máriakálnoki lakos. Fele-sege, Dénes Vanda az OpenOnline Kft. ügyvezető tulajdonosa. Lányuk, Emma, fotóművész, jelenleg a University of the Arts London mesterszakos (MA) hallgatója. Fiuk, Leó idén érettségizik a mosonmagyaróvári Kossuth Lajos Gimnáziumban. Varga László közel 40 éve a Real Madrid szurkolója, emellett színházrajongó. Azt azonban még mindig nem tudja megmondani, hogy mi is akarna lenni, ha most kellene pályát választania...

A BESZÉLGETÉS SORÁN VOLTAK SZAKMAI KÉRDÉSEINK IS

– Hogyan változott a tej minősége az utóbbi évtizedekben?

– Magyarországon 1984 óta folyik európai értelemben vett nyerstej-minősítés. A hazai tejminőség azóta nagyon sokat javult. Az egykori zacskós tejek pasztörözése 72°C-on 15 másodperc alatt történt. Az eljárás ugyan hatékonyan pusztította a mikrobákat, de azért minden egymilliomodik baktérium életben maradt, s a tejben elszaporodva néhány nap alatt megsavanyította azt. A jelenlegi UHT tejekben viszont semmi sem marad életben, köszönhetően a 135–150°C-on történő néhány másodperces hőkezelésnek. S bár a tej ízén ez nyomat hagy, az ital bontatlanul hűtés nélkül is hónapokig eltartható.

A doboz felbontása után azonban a környezetből már bármi bekerülhet a tejbe, így az gyorsan megromolhat.

– Miért púposodik fel a kefir doboz fóliája?

– A joghurtban a tejsavbaktériumok szinte kizárólag tejsavat állítanak elő, gázt nem. A kefirben azonban a tejsavbaktériumok mellett ecetsavbaktériumokat és élesztőgombákat is találunk. Utóbbiak anyagcsere-tevékenysége miatt kis mennyiségű alkohol és széndioxid is képződik, így felpúposodhat a fólia.

– UHT tejből is készíthetünk háziilag aludt tejet?

– Csak egy kanál tejfölt kell a tejbe tenni és szobahőmérsékleten aludt tej lesz belőle.

A FULL LIFE IN DAIRY

Varga László is a Professor in the Department of Food Science at the Albert Kázmér Faculty of Mosonmagyaróvár of Széchenyi István University, Head of the Wittmann Antal Multidisciplinary Doctoral School of Plant, Animal and Food Sciences, and Chair of the University Doctoral Council. Previously, he held the positions of Head of Department (2003–2006), Vice Dean (2007–2012), Director of Institute (2012–2014), and Vice Rector for Research and International Affairs (2013–2015). His area of expertise is food microbiology, particularly dairy microbiology and hygiene.

Text: **Széchenyi Alumni Magazine**
Translated by: **Dr. Csendes Ferenc**
Photographs by: **Németh Norbert**

Varga László was born in 1971 in Kapuvár. He completed his secondary education in Szombathely at Kanizsai Dorottya Secondary Grammar School. He earned a degree in Agricultural Engineering in 1994 and a postgraduate specialist programme in dairy engineering in 1996 from the Faculty of Agricultural Sciences in Mosonmagyaróvár of Pannon Agricultural University. Between 1994 and 1997, he pursued doctoral studies in Mosonmagyaróvár as a state-funded PhD student. He defended his PhD dissertation, written in English, in 2000 and was awarded the degree *summa cum laude*. In 2008, he obtained his habilitation at University of West Hungary. Since 2017, he has held the title of Doctor of the Hungarian Academy of Sciences. In 2023, Széchenyi István University awarded him the title of Distinguished Professor.

– I was eleven when my parents decided to move to Szombathely. As a result, I completed the primary education I had begun in Vitnyéd from the sixth grade onward in the city of Szombathely, at the school named after Dózsa György. I was a very good student throughout, including in secondary school, where I particularly loved mathematics. I was captivated by

its greatness and exactness. English was another favourite of mine. Yet I ended up pursuing something entirely different, and from that point on, my life has been devoted to food microbiology.

Over the course of his career, he has been involved as project leader or named participant in more than twenty research, development and innovation (RDI) projects. He is widely regarded as one of Hungary's leading dairy microbiologists. Alongside his research on beneficial microorganisms, including lactic acid bacteria and bifidobacteria, he has made important contributions to the study of spoilage and pathogenic bacteria found in milk and dairy products. In addition to his work in dairy science and dairy microbiology, his scholarly activities extend to food analysis, the enhancement of the quality of meat products—including foie gras—and a wide range of areas within applied microbiology.

–My father was a determined and strong-willed person who was adamant that both of his sons should continue their studies

at a secondary grammar school so that we could acquire a broad general education. There is no doubt that he was right, and I still look back on my grammar-school years and my classmates with great affection. He also urged me to obtain my degree in Mosonmagyaróvár, just as he had done. Although my teachers at grammar school could not understand why I had chosen an agricultural path, after a while they accepted my decision. For a long time, I did not really feel at home in Óvár either. I found the town too small, and I did not feel that the general agricultural engineering programme was truly for me. Nevertheless, I obtained my degree on time and, what is more, continued my studies in Óvár in a PhD programme. Alongside my father, Professor Szigeti Jenő and my mentor, Mr Krász Ádám, encouraged me to continue. The latter also advised me to complete the postgraduate specialist programme in dairy engineering alongside my PhD studies. From that point on, I began to feel at home in Mosonmagyaróvár. And also from the time when I met my future wife, who was the administrator of our newly established Institute of Food Science.

For many years, he has been actively and successfully involved in the training of the next generation of researchers. Under his supervision or co-supervision, five candidates have obtained their PhD degrees, and he is currently serving as co-supervisor to a further five doctoral students. In his capacity as an academic leader and senior member of academic staff, in addition to supervising his own doctoral students, he has assisted a number of PhD candidates working in the field of food science in obtaining their doctoral degrees. The success of this work is reflected in the high-quality joint publications he has co-authored with nine of these researchers. He is deeply committed to enhancing the quality of doctoral education, a cause he has the opportunity to advance both within his institution and at the national level.

– Following my years as a PhD scholarship holder, I had the opportunity to work at the Körmend plant of a Dutch milk-protein manufacturing company, thanks not only to my qualification in dairy engineering but also to my knowledge of English and Russian. During the two years I spent there, I travelled extensively in Russia and several of the successor states of the Soviet Union. I then returned to Mosonmagyaróvár after Szigeti Jenő had persistently and continuously 'tempted me back' to the Faculty of Agricultural and Food Sciences.

I was appointed university professor at the age of 39; it is possible that I was among the youngest to attain this title in the history of Óvár. I welcomed the integration of the Mosonmagyaróvár faculty into the Győr-based university in 2016, a process from which we emerged stronger in spirit as well. I was particularly impressed by the fact that Széchenyi István University had a clear vision, in which Óvár occupied a prominent place. I also felt especially honoured when, in 2022, the then Rector, Baranyi Péter, invited me to serve as Chair of the University Doctoral Council.

He serves on the editorial boards of three scientific journals: *Acta Alimentaria*, *Acta Agronomica Óváriensis* and *Élelmiszervizsgálati Közlemények*. For ten years, he held the position of Deputy Editor-in-Chief of *Tejgazdaság*. He has contributed to the organisation of more than forty scientific and science-popularisation events, including seventeen international and world conferences. His excellence in teaching has been recognised by the Excellent Lecturer of the University of West Hungary Award (2005) and the Excellent University Lecturer of the City of Mosonmagyaróvár Award (2024). In 2023, he received the Wittmann Antal Award of the Association of Óvár Agricultural Graduates. In 2024, he was awarded the Officer's Cross of the Order of Merit of Hungary (Civil Division) by the President of the Republic, and in 2026 he received the

Academic Award of the Hungarian Academy of Sciences.

– Although I am not particularly fond of awards and distinctions in general, this most recent recognition is certainly encouraging in one respect: a number of its previous recipients were later elected to the Hungarian Academy of Sciences. Speaking of recognition, when I was appointed university professor in 2010, my father remarked that he was pleased to see that our lives had turned out as he had hoped. My younger brother, Zoltán, who is two years my junior, works in the field of agrometeorology as an Associate Professor in the and Department of Water Management Natural Ecosystems at the Albert Kázmér Faculty of Mosonmagyaróvár of Széchenyi István University.

Varga László lives in Máriakálnok. His wife, Dénes Vanda, is owner and managing director of OpenOnline Kft. Their daughter, Emma, is a photographic artist and is currently pursuing an MA degree at the University of the Arts London. Their son, Leő, is completing his secondary education this year at Kossuth Lajos Secondary Grammar School in Mosonmagyaróvár. Varga László has been a supporter of Real Madrid for nearly forty years and is also an avid theatre-goer. Even so, he still cannot say with certainty what career he would choose if he had to make that decision today.... 🏡

OUR CONVERSATION ALSO TOUCHED ON A NUMBER OF PROFESSIONAL TOPICS. 😊

– **How has the quality of milk changed over the past decades?**

– A European-style raw milk grading system has been in place in Hungary since 1984. Since then, the quality of Hungarian milk has improved considerably. The pasteurisation of the milk once sold in plastic sachets was carried out at 72°C for 15 seconds. Although this process effectively destroyed microorganisms, approximately one bacterium in a million survived. Once these bacteria multiplied in the milk, it would turn sour within a few days. By contrast, nothing survives in today's UHT milk, thanks to heat treatment at 135–150°C for a few seconds. Although this process leaves its mark on the flavour of the milk, the product can be stored unopened for months without refrigeration. Once the carton has been opened,

however, microorganisms from the environment can enter the milk, causing it to spoil quickly.

– **Why does the foil lid on a pot of kefir sometimes bulge?**

– In yoghurt, lactic acid bacteria produce almost exclusively lactic acid and no gas. Kefir, however, contains not only lactic acid bacteria but also acetic acid bacteria and yeasts. As a result of the metabolic activity of the latter, small amounts of alcohol and carbon dioxide are produced, which can cause the foil lid to bulge.

– **Can curdled milk be made at home from UHT milk?**

– Yes. All you need to do is add a spoonful of sour cream to the milk and leave it at room temperature. It will then turn into curdled milk. 🍴

AZ EGYETEMI OKTATÁSRA IS KIHATHAT

A klímaváltozás mezőgazdasági hatását kutatják a Széchenyi István Egyetem Albert Kázmér Mosonmagyaróvári Karának Talaj-, Víz- és Természettudományi Tanszéke által elnyert Interreg Pályázatával.

Szöveg: **Winkler Csaba**
Fordítás: **Dr. Csendes Ferenc**

Európai Unió pályázon (Interreg, TRANSFER Danube projekt) vizsgálja a Duna-régió kilenc országa a klímaváltozás hatását a különböző növénykultúrákra és azok termeszthetőségére. A pályázat célja az éghajlati szélsőséges események (aszály, árvizek, hőhullámok stb.) elemzése, valamint a Duna régió mezőgazdasága számára szükséges termesztési feltételek megtervezése és fejlesztése. Ezt egy Duna-menti transznacionális e-platform fejlesztésével valósul meg, amely integrálja az éghajlati és vízkészlet mezőgazdasági adatbázist, térképeket, ismereteket, eszközöket, modellezést. A pályázatban résztvevő partnerek együttműködésének eredményeként kifejlesztett monitoring rendszer a Duna régiójában termesztendő növények vízmérlegének és hozamának értékelését segíti. A TRANSFER Danube projekt további célja, hogy felhívja a politikai döntéshozók és a magán mezőgazdasági szektor figyelmét az éghajlatváltozás mezőgazdasági termelésre gyakorolt lehetséges következményeire. Az Interreg Duna Régió Program finanszírozása 30 hónapon keresztül, 2025 áprilisától 2027 szeptemberéig tart. Az egyes országok kutatási eredményeit közösen kezelik és megosztják egymás között. Rendszeres konferenciákat tartanak a partnerek országaiban, valamint országokon belül a termelő gazdák részére.

A pályázat során a Széchenyi-egyetem mosonmagyaróvári kara meteorológiai állomásának adatait folyamatosan rögzítik: hőmérséklet, szélsébség, globál sugárzás, csapadék. A talaj

hőmérsékletét, nedvességtartalmát 1 méteres mélységig mérik és vizsgálják a talajösszetételt, drónos felvételezéssel mérik a talajerózió változását és folyamatos mérésekkel követik a növények fejlődését, produktumát. A pályázat kutatási eredményei, a mezőgazdasági termelés és a klímaváltozás közötti kapcsolat vizsgálata korszerűbb mezőgazdasági termelés kialakítását eredményezi – és fontos eredménye, hogy az egyetemi oktatásban is szemléletváltást eredményezhet. A projekt kedvezményezettjei és a célcsoportok: a helyi és regionális döntéshozók a környezetvédelemben és a mezőgazdaságban, valamint az agrárpolitika területén dolgozók és a gazdálkodók.

A program vezetője dr. Szakál Pál professor emeritus / The program is led by Dr. Pál Szakál, Professor Emeritus

A pályázatban részt vevő Duna-régió országaiban a kutatási területek elhelyezkedése

Location of the research sites in the Danube Region countries participating in the project

TRANSFER Danube

ITS IMPACT ON HIGHER EDUCATION

The Department of Soil, Water and Environmental Sciences at the Albert Kázmér Faculty of Mosonmagyaróvár of Széchenyi István University is investigating the agricultural impacts of climate change through an Interreg project it has been awarded.

Text: **Winkler Csaba**
Translation: **Dr. Csendes Ferenc**

Under the TRANSFER Danube Interreg project, nine countries of the Danube Region are jointly investigating the impact of climate change on various crop species and their cultivation potential through a European Union-funded initiative.

The project aims to analyse extreme climatic events, such as droughts, floods and heatwaves, and to support the planning and development of cultivation conditions required for sustainable agriculture in the Danube Region. This objective will be achieved through the development of a transnational Danube e-platform that integrates climate- and water-resource-related agricultural databases, maps, knowledge resources, analytical tools and modelling capabilities. The monitoring system developed through the collaboration of the project partners supports the assessment of the water balance and yield potential of crops cultivated across the Danube Region. Another key objective of the TRANSFER Danube project is to raise awareness among policymakers and stakeholders in the private agricultural sector of the

potential impacts of climate change on agricultural production. Funded under the Interreg Danube Region Programme, the project runs for 30 months, from April 2025 to September 2027. The research findings generated by the participating countries are jointly managed and shared among the partners. Regular conferences are organised both in the partner countries and at the national level to engage agricultural producers and disseminate project results. As part of the project, data from the meteorological station of Széchenyi István University's Albert Kázmér Faculty of Mosonmagyaróvár are continuously recorded, including air temperature, wind speed, global solar radiation and precipitation. Researchers measure soil temperature and moisture content to a depth of one metre and analyse soil composition. Using drone-based surveys, they monitor changes in soil erosion, while continuous field measurements are used to track crop development and productivity. The project's research findings and the examination of the relationship between agricultural production and climate change will contribute to the development of more modern agricultural practices. An important outcome of the project is that it may also bring about a change in approach in university education. The project beneficiaries and target groups are local and regional decision-makers in the fields of environmental protection and agriculture, as well as professionals working in agricultural policy and farmers. Location of the research sites in the Danube Region countries participating in the project.

SZEMLÉLETVÁLTÁS A FELSŐOKTATÁSBAN

Dr. Szekeres Tamás vonatkozó korábbi cikke, valamint dr. Hanula Barna erre a társadalmi változásra épülő módszertani változások áttekintése alapján megjelenő tényleges megoldások egy változatát mutatja be az alábbi összeállítás.

Szöveg: **Dr. Galli Csaba** címzetes felnőttképzési igazgató
Fotó: **Könczöl János**

Az új órarendi rendszer arra épül, hogy a hallgatók aktívan vegyenek részt a tananyag feldolgozásában és így nem csak hallgatják az oktató „mondókáját”, hanem alakító módon vesznek részt az órarendben.

A foglalkozások első részében az oktató kiemeli az adott alkalomra megállapított tananyag nehezebben elsajátítható anyagrészeit, esetleg számpéldákon bemutatva. A foglalkozás második felében interaktív lesz az órarend, melyben a hallgatók aktívan vesznek részt.

Az egyes csoportok teljesítményének értékelését követően a következő órai hallgatói csoportot az oktató felkészíti az előadásukra.

A 14 hetes oktatási félév esetén 12 témakörre osztják fel a féléves tananyagot – és a hallgatók önállóan ennek megfelelő csoportokat alkotnak saját válogatásuknak megfelelően, azaz úgynevezett önképzőköri csoportokat. Így egy-egy csoport választhat, hogy a 12 témakörből melyik anyagrészt tervezi feldolgozni. A hallgatói csoportok előadását, teljesítményét 3 fős hallgatói csoport, valamint az oktató értékeli azonos pontszámmal. Az értékelés szempontjait előre meghatározzák, melyben természetesen az évfolyam hallgatói aktívan vesznek részt.

Az értékelések szempontjai lehetnek:

- a csoport által előadott anyag a megadott témáról szólt-e?
- a mérnöki műszaki nyelvezet megfelelő volt-e?
- az elmondottakból kiderült-e, hogy a csoport valamennyi tagja részt vett a téma feldolgozásában?
- milyen mértékű volt az irodalomkutatás a témában?

Az órai aktív részvételért az oktató külön adhat pontokat.

Azért, hogy a hallgatók ne csak a kiválasztott témát tekintsék át a félév során, minden alkalommal az előző órai, az oktató által előadott tananyagból egy rövid zh-t írnak minden foglalkozás elején, amire szintén pontokat ad az oktató.

Az órákon természetesen kötelező a részvétel, maximum 3 alkalommal engedélyezett a hiányzás. Aki ezt túllépi, annak a hallgatónak hagyományos keretek között kell vizsgát tennie, azaz nem kaphat megajánlott jegyet. Természetesen az órai részvételért is pontokat kapnak a hallgatók.

A pontok összesítését a félév elején kiválasztott és megbízott hallgató vezeti.

A félév során az utolsó alkalommal az évfolyam dönt az egyes hallgatók összesített pontszámának ismeretében a megajánlott jegy értékéről, figyelemmel az intézményi direktívákra.

Ezzel az interaktív módszerrel egyrészt minden hallgató a saját csoportján belül a témafeldolgozásban tudja csiszolni azt a képességét, amiben a legjobb. Valamint gyakorolják az előadókészségük fejlesztését, mert nagyon sok esetben a hallgatók szinte csak az államvizsgán jutnak szóhoz vizsga alkalmából. Ezzel le tudják győzni vagy legalább mérsékelni a nyilvános szereplésektől való félelmüket.

TIZEDMIKROMÉTERÉKTŐL A KATEDRÁIG

Dr. Borbély Gábor pályája a magyar mikroelektronika rendszerváltás előtti álmától, a japán lézerlabor steril csendjén és a német nagyfrekvenciás tranzistorok vizsgálatán át vezetett a győri Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola katedrájáig. Itt közel harminc éven át irányította a Távközlési Tanszéket, végigkísérve az analóg világ alkonyát és a digitális forradalom diadalát, az egyetemmé válást, a BSc és MSc szakok indítását. 2025-ben köszönt el a Távközlési Tanszék vezetésétől. Most pályája izgalmas kezdeti éveit idéztük fel vele.

Szöveg: **Wurmbrandt András**
Fotó: **Könczöl János**

Füstbe ment álom: a porrá égett „magyar Szilícium-völgy”

A nyolcvanas években Magyarország valami olyasmire készült, ami egyedülállónak számított a KGST-ben. Igyekezett felzárkózni a mikroelektronika lázában égő nyugathoz, s integrált áramkörökkel ellátni a szocialista piacot. Az ezzel a céllal megalapított Mikroelektronikai Vállalat (MEV) nem csupán egy gyár volt, hanem a technológiai kitörés szimbóluma is. Borbély Gábor 1985-ben, friss diplomás villamosmérnökként, illetve integrált áramkört tervező és gyártó szakmérnök-hallgatóként csöppent bele ebbe a világba. – Ez egy óriási beruházás volt, szellemi és anyagi értelemben is. A COCOM-listák miatt nem juthattunk hozzá a legfejlettebb nyugati áramkörökhöz, így magunknak kellett megteremtünk a jövőt – emlékszik vissza. A MEV-nél akkoriban 6 mikrométeres technológiával terveztek, de a cél a 2 mikrométer elérése volt. Míg a diffúziós kályhák fűtőszálai a Szovjetunióból érkeztek, a vezérlőelektronika a legfejlettebb japán és amerikai egységekből állt. Borbély Gábor egy Japánból érkezett, speciális reaktív ionmaró gépen dolgozott, kísérleteivel feszegetve az elérhető legkisebb vonalszélesség határait.

1986. május 26-án, miközben a hazai hírek még javában az április végi csernobili atomerőmű katasztrófára figyeltek, a magyar mikroelektronika fellegvára kigyulladt. – Pont a közepén voltam a szakmérnöki képzésnek, amikor leégett a gyár. A T épület, a 100x100 méteres üzemcsarnok a teljes chip-technológiával odalett. Mi az N épületben voltunk, az én gépem szerencsére megmaradt. A pusztítás azonban így is drámai volt: 4 milliárd forint – akkori áron egy egész falu, kétezer családi ház ára – égett bent a romok között.

A tragédia ellenére Borbély Gábor nem adta fel kitűzött céljait. A Központi Fizikai Kutatóintézet csillebérci laboratóriumaiban, ultraibolya fotolitográfiát használva sikerült elérnie a 0,6 mikrométeres legkisebb vonalszélességet – messze túlszárnyalva az eredeti célkitűzéseket. Ebből a kutatásból született meg vörös diplomás szakmérnöki munkája, amelyet a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) 1988-ban kisdoktori értekezésként is elfogadott.

A tudomány másik szárnya: az iparból az oktatásba

A gyár leégése után a mikroelektronikai karrierlehetőségek beszűkültek. Így kisfia születése után 1987-ben

>>>

» a család hazaköltözött a szülőkhöz Kapuvárra. A Rábánál helyezkedett el, amely akkoriban a térség ipari központja volt. Az otthon és a gyár közötti ingázás azonban az akkori tömegközlekedési lehetőségekkel embert próbáló volt, ráadásul a felettesek mentalitása sem egyezett a fiatal mérnök habitusával, amit csak tetézett a nem túl családbarát szabadságolási rendszer.

„A főiskola egyetemmé válása mellett ez a 28 év a távközlés történetének legmozgalmasabb időszaka volt. Borbély Gábor vezetésével a tanszék végigkísérte az analóg telefonközpontok digitális átállását, a mobilkommunikáció robbanását, a vezetékes, földi és műholdas műsorszórás, valamint az űrtávközlés forradalmát. Részesen lehetett a távközlés, a média és az informatika konvergenciájának, az internet életünk meghatározó részévé válásának.

Ezután döntött úgy, hogy az ipart az egyetemi szférára váltja – az előbbiben megkereshető magas fizetést az egyetemi alkotói szabadságra cseréli. Az akkori KTMF-re jelentkezett Kuti Józsefhez, aki akkor az Informatikai és Villamosmérnöki Fakultásnak volt az igazgatója, s nagy örömmel fogadta a fiatal szakembert. Először határozott idejű tanszéki mérnök lett, de hamar beépült a főiskola mindennapjaiba.

Tokió-Aachen tengely – a megvalósult álom

Néhány hónappal a KTMF-re való kerülése után védte meg kisdoktoriját, amely egy nem várt ösztöndíj lehetőségét hozta el neki a mikroelektronika egyik globális központjába, Japánba. Fizikusként pályázott a Tokiói Műszaki Egyetem lézertudományi laborjába, ahol olyan felszereltség várta, amilyenről akkor itthon álmodni sem mertek. – Hétfőn hét napot dolgoztam, 5x4 órás méréseket végeztem, és további 4 óra volt a rendszer átállítása. Az 1/f zaj okát kutatva foton-fonon kölcsönhatást vizsgáltam, lézerfény akusztikus fononokon történő szóródása által kristályokban és folyadékokban – ösz-

szegi egy mondatban a kutatásait. Itt tanulta meg a kísérleti munka kéréseit, a lézer majd egy év folyamatos használat mellett elromlott, s az USA-ból érkezett szakember néhány nap alatt kicserélte, a japán professzor megkövetelte tőle, hogy a kritikus méréseket ismételve meg, hogy igazolja a folytonosságot. Az ottani tudományos munkájából született cikkek később hivatkozási alapok lettek.

A bő egy éves japán út után a magyar valóság kijózanító volt: hazatérve a főiskolai fizetésből egy tankolás is gondot jelentett a 90-es évek elején. Ez terelte a német DAAD-ösztöndíj felé, amely az Aacheni Egyetemre jelentett belépőt. Aachen nemcsak a nagyfrekvenciás gallium-arsenid tranzistorok vizsgálatában való részvételt hozta el számára, hanem a tudás rendszerezésének lehetőségét is. Az internet előtti korban az aacheni egyetemi könyvtár volt a „világ hálója” Borbély Gábor számára, ott dolgozta fel a Japánban gyűjtött adatokat, s ott alapozta meg, illetve frissítette későbbi, elektronikával kapcsolatos oktatási anyagait is.

Tanszékvezetés három évtizeden át

Hazatérése után visszakapta az Elektrotechnikai áramkörök tantárgyát a főiskolán. – Nyilvánvalóan az embernek nem volt egyszerű bemenni 100–140 hallgató elé, de ezt idővel megszoktam. Némi villamosságtani alapo- zás után kerülnek hozzám a diákok. Ez egy elég kemény két féléves tárgy, de azt

gondolom, hogy egy villamosmérnöknek muszáj ezzel az alapvető tudással rendelkeznie. Büszke vagyok rá, hogy sikerül fenntartani a hallgatók érdeklődését. Én soha nem panaszkodtam, hogy nem járnak be az órára. Igye- szem lelkesen elmondani az anyagot, inspirálni őket a szakma szeretetére, szépségére, elmesélni azokat a hibákat, amikbe beleestem, hogy segítsé- gemmel elkerüljék ezeket.

1994-ben megvédte kandidátusi értekezését a Magyar Tudományos Akadémián, amit a BME később PhD-nek ismert el. 1996-ban a parlamentben vette át főiskolai tanári kinevezését, majd 1997-ben kinevezték a Távközlési Tanszék vezetőjének. Ez a megbízatás egészen 2025-ig tartott.

A főiskola egyetemmé válása mellett ez a 28 év a távközlés történetének legmozgalmasabb időszaka volt. Borbély Gábor vezetésével a tanszék végigkísérte az analóg telefonközpontok digitális átállását, a mobilkommunikáció robbanását, a vezetékes, földi és műholdas műsorszórás, valamint az űrtávközlés forradalmát. Részesen lehetett a távközlés, a média és az informatika konvergenciájának, az internet életünk meghatározó részévé válásának.

A Széchenyi István Egyetem egyetemi docente büszke arra, hogy tanszéke „a béke szigete” maradt. Vezetőként soha nem a rangokra, hanem a közösség stabilitására és a szakmai hitelességre épített, hiszen számára a legfontosabb cél mindig a győri villamosmérnöki-képzés színvonalának megőrzése volt. 📶

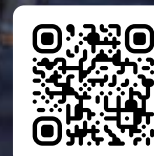
A város programjai egy helyen.

Használd a **PROGRAMOK** funkciót, fedezd fel Győr ingyenes eseményeit és kapcsolódj be a város életébe.

www.app.gyor.hu

| HÍREK | PROGRAMOK | KÉRDŐÍVEK | BEJELENTŐ |
| GYŐRJÁRÓ | ELÉRHETŐSÉGEK | KÖZGYŰLÉS | ÉLŐ PLAKÁT |

Letölthető az
App Store-ból

SZEREZD BE:
Google Play

A rendszerváltástól napjainkig

ORAL HISTORY GYŐR FELSŐOKTATÁSÁRÓL

2025 februárjában indult útjára a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum, valamint a Széchenyi István Egyetem közös kezdeményezése, a „Rendszerváltástól napjainkig – Győr város kulturális és oktatási élete” című Oral history (elbeszélte történelem) projekt. A program illeszkedik a múzeum és az egyetem hosszú távú kulturális, társadalmi, gazdasági és közéleti spektrumú adatgyűjtésébe. Célunk életútinterjúk formájában összegyűjteni az egyetem történetére vonatkozó, az írott forrásokat kiegészítő visszaemlékezéseket.

Szöveg: **Varga Balázs**

Fotó: **Winkler Csaba**

A megszólalók a Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola (KTMF) Győrbe költözésében, majd a Széchenyi István Főiskola egyetemmé válásában kiemelkedő szerepű egyetemi vezetők, vezető oktatók, a helyi és térségi felsőoktatás fejlesztését támogató közéleti személyiségek. A kutatás célcsoportját mintegy 60 fő alkotja, kiknek döntő részét egykori rektorok (első interjúalanyunk Szekeres Tamás rektor emeritus volt), dékánok, igazgatók, tanszékvezetők, szakvezetők, volt győri polgármesterek, országgyűlési és önkormányzati képviselők jelentik. Az egyetem vállalkozásokkal való kapcsolatrendszerének vizsgálatára cégvezetőket is kérdezzük, különösen az Universitas-Győr Alapítványnak az egyetem szel-

lemi környezetét sokoldalúan szervező tevékenységéről. Eddig 37 elbeszélte történetet vettünk fel videóra. A projekt során az Oral history és az életútinterjú vizsgálati technikáit egyszerre alkalmazzuk. Ez lehetőséget biztosít arra, hogy az interjúalanyok teljes életpályáját kellő részletességgel megismerhessük. Így megérthetjük a megszólalók felsőoktatás-fejlesztési víziójának kialakulását, mozgatórugóit. Képet kaphatunk szakmai felkészültségükről, kapcsolatrendszerük alakulásáról. Láthatjuk, hogy milyen emlékeket milyen kontextusban és milyen érzelmi töltettel idéznek győri felsőoktatási életútjukból. A mi tapasztalatunk is az, hogy az Oral history vállaltan szubjektív módszer.

Hasznos technika lehet, ha az egyént, a személyiséget helyezzük érdeklődésünk fókuszába. Elsősorban az interjúalanyok saját emlékeire, élményeire voltunk, vagyunk kíváncsiak az egyes történetek, események vonatkozásában. A projekt megkezdése előtt 25 nyitott kérdést fogalmaztunk meg. Az első blokkban a szülők, a család társadalmi hátterére, a megszólaló indíttatására és értékrendjére, a gyermekkor meghatározó élményeire, az általános és középiskolai tanulmányokra fókuszálunk. Külön foglalkozunk az egyetemi évekkkel, az ott szerzett tapasztalatokkal és kapcsolatokkal.

Balázs Livia

Roth Ede

Dr. Papp Magdolna

A továbbiakban az első munkahely betöltésének körülményeire, az ottani emlékekre kérdezzük rá. Hangsúlyos elemként jelenik meg mindegyik életútinterjúban, hogy hogyan került a visszaemlékező az egyetem elődjéhez. Milyen első benyomásokat szerzett a várossal, az intézménnyel és a kollégákkal kapcsolatban? Rákérdezzük a karrierpálya alakulására is. Milyen pozíciókat és vezetői tisztségeket töltött be a megszólaló, milyen szakok, képzések létrehozásában, fejlesztésében játszott szerepet. Szintén lényeges területe a beszélgetéseknek, hogy az interjúalany hogyan élte meg a rendszerváltást, milyen változásokat okozott ez az életében, a munkájában, a hivatásában? Milyen szerepe volt az egyetemmel való kapcsolatban? Együttal a saját kutatási területükön elért fontosabb eredményeiket, a kutatás miliójét (labortól a logisztikáig) és kereteit (GMK, barátságok) is elemezzük. Foglalkozunk azzal

is, hogy a megkérdezett hogyan látja a rendszerváltás óta eltelt időt, milyen területen fejlődött az egyetem, s hogy milyen új kihívásokkal kell a jövőben szembenéznie.

gus, a múzeum igazgatóhelyettese, míg az egyetemi szál kibontásában Winkler Csaba egyetemstörténész és dr. Varga Balázs, történész-szociológus. Az interjúkról videófelvétel készül. A vágatlan

Dr. Varga Balázs

Vajk Ádám

Az interjúk rendszerint a saját családi háttérrel kapcsolatos kérdésekkel zárulnak. A házastárs és a gyermekek foglalkozása, a nyugdíjas mindennapok, a tervek iránt érdeklődünk. A kérdések csak egy vázat jelentenek az életútinterjúhoz, az átlagosan 2 órás beszélgetéseket az interjúalany szervezetben betöltött pozíciója, politikusok és cégvezetők esetében az intézményhez történő kapcsolódás formája, a saját emlékei és élményei rugalmasan formálhatják. Az életútinterjúk során minden esetben három kolléga kérdezi a visszaemlékezőket: Vajk Ádám, történész-muzeológus,

videókat a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum kutatószobájában, a Széchenyi István Egyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltár szervein tároljuk. A beszélgetések az interjúalany kérésének megfelelő idő elteltével, az eddigiek alapján általában korlátozás nélkül lesznek kutathatók a személyes jelenléti kutatás során. Az Oral history egyetemstörténeti felvételei nem kerülnek fel az internetre, s később sem szerkesztjük filmként azokat. Az élő beszéd, a gesztusok, a személyiség kisugárzása, hatása is – szándékunk szerint – munkánk alapértékeként szerepel. [📺](#)

Dr. Boros István

Kuti József

Dr. Papp Ilona

Dr. Havasi Dezső

AZ AUDIS VEZETŐT A TANULÁS ÉLTETI

A folyamatos tanulás élteti, kihívások közepette érzi igazán jól magát. Stresszoldásként egy ideje az ökölvívást favorizálja, holott minden emberben igyekszik a jót megtalálni. Felmenői között szerepel a Győrött 1714-ben kivégzett lőcsei fehér asszony testvére és egy erdélyi fejedelem, ám ereiben ír és amerikai őslakos indián vér is csörgedezik. Rokonai sorában voltak és vannak francia idegenlégiósok és legendás amerikai baseball játékos is. Az autóipar jelenlegi helyzetében nem a veszélyt, hanem a lehetőséget látja. Gyerekkorában talán álmában sem gondolta, hogy a poszterálma egyszer majd valóra válik. A Széchenyin eddig négy diplomát szerzett, továbbá egyetemünk és a St. Lawrence College közös programjában egy „college diplom”-mal is gazdagodott a kanadai képzési intézménytől. A bevezetőben említett mondatok mindegyike külön-külön is indokolná a jellemzett személy bemutatását. Így együtt pedig különösen. Mert mindez igaz egy emberre. Ám talán nem túlzás azt állítani, hogy ez bizony csak egy emberre igaz. Dr. Gubicza Gáborra.

Szöveg: **Baudentiszl Ferenc**
Fordítás: **Christoph Riether**
Fotó: **Könczöl János, Audi**

Győrben született 1974-ben. Általános iskolai tanulmányait a Gyakorlóban végezte, majd következett a Révai Miklós Gimnázium, ahol 1993-ban érettségizett. – Valójában nem ott akartam továbbtanulni, hanem a Jedlikben, ám mivel egy megyei történelem versenyen harmadik helyen zártam, szabadon választhattam. A szüleim azt javasolták, hogy a lehetőséggel élve elit gimnázium mellett döntsék. Holott édesapám műszaki doktorátussal rendelkezve tanított is a Jedlikben óraadóként, valamint a Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskola győri kihelyezett tagozatán, édesanyám pedig vegyész volt. Érdekesség, hogy már korábban, 1987-ben is voltam gimnáziumi megbeszélésen. A pannonthalmi bencéseknél ugyanis nagyon számítottak rám, már azt is eldöntötték, hogy egy Bethlen-fíúval lettem volna egy szobában, mint két erdélyi fe-

jedelem leszármazottja. Itt tudtam meg egy kiváló paptanártól, hogy bizony az egyik ősöm, Géczy (vagy Ghyczy) János – illegálisan ugyan, de mégiscsak – erdélyi fejedelem volt. Más híres felmenővel is büszkélkedhetem. Anyai ágon a Garamszegi Géczy családból származom, amelynek legismertebb tagja Julianna volt, aki lőcsei fehér asszonyként, egy Jókai-regény alakjaként vonult be a történelembe. Én viszont diákként sajnos nem kezdettem meg tanulmányaimat Pannonhalmán, a Bencés Apátságban, mert édesapámat arra intették, hogy az nem tenne jót a főiskolai tanári állásának és a karrierjének. A rendszerváltás előtt voltunk...

Gábor az érettségi megszerzését követően a Quantum magániskolában menedzser asszisztensi képzésre járt, majd letöltötte kötelező sorkatonai szolgálatát. Nem a leghagyományosabb módon. – A honvédségnél ejtőernyős szerettem volna lenni, ugyanakkor a tiszti főiskola sem állt távol tőlem. A felvételin tapasztalt laktanyai körülmények kedvezőtlen

élménye miatt éltem azzal a lehetőséggel, hogy a sorkatonaságot rendőri alakulatnál töltssem le. Így kerültem a készenléti rendőrség csopaki kiképzőbázisára, ahol nagyon komoly alapképzést kaptam. Később azonban itt is komoly csalódás ért, mivel a reptéri biztonsági főigazgatóságot is kilátásba helyezték számomra, ám a valóság jóval szerényebb lehetőségekkel kecsegtetett. Ezzel együtt, a mai napig büszke vagyok arra, hogy ott szolgálhattam, s mennyi nagyszerű embert megismerhettem, akik közül jó néhányan azóta is tartom a kapcsolatot és a barátságot. Gyakorlatilag a sorkatonaság hozadékanak nevezhető a továbbtanulásom is. Ott ébredtem rá arra, hogy anélkül minden bizonyonnyal elkallódnék.

A nyelvtudása mindenesetre kellő alapot adott az egyetemi tanulmányokhoz. Nagypapja az Egyesült Államokban született, nagymamájának a testvérei 1956-ban vándoroltak ki ugyanoda. A nagymamája német ajkú volt, így otthon rendszeresen sváb dialektusban beszélgettek. – Tudtam svábul, a gimiben az angol mellett előbb orosz, majd franciát tanultam, ennek fényében aligha meglepő módon első diplomámat a Széchenyi István Egyetemen nemzetközi kapcsolatok szakon szereztem, ahol később állam- és jogtudományi doktori címre is szert tettem, hogy aztán MBA képzésben bizonyítsak, majd PhD doktori címet szerezzek Business Administration-ben angol nyelven. Közben a Budapesti Corvinus Egyetemen is „begyűjtöttem” egy diplomáciai diplomát. Jövő februárban pedig, a tervek szerint, az Óbudai Egyetemen elkezdem a metrológiai képzést. Munka mellett szeretem tanulással pihentetni az agyam.

Gábor első munkahelye – leszerelését követően – a frissen alakult LHB Inter Security biztonságtechnikai cég volt, ahol biztonsági szolgálatot és telephelyeket egyaránt vezetett. Például a PEZ International AG Győri Plast Műanyagipari társaságnál, ahol oly annyira elnyerte az osztrák tulajdonos és vezetők szimpátiáját, hogy ügyvezető-asszisztensi feladatot kínáltak számára, majd vezetőként dolgozott – termelésben, szerszámüzemben, logisztikán, beszerzésen. Egy teljes gyáráttelepí-

>>>

Gubicza Gábor négy diplomát szerzett egyetemünkön

tés felelőse is volt: egy wolfsbergi üzemet vásároltak meg piaccal együtt Ausztriában, ezt kellett áttelepítenie, amelyre állami támogatást is szerzett. Nyolc és fél év után tovább lépett, ügyvédi irodában is dolgozott, majd Magyarország egyik legnagyobb munkaerő-közvetítő és -kölcsonzó cégénél helyezkedett el, ahol beindította például az ausztriai és németországi munkaerőkölcsönző üzletágát, amely közvetve az MLS és Personal Hofmann cégeken keresztül a BMW, a KTM, a Landhof, a Kaufland, a Coca-Cola, a Zizala és más cégeknek biztosított munkaerőt. Ezt követően a Coca-Cola Technical Network Teams csapatába került az Oxor céggel, ahol gyárátépítésekkel és telepítésekkel foglalkozva sokat kellett utaznia a világban. Többek között eljutott Valsba (Svájc-Graubünden), valamint az oroszországi Pyatigorskba is, amely Hévíz orosz testvérvárosa. – A 2011 decemberében született kislányommal azonban egyre jobban hiányoztunk egymásnak. Bár Burgenlandba kerültem át, arra gondoltam, hogy az ingázás helyett helyben keresek munkalehetőséget. Az Audi Hungaria korábban is megmozgatta a fantáziámat, ám nekem a multik közt is nagyinak tűnt. Mivel azonban egyre több audis barátom mondta – vezetői szintekről is –, hogy hozzám abszolút illene, hiszen vegyes kultúrában nőttem fel. Egy szó, mint száz, a Coca Cola HBC edelstali telephelyén befejeztem a munkámat és 2014. január 8-án általános beszerzőként megkezdtem négykarikás pályafutásomat. A szerszámüzemnek beszerzési oldalról segítettam, s közben olyannyira megkedveltük egymást az ottani munkatársakkal és vezetőkkel, hogy állást kínáltak. Ott lettem először vezető, majd menedzser. 2019. február 1-jével váltottam és azóta is a motor minőségirányítás területén dolgozom. 2020 végén vezetőnk, Stefan Schäfer indíttatására, Simon Gergely kollégámmal együtt belecaptunk a Lamborghini projektbe. A Lamborghini Huracan és az Audi R8 V10 motornak voltam a minőségirányítási vezetője, majd miután ezt az erőforrást lassan kifutásra ítélték, két másik motor esetében kértek fel minket a labor-, a mérőszobái, illetve az alkatrészfelelősi mérnöki támogatás felelősének. Tekintettel arra, hogy Jürgen Schätzl munkatársam szakmai koordinátorként nagyon jó kapcsolatot épített ki az olasz munkatársakkal, erre és az addigi közös munkára

alapozva kezdtük a munkát 2021-ben. A Revuelto V12-es erőforrását 2023 márciusában mutatták be, míg a Temerario V8 Biturbo motorját 2024 augusztusában. Bár ez utóbbi kapcsán még tart az együttműködés, már a következő feladatra összpontosítunk. Erről csak annyit árulhatok el, hogy az eddigieknél nagyobb és erősebb motor a tervek szerint 2028-ban debütál majd. Elképesztő belegondolni abba, hogy miközben a Lamborghini együttműködésünk gyakorlatilag motoralkatrész-felkvalifikálással kezdődött, mára már szinte mindenben támogatjuk az olasz vállalatot, így a szériamérésekben is segítünk. Szép lassan nélkülözhetetlenné váltunk, miközben rengeteget tanultunk magunkról és az olasz kultúráról. Nagyon büszke vagyok a csapatra, s arra, hogy nemzetközi szintén dolgozhatunk. Méghozzá nem is akármilyen megrendelőknek. S most nem arra gondolok, hogy gyermekkoromban a szobám falán mindig Lamborghini poszter díszelgett. No meg Ducati – velük is a közelmúltban zártuk le az első projektet. Annak idején álmodni sem mertem, hogy egyszer majd ilyen márkák gyártásában vehetek majd részt.

S hogy mindez megvalósulhatott, az minek és kinek köszönhető? Gábor szerint annak, hogy nyitott tud lenni, s hogy nincsenek előítéletei, mert minden emberben igyekszik a jót látni és megtalálni. – Segített az is, hogy több kultúrához tartozó családi háttérrel rendelkezem. Készítettem egy DNS-tesztet, amely igazolta a családi legendák jelentős részének valódságtartalmát. Legnagyobb százalékban a mai dél-német, azaz sváb-bajor, jelentős százalékban kelta-ír, ugyanilyen mértékben amerikai őslakos indián (nagyapám szerint cherokee) lakossággal azonos származás mutatható ki, emellett francia és dél-olasz/szicíliai őseim is lehettek. A génektől elvonatkoztatva persze személyek is hatottak rám. A Gyakorló Általános Iskolából a rajzot tanító osztályfőnök, Szabóné Terike, valamint a szigorú, de igazságos, kémia-biológia szakos Bálint Erzsébet. A Révai-gimnáziumból a matematikát tanító Szijártó Miklósnét és Jagodics Györgyöt, a történelmet tanító Erdős Lászlót, a földrajzos Bedécs Gyulát, a fizikatanár Bönyi Mihályt, valamint a magyar nyelv és irodalom tantárgyat oktató Mézes Lászlót emelném ki. A győri egyetemről Lukács

Elképesztő belegondolni abba, hogy miközben a Lamborghini együttműködésünk gyakorlatilag motoralkatrész-felkvalifikálással kezdődött, mára már szinte mindenben támogatjuk az olasz vállalatot, így a szériamérésekben is segítünk. Szép lassan nélkülözhetetlenné váltunk, miközben rengeteget tanultunk magunkról és az olasz kultúráról. Nagyon büszke vagyok a csapatra, s arra, hogy nemzetközi szintén dolgozhatunk. Méghozzá nem is akármilyen megrendelőknek.

is megfelelően az elvárásoknak. Az iskolai sorrendet a saját belátása szerint változtatta meg a felvételi eljárás során. A bécsi egyetem vagy az Egyesült Államok valamelyik felsőoktatási intézménye a távlati cél. Tudatosan alakítja a jövőjét.

Ahogy Gábor is, aki az Audi Hungariában jelenleg a Werkstofftechniket vezeti, amely négyféle labort jelent. Mellé július 1-től visszakapta a finommérőszoba felügyeletét is, így egy nagyjából hetven fős munkatársicsapatot irányít a Lamborghini SCC projekttel együtt. – Nagy megtiszteltetés ez számomra és persze komoly felelősség. Az autóiparban egyébként is most rengeteg a kihívás, ám én bizakodó vagyok. Az Audi sem véletlenül fektetett be 13 milliárd eurónál is nagyobb összeget már a győri telephelybe. Úgy vélem, hogy a tudásunkra alapozva a jelenlegi helyzetből is megerősödve tudunk majd

kijönni. Bízom a vezetőikben, a munkatársakban – önmagunkban! Ne a veszélyt lássuk, hanem a lehetőséget! A piaci versenyben nem lehet mindig dinamikusn növekedni. A mostani helyzet pozitívuma, hogy rávilágított arra, mely területeken vannak javítási potenciáljaink.

Gábor korábban is mindig kereste a kihívásokat és törekedett a leghatékosabb megoldásokra. Finommérőszobavezetőként új minőségirányítási rendszert vezetett be csapatával (ISO 17025), amelyet jelenleg a laborra vonatkozóan tervez kiterjeszteni új munkatársai segítségével az év végéig. – Mindig van mit tanulnom, most éppen a tisztaságlaborral ismerkedem, rácsodálkozva arra, hogy ez a terület is milyen komplex tudást igényel. Nem tehetek róla, engem a tanulás éltet! Intézményesített formában az egyetemen, a vállalatnál pedig a mindennapokban.

S bizony az emberekről is rengeteget lehet tanulni, de a nyílt kommunikáció, valamint a megfelelő stílus és hangnem minden személyes problémára gyógyírt jelenthet. Ez az összefogás ideje, hiszen a jövőnk biztosítása a tét.

A munka és a tanulás mellett Gábor HIIT tréninget végez, fut és stresszoldásként hobbi szinten ökolívással is foglalkozik. – Korábban a thai bokszot űztem, jó ideje azonban már a klaszszikus ökolívásban találok meg azt a fizikai kihívást, amelyben mentálisan ki tudom magam pihenni. Több audis vezető és munkatárs is belekóstolt már a ring világába, megtapasztalva, hogy a boksz hihetetlen stresszoldó hatású és egy jó értelemben vett magabiztosságot is ad. A célok eléréséhez ez is nélkülözhetetlen a mai, dinamikusn változó világunkban.

GÁBOR GUBICZA HAT AN UNSERER UNIVERSITÄT VIER ABSCHLÜSSE ERWORBEN

LERNEN IST DIE LEBENSENERGIE DES AUDI-MANAGERS

Ständiges Lernen ist seine Lebensenergie – Herausforderungen motivieren ihn besonders. Zum Ausgleich betreibt er seit einiger Zeit mit Begeisterung Boxsport, obwohl er stets bemüht ist, in jedem Menschen das Gute zu erkennen. Zu seinen Vorfahren zählen der Bruder der „Weißen Frau von Lőcse“, die 1714 in Győr hingerichtet wurde, sowie ein Fürst aus Siebenbürgen. Gleichzeitig fließt in seinen Adern auch irisches und indianisches Blut. Zu seiner Verwandtschaft gehörten und gehören Angehörige der französischen Fremdenlegion ebenso wie ein legendärer amerikanischer Baseballspieler. In der aktuellen Situation der Automobilindustrie sieht er keine Bedrohung, sondern eine Chance. Als Kind hätte er sich vermutlich nicht einmal in seinen kühnsten Träumen vorstellen können, dass sein Postertraum eines Tages Wirklichkeit werden würde. Bis heute hat er an der Széchenyi-Universität vier Abschlüsse erworben. Darüber hinaus erhielt er im Rahmen eines gemeinsamen Programms unserer Universität und des St. Lawrence College ein College-Diplom der kanadischen Bildungseinrichtung. Jeder der eingangs erwähnten Aspekte würde für sich genommen bereits ausreichen, um die vorgestellte Person zu charakterisieren. In ihrer Gesamtheit gilt dies umso mehr. Denn all diese Eigenschaften und Erfahrungen vereinen sich in einer einzigen Person. Und es ist wohl keine Übertreibung zu sagen, dass dies tatsächlich nur auf einen einzigen Menschen zutrifft – auf Dr. Gábor Gubicza.

Text: **Ferenc Baudentisztl**

Übersetzung: **Christoph Riether**

Foto: **János Könczöl**

Er wurde 1974 in Győr geboren. Seine Grundschulzeit verbrachte er an der „Übungsschule“, anschließend besuchte er das Miklós-Révai-Gymnasium, wo er 1993 sein Abitur ablegte. – Eigentlich wollte ich nicht dort weiterlernen, sondern am Jedlik-Gymnasium, doch da ich bei einem regionalen Geschichtswettbewerb den dritten Platz belegt hatte, konnte ich frei wählen. Meine Eltern rieten mir, diese Chance zu nutzen und mich für ein Elitelymnasium zu entscheiden. Dabei hatte mein Vater, der einen Dokortitel in Ingenieurwissenschaften besaß, als Lehrbeauftragter am Jedlik-Gymnasium sowie am Außenstandort der Bánki Donát-Fachhochschule für Maschinenbau in Győr unterrichtet, und meine Mutter war Chemikerin. Interessanterweise war ich bereits früher, im Jahr 1987, bei einem Gymnasialgespräch gewesen. Die Benediktiner in Pannonhalma hatten nämlich große Hoffnungen in mich gesetzt und bereits beschlossen, dass ich mir ein Zimmer mit einem Bethlen-Jungen teilen sollte, als Nachkomme zweier transsilvanischer Fürsten. Dort erfuhr ich von einem hervorragenden Religionslehrer, dass tatsächlich einer meiner Vorfahren, János Géczy (oder Ghyczy), – wenn auch illegal, aber dennoch – Fürst von Siebenbürgen war. Ich kann mich auch mit anderen berühmten Vorfahren rühmen. Mütterlicherseits stamme ich aus der Familie Géczy

aus Garamszeg, deren bekanntestes Mitglied Julianna war, die als „weiße Frau von Lőcse“ und als Figur aus einem Roman von Jókai in die Geschichte eingegangen ist. Ich hingegen konnte als Schüler leider mein Studium nicht in Pannonhalma, in der Benediktinerabtei, beginnen, da man meinem Vater zu verstehen gab, dass dies seiner Stelle als Hochschullehrer und seiner Karriere nicht zuträglich wäre. Das war noch vor dem Systemwechsel...

Nach dem Abitur besuchte Gábor die Privatschule Quantum, wo er eine Ausbildung zum Managementassistenten absolvierte. Anschließend leistete er seinen Pflicht-Wehrdienst – allerdings nicht auf die üblichste Weise. – Beim Militär wollte ich Fallschirmjäger werden, und auch eine Offizierslaufbahn kam für mich durchaus infrage. Aufgrund der schlechten Erfahrungen mit den Kasernenbedingungen während des Aufnahmeverfahrens nutzte ich jedoch die Möglichkeit, meinen Wehrdienst bei einer Polizeieinheit abzuleisten. So kam ich auf die Ausbildungsbasis der Bereitschaftspolizei in Csapak, wo ich eine sehr anspruchsvolle Grundausbildung erhielt. Später wurde ich jedoch auch dort enttäuscht. Man hatte mir eine Tätigkeit bei der Direktion für Flughafensicherheit in Aussicht gestellt, doch die Realität bot deutlich bescheidenere Perspektiven. Dennoch bin ich bis heute stolz darauf, dort gedient zu haben, und dankbar für die vielen großartigen Menschen, die ich kennenlernen durfte. Mit einigen von ihnen pflege ich bis heute Kontakt und Freundschaften. Tatsächlich verdanke ich dem Wehrdienst auch meine Entscheidung, mich weiterzubilden. Dort wurde mir klar, dass ich ohne eine weiterführende Ausbildung wahrscheinlich meinen Weg verloren hätte.

Seine Sprachkenntnisse bildeten jedenfalls eine ausreichende Grundlage fürs Studium. Sein Großvater wurde in den Vereinigten Staaten geboren, die Geschwister seiner Großmutter waren 1956 dorthin ausgewandert. Seine Großmutter war deutschsprachig, daher unterhielten sie sich zu Hause regelmäßig auf Schwäbisch. – Ich konnte Schwäbisch und in der Oberstufe lernte ich neben Englisch zunächst Russisch und dann Französisch; von daher ist es kaum überraschend, dass ich meinen ersten Abschluss an der Széchenyi István Universität im Fach Internationale Beziehungen machte, wo ich später auch den Dokortitel in Staats- und Rechtswissenschaften erwarb, um mich anschließend in einem MBA-Studium zu beweisen und schließlich den PhD-Titel in Business Administration in englischer Sprache zu erwerben. Zwischendurch habe ich mir an der Corvinus-Universität Budapest auch noch einen Abschluss in Diplomatie „gesammelt“. Im kommenden Februar werde ich dann, so die Pläne, an der Universität Óbuda ein Studium der Metrologie beginnen. Neben der Arbeit entspanne ich meinen Geist gerne durch Lernen.

Gábors erster Arbeitsplatz – nach seinem Ausscheiden aus dem Militärdienst – war das neu gegründete Sicherheitstechnikunternehmen LHB Inter Security, wo er sowohl den Sicherheitsdienst als auch die Standorte leitete. Zum Beispiel bei der

PEZ International AG Győri Plast, einem Kunststoffunternehmen, wo er bei den österreichischen Eigentümern und Führungskräften so großen Anklang fand, dass man ihm eine Stelle als Assistent der Geschäftsführung anbot, anschließend war er in leitender Funktion tätig – in der Produktion, im Werkzeugbau, in der Logistik und im Einkauf. Er war auch für eine komplette Werksverlagerung verantwortlich: Ein Werk in Wolfsberg in Österreich wurde mitsamt dem Markt erworben, das er verlagern musste, wofür er auch staatliche Fördermittel einwarb. Nach achteinhalb Jahren wechselte er den Arbeitsplatz, arbeitete unter anderem in einer Anwaltskanzlei und ließ sich anschließend bei einem der größten Personalvermittlungs- und Zeitarbeitsunternehmen Ungarns nieder, wo er beispielsweise den Zeitarbeitsbereich für Österreich und Deutschland aufbaute, der indirekt über die Unternehmen MLS und Personal Hofmann BMW, KTM, Landhof, Kaufland, Coca-Cola, Zizala und andere Unternehmen mit Arbeitskräften versorgte. Anschließend kam er mit der Firma Oxor zum Coca-Cola Technical Network Teams, wo er sich mit Werksumbauten und Installationen befasste und dafür viel um die Welt reisen musste. Unter anderem kam er nach Vals (Schweiz-Graubünden) sowie nach Pjatigorsk in Russland, der Partnerstadt von Héviz. – Nachdem im Dezember 2011 meine kleine Tochter geboren wurde, vermissten wir uns jedoch immer mehr. Obwohl ich ins Burgenland versetzt wurde, dachte ich mir, dass ich mir vor Ort eine Arbeitsmöglichkeit suchen sollte, anstatt zu pendeln. Audi Hungaria hatte schon früher meine Fantasie beflügelt, aber selbst unter den multinationalen Konzernen erschien mir das Unternehmen riesig. Doch sagten mir immer mehr Freunde bei Audi – auch aus Leitungskreisen – dass das Unternehmen perfekt zu mir passen würde, da ich in einem multikulturellen Umfeld aufgewachsen bin. Lange Rede, kurzer Sinn: Ich beendete meine Tätigkeit am Standort von Coca-Cola HBC in Edelstal und begann am 8. Januar 2014 in der allgemeinen Beschaffung bei Audi. Ich unterstützte die Werkzeugfertigung auf der Beschaffungsseite und dabei verstanden wir uns mit den dortigen Kollegen und Führungskräften so gut, dass sie mir eine Stelle anboten. Dort wurde ich zunächst Leiter und dann Manager. Am 1. Februar 2019 wechselte ich die Abteilung und arbeite seitdem im Bereich Qualitätsmanagement für Motoren. Ende 2020 stiegen mein Kollege Gergely Simon und ich auf Anregung unseres Leiters Stefan Schäfer ins Lamborghini-Projekt ein. Ich wurde Qualitätsmanagementleiter für den Lamborghini Huracán und den Audi R8 mit V10-Motor. Nachdem diese Baureihe nach und nach aus dem Programm genommen wurde, wurden wir gebeten, bei zwei weiteren Motoren die Verantwortung für die technische Unterstützung im Labor, im Messraum sowie im Bereich Bauteile zu übernehmen. Da mein Kollege Jürgen Schätzl als Fachkoordinator sehr gute Beziehungen zu den italienischen Kollegen aufgebaut hatte, nahmen wir 2021 auf dieser Grundlage und auf der Basis unserer bisherigen Zusammenarbeit die Arbeit auf. Der Motor des Revuelto V12 wurde im März 2023 vorgestellt, der Motor des Temerario V8 Biturbo im August 2024. Obwohl die Zusammenarbeit in Bezug auf den letzteren noch andauert, konzentrieren wir uns bereits auf die nächste Aufgabe. Dazu kann ich nur so viel verraten, dass der Motor, der größer und leistungsstärker wird als alle bisherigen, 2028 planmäßig Debüt feiern wird. Es ist erstaunlich, wenn man

bedenkt, dass unsere Zusammenarbeit mit Lamborghini praktisch mit der Qualifizierung von Motorkomponenten begann, und wir das italienische Unternehmen heute in fast allen Bereichen unterstützen und so auch bei den Serienmessungen helfen. Nach und nach wurden wir unverzichtbar, während wir gleichzeitig enorm viel über uns selbst und die italienische Kultur lernten. Ich bin sehr stolz auf unser Team und darauf, dass wir auf internationaler Ebene arbeiten dürfen – und das für Kunden, die alles andere als gewöhnlich sind. Dabei denke ich nicht nur daran, dass an der Wand meines Kinderzimmers damals immer ein Lamborghini-Poster hing. Und dann ist da noch Ducati – mit ihnen haben wir erst vor Kurzem unser erstes gemeinsames Projekt erfolgreich abgeschlossen. Damals hätte ich nicht einmal zu träumen gewagt, dass ich eines Tages an der Herstellung solcher Marken mitwirken würde. Wem und was ist es zu verdanken, dass all dies möglich wurde? Laut Gábor liegt es daran, dass er offen sein kann und keine Vorurteile hat, denn er versucht, in jedem Menschen das Gute zu sehen und zu finden. – Es hat auch geholfen, dass ich einen familiären Hintergrund habe, der mehrere Kulturen umfasst. Ich habe einen DNA-Test durchführen lassen, der bestätigte, dass ein Großteil der Familienlegenden der Wahrheit entspricht. Der größte Anteil lässt sich auf die heutige süddeutsche, also schwäbisch-bayerische Bevölkerung zurückführen, ein bedeutender Anteil auf keltisch-irische Vorfahren, ebenso wie auf amerikanische Ureinwohner (laut meinem Großvater Cherokee); darüber hinaus könnte ich auch französische und süditalienische bzw. sizilianische Vorfahren gehabt haben. Abgesehen von den Genen haben mich natürlich auch bestimmte Personen geprägt. Aus der Grundschule die Klassenlehrerin

»»» und Zeichenlehrerin Terike Szabóné sowie die strenge, aber faire Chemie- und Biologielehrerin Erzsébet Bálint. Vom Révai-Gymnasium möchte ich die Mathematiklehrerin Miklósné Szijártó und György Jagodics, den Geschichtslehrer László Erdős, den Geografielehrer Gyula Bedécs, den Physiklehrer Mihály Bönyi sowie den Lehrer für Ungarische Sprache und Literatur László Mézes hervorheben. Von der Universität Győr würde ich die Aufzählung mit Eszter Lukács beginnen, die sich neben ihrer Unmittelbarkeit auch durch ihren Unterricht in vergleichender Wirtschaftswissenschaft und Weltwirtschaft auszeichnete. Ich bin stolz darauf, dass ich bei Zoltán Ferenczi die Statistikprüfung

übernommen, sodass er nun zusammen mit dem Lamborghini-SCC-Projekt ein Team von rund siebzig Mitarbeitern leitet. – Das ist für mich eine große Ehre und natürlich eine große Verantwortung. In der Automobilbranche gibt es derzeit ohnehin zahlreiche Herausforderungen, aber ich bin zuversichtlich. Nicht umsonst hat Audi bereits mehr als 13 Milliarden Euro in den Standort Győr investiert. Ich bin überzeugt, dass wir auf der Grundlage unseres Know-hows gestärkt aus der aktuellen Situation hervorgehen werden. Ich vertraue den Führungskräften, den Mitarbeitern – und uns selbst! Wir sollten nicht die Gefahr sehen, sondern die Chance! Im Wettbewerb auf dem Markt kann man nicht immer

„ Es ist erstaunlich, wenn man bedenkt, dass unsere Zusammenarbeit mit Lamborghini praktisch mit der Qualifizierung von Motorkomponenten begann, und wir das italienische Unternehmen heute in fast allen Bereichen unterstützen und so auch bei den Serienmessungen helfen. Nach und nach wurden wir unverzichtbar, während wir gleichzeitig enorm viel über uns selbst und die italienische Kultur lernten. Ich bin sehr stolz auf unser Team und darauf, dass wir auf internationaler Ebene arbeiten dürfen – und das für Kunden, die alles andere als gewöhnlich sind.

auf Anhub bestanden habe. Aus der Doktorandenschule möchte ich besonders Sándor Remsei, László Imre Komlósi und Zoltán Baracska erwähnen. Von der juristischen Fakultät Péter Smuk, Barnabás Lenkovich, Szegedi und Attila Vermes, während ich aus dem MBA-Studiengang Márta Konczosné Szombathelyi, Zoltán Szegedi, László Komlósi und Patrick Waldbuesser hervorheben würde.

Nach der Aufzählung der „unvergesslichen“ Dozenten sprach Gábor Gubicza darüber, dass er sein Wissen natürlich der Universität zu verdanken habe, aber auch die bis heute bestehenden Beziehungen. – Freunde sind mir sehr wichtig. Als Kuriosität möchte ich meinen ehemaligen Klassenkameraden aus dem Gymnasium, den Rechtsanwalt Márton Jakabovits, erwähnen, mit dessen Familie uns eine generationsübergreifende Freundschaft verbindet. Schon unsere Großeltern und Eltern, aber auch unsere Onkel waren befreundet – und all das kann sich auch in Zukunft fortsetzen, da sich bereits die Kinder gut verstehen. Unsere Tochter Heidi ist dieses Jahr bereits 14 Jahre alt. Bislang besuchte sie die ungarisch-deutsche zweisprachige Grundschule in Szabadhegy, ab September wird sie ihre Ausbildung am Gyula-Krúdy-Technikum für Tourismus und Gastronomie fortsetzen. Sie hat sich an mehreren Einrichtungen beworben – mit Erfolg – und dabei die Anforderungen in mehreren Sprachen erfüllt. Die Reihenfolge der Schulen hat sie während des Aufnahmeverfahrens nach eigenem Ermessen geändert. Ihr langfristiges Ziel ist die Universität Wien oder eine Hochschule in den Vereinigten Staaten. Sie gestaltet ihre Zukunft bewusst. Genau wie Gábor, der derzeit bei Audi Hungaria den Bereich Werkstofftechnik leitet, der vier verschiedene Labore umfasst. Seit dem 1. Juli hat er zusätzlich wieder die Leitung des Feinmessraums

dynamisch wachsen. Das Positive an der aktuellen Situation ist, dass sie deutlich gemacht hat, in welchen Bereichen wir Verbesserungspotenzial haben.

Gábor hat schon früher stets Herausforderungen und bestmögliche Lösungen gesucht. Als Leiter des Präzisionsmesslabors hat er gemeinsam mit seinem Team ein neues Qualitätsmanagementsystem (ISO 17025) eingeführt, das er derzeit mit Hilfe seiner neuen Mitarbeiter bis Ende des Jahres auf das gesamte Labor ausweiten möchte. – Ich kann immer etwas Neues lernen, gerade mache ich mich mit dem Reinraumlabor vertraut und staune, wieviel komplexes Wissen auch dieser Bereich erfordert. Ich kann nichts dafür, Lernen ist mein Lebenselixier! In institutionalisierter Form an der Universität, im Unternehmen im Alltag. Und natürlich kann man auch von Menschen sehr viel lernen, offene Kommunikation sowie der richtige Stil und Tonfall können für jedes persönliche Problem ein Heilmittel sein. Dies ist die Zeit des Zusammenhalts, denn es geht um die Sicherung unserer Zukunft.

Neben der Arbeit und dem Studium macht Gábor in seiner Freizeit HIIT-Training, läuft und boxt zum Stressabbau. – Früher habe ich Thai-Boxen betrieben, doch seit geraumer Zeit finde ich im klassischen Boxen jene körperliche Herausforderung, bei der ich mental entspannen kann. Mehrere Führungskräfte und Mitarbeiter von Audi haben bereits in die Welt des Boxens reingeschnuppert und festgestellt, dass Boxen eine unglaubliche stressabbauende Wirkung hat und im positiven Sinne Selbstvertrauen vermittelt. Um Ziele zu erreichen, ist dies in unserer heutigen, sich dynamisch verändernden Welt unverzichtbar. ♥

Győr

Győr a kezédben.

Töltsd le most!

| HÍREK |
| PROGRAMOK |
| KÉRDŐÍVEK |
| BEJELENTŐ |
| GYŐRJÁRÓ |
| ELÉRHETŐSÉGEK |
| KÖZGYÜLÉS |
| ÉLŐ PLAKÁT |

Letölthető az
App Store-ból

SZEREZD BE:
Google Play

www.app.gyor.hu

A Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamara HR-klubjában 2013 novemberében a generációváltás volt a téma – többek között a Gimex-Hidraulika Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. példáján keresztül, ahol a tervezett menetrendet a sors pár hónap elteltével kegyetlenül felülírta. Az idén krisztusi korbá lépett családi vállalkozás második generációs ügyvezető-tulajdonosával beszélgettünk az azóta eltelt időszakról, a jelenlegi kihívásokról és a győri egyetemmel folytatott együttműködésekről. Görcs Annamari őszintén mesélt az életéről, amely a kívülállók véleményével szemben korántsem „lányregény”.

Szöveg: **Baudentisztl Ferenc**
Fotó: **Könczöl János**

Jókor, jó helyen

Annamari a Budapesti Kommunikációs Főiskolán – a mai Metropolitan Egyetemen – üzleti kommunikáció szakon szerzett diplomát 2005-ben. – Jókor voltam jó helyen. Az akkor abszolút favoritnak számító területen a legjobb szakemberektől tanulhattam mind a mai napig remekül hasznosítható ismereteket. Závecz Tibortól közvéleménykutatást, Turkovics Mónikától, illetve a Magyar Public Relations Szövetség akkori elnökétől, Takács Ildikótól PR-ismereteket, Hankiss Elemértől civilizáció történetet, Barra Máriától közszereplést, vendégoktatóként pedig többek között Vitray Tamás, Baló György és Kepes András is tartott számunkra előadást. Különösen érdekesnek találtam a rendezvényszervezést, az arculattervezést és a kríziskommunikációt, pedig akkor még nem tudtam, hogy ezek jórésze majd a munkámat is jelenti. A főiskolás időszakban a nyári gyakorlatokat a Gimex külföldi beszállítóinál töltötte, amelyek többségében szintén családi vállalkozásban működtek, s ezek közül nem is egy, szintén lány utóddal tervezte a generációváltást. Járt így például Angliában, Németországban

Gimex: sok szálon fut az egyetemi kapcsolat

MEGŐRIZTE ÉS FEJLESZTETTE A CÉGÉT

” A főiskolás időszakban a nyári gyakorlatokat a Gimex külföldi beszállítóinál töltötte, amelyek többségében szintén családi vállalkozásban működtek, s ezek közül nem is egy, szintén lány utóddal tervezte a generációváltást.

és Olaszországban is. – Diplomával a kézben a Gimex-nél álltam munkába, az addig szakképzettség szintjén ellátatlan marketing területén. Miközben a szüleim nagyon boldogok voltak, hogy a cég családon belüli átöröklése és az operatív irányítás jövőbeli átvétele irányába ezzel megtettem a kezdeti lépést, nekem azért nehézséget okozott, hogy nem rendelkezem műszaki végzettséggel, ám engem alapjában a humán beállítottság jellemez, s az alkotó tevékenységben tudok leginkább önmagam lenni. Ezzel együtt is úgy gondoltam, hogy adok egy esélyt magamnak, aztán úgyis meglátjuk, működik-e hosszabb távon. Nagyjából egy évbe telt, mire az iskolapadban elsajátított nagyvállalati marketinget átültettem a kisvállalkozásra, ahol alapvetően direkt marketing zajlott. Komoly kreatív

>>>

Annamari édesanyja a Gimex társtulajdonosa, valamint a társadalmi kapcsolatokért felelős ügyvezetője. Görcsné dr. Muzsai Viktória egyben a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Karának egyetemi docense, aki másfél évtizedet oktatott a felsőoktatásban – azon belül a pedagógia, nyelvpedagógia, a kommunikáció és a nyelvtudomány világában. Az utóbbi években komolyabban foglalkozik a fotózással, amelyről magyarországi és határon kívüli kiállításokon is meggyőződhetek az érdeklődők. Közös tárlatot is szerveztek, melyen a lánya rajzokkal és festményekkel járult hozzá az alkotás örömeinek ünnepéhez. Annamari jelenleg pedig már dolgozik a második regényén... ♥

»»» tevékenység volt, amely szerepet játszott abban, hogy a főiskolán tanult kiadványszerkesztést ugyanott egy kétféléves szakirányú továbbképzéssel fejlesszem. Az új média grafikus szak elvégzését követően hirdetéseket, kiadványokat szerkesztettem. Ám mivel nem vagyok az a klasszikus grafikus alkat, ráadásul a dinamikus változásokkal már nem volt kapacitásom lépést tartani, így fokozatosan előtérbe került a vezetés és szervezés mesterszak, amire 2014 elején be is adtam a jelentkezésemet. S bár szeptemberben el is kezdtem tanulmányaimat a Széchenyi István Egyetemen, csak az első féléves vizsgákat tudtam abszolválni, azt is komoly nehézségek árán, majd bedarált a munka.

Nem lehetett mérlegelni

Annamari édesapjánál, a GIMEX alapító tulajdonosánál 2014 elején diagnosztizáltak súlyos betegséget. Az első műtétet megelőzően Görcs Imre úgy döntött, hogy április 1-jével a lányát második ügyvezetőnek nevezi ki. – Átmeneti helyettesítésként gondolta, ám a munkába sajnos valójában már sohasem tért vissza. Három hónappal azelőtt, hogy kiderült a betegsége, a kamarai HR-szalonn keretében a generációváltásról tartottak konferenciát és kerekasztalbeszélgetést, amelyen mindketten részt vettünk. Érdekes volt azt hallani, hogy átlá-

temen szívesen tartanak szakmai előadásokat. Már csak azért is, mert a cég szinte valamennyi munkatársa ott szerezte diplomáját. A többségük pályakezdőként került hozzánk. E tekintetben a legintenzívebb időszak a generációváltáshoz kapcsolódott, amikor a csapat közel felét pótolni kellett. Vezetőként az első évem alatt száz interjút biztos lefolytatam. Fontos volt, hogy a jelentkezők ne csak szakmailag, emberileg is alkalmasak legyenek. A kiválasztás sikerét jól jelzi, hogy az akkor érkezett munkatársak 80 százaléka azóta is itt dolgozik, s már átvehették a 10 éves munkaviszony betöltésért járó Gimex-díjat. A Széchenyi-egyetemen szerepet vállalunk szakdolgozatok, doktori disszertációk elkészítésében, részt veszünk kvalitatív kutatásokban nem csak műszaki területen, hanem többek között a társadalmi felelősségvállalás, a digitalizáció és a humán erőforrás területén. Évek óta támogatjuk az Arrabona Racing Team (ART) csapatát, valamint a SZE SosemArt Egyetemi Színjátszó Társulat előadásait.

Intuícióval az előtérben

A generációváltás során azt tartották a legfontosabbnak, hogy az egykezes, Görcs Imrével egyenlő cégből egy önjáró, saját márkaként működő vállalkozást hozzanak létre. – Miután ez sikerült, tovább kell lépünk egy következő szintre, ahol a kereskedelem helyett a szolgáltatásra helyezük a fókuszot, s ahol már kisvállalkozói eszközökkel nem tudunk tovább működni. Sok folyamatot átvilágítottunk, kidolgoztunk, megváltoztattunk, ennek eredményeként egy nagyon szabályozott, transzparenssé átlátható, digitalizált rendszerben működünk, ám egy nagyvállalkozás rendszeréhez képest még van hova fejlődünk. Amennyiben jól csináljuk, s ha ez a cél, akkor a határ lehet a csillagos ég. Az édesapám gyakran emlegette, hogy míg az ő generációja megérzésből épített vállalkozást, a gyerekeknek könnyebb lesz, hiszen ők ezt már tanulják.

Szerintem most ismét az intuíció kerül az előtérbe. Sok esetben vakon repülünk, mivel makroszinten annyi minden változik, méghozzá örületes gyorsasággal, amire nincs ráhatásunk. S bár pár éve már elkezdtem tudatosan a háttérbe vonulni, a stratégiai vezetés szintjére fókuszálva, a szakembereinket előtérbe helyezve, érzésem szerint ismét aktívabb szerepet kell vállalom. Olyan változások történnek a világban – gondoljunk csak a generációk közti különbségekre –, amelyekre időben és megfelelően kell reagálnunk, különben behozhatatlan hátrányba kerülhetünk. Az „ahogy fejlődik a vezető, úgy fejlődik a cég” szellemében még a szervezetfejlesztés időszakában elkezdtem egy vezetői coachingot.

A coach nem ad kész megoldásokat, hanem kérdésekkel, visszajelzésekkel és strukturált beszélgetésekkel segíti az ügyfelet abban, hogy saját felismerései alapján találja meg a legjobb utat. – Sosem felejttem el, hogy mit kérdezett 2015 decemberében. Nem volt könnyű feldolgoznom, hogy az édesapámtól gyakorlatilag úgy kaptam meg a feladatot: „fogd, majd jövök”. Aztán nem jött. Az irodáját még ő álmodta meg, annak megfelelően viszont már mi rendeztük be, amit még láthatott is, ám ott már nem dolgozhatott. Az iroda üresen állt, az elhunyt után hónapokkal is. Ekkor kaptam azt a kérdést, hogy „akkor most van a cégnek vezetője, vagy nincs, mert az ügyvezetői irodába senki sem költözött”. Mivel nem történt meg ünnepélyesen a stafétaátadás, bő tíz év elteltével is érzem néha azt, hogy ez még mindig az édesapám cége. Álmaimban persze mindig él, ilyenkor mindig azt mondom neki, hogy „megőriztem a céget, de most visszaadom”.

Lányregény

2023 novemberében jelent meg Görcs Annamari első regénye. A Lányregény című könyve és az alkotói tevékenységben való kiteljesedése miatt érdekes lehet az a felvetés, hogy vajon mit csinált volna a Gimex nélkül? – Ezen a ponton azt gondolom, mindez már lényegtelen. Egyébként pedig nyilvánvalóan rendkívül büszke vagyok arra, amit a cégünk, a csapatunk elért. E mögött azonban rengeteg munka van. Az élete delén persze az ember elkezd számot vetni, hogy mitől, miből vettem ezt el. Mert bizony gyakorta felejtjük el beárazni az energiánkat és az időnket. Úgy véljük, hogy az energiánk végtelen, ahogy azt is hisszük, hogy az időnk pedig rengeteg. Miközben nagyon is véges. 📖

” A Széchenyi-egyetemen szerepet vállalunk szakdolgozatok, doktori disszertációk elkészítésében, részt veszünk kvalitatív kutatásokban nem csak műszaki területen, hanem többek között a társadalmi felelősségvállalás, a digitalizáció és a human erőforrás területén. Évek óta támogatjuk az Arrabona Racing Team (ART) csapatát, valamint a SZE SosemArt Egyetemi Színjátszó Társulat előadásait.

gosan három cég közül kettő elvérzik a stafétaátadásban. Az általunk tervezett menetrend a történetek miatt felborult, a speciális helyzetben nem volt lehetőség a mérlegelésre. Nekem pedig két passzív félét követően fel kellett adnom a győri egyetemi tanulmányok folytatását. A Gimex és a Széchenyi István Egyetem között így is szoros – és több szálon fut – a kapcsolat. A „Kamara a vállalkozásokért” tantárgy részeként évente két alkalommal egyetemi hallgatókat fogadnak, akik testközelből ismerkedhetnek meg a vállalat mindennapi működésével és értékeivel. – A gépészhallgatók mellett kereskedelmet és menedzsmentet tanuló fiatalok is érkeznek hozzánk. Ám nem csupán ők jönnek, mi is megyünk. Műszaki kollégáink a győri egye-

Ez a cikk több mint 12 éve készült. S bár az érintettek szerették volna, ha megjelenik, erre végül nem kerülhetett sor. Eddig. Emlékezőként mi most közzé tesszük. Mivel Görcs Imrénél február végén diagnosztizálták a betegségét, így ez egészen biztosan a vele készült utolsó interjú.

KREATÍV MÉRNÖKI FELADAT A MUNKADARAB OPTIMÁLIS RÖGZÍTÉSE

Szöveg: **Winkler Csaba** – 2014. február 3.
Fotó: **Molnár Máté** – 2012. november 12.

– Az Egyesült Német Autóipari Szövetség és a hazai járműipari cégek partnereként a befogás-technika, a munkadarab rögzítése a mi profilunk. Enélkül a megmunkálás nem lehet eredményes. Az általunk szállított technika nem alkatrész, hanem egymásra épülő technológiai rendszer – így mutatja be a győri székhelyű Gimex-Hidraulika Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. tevékenységét Görcs Imre ügyvezető, a cég tulajdonosa. A cél a lehető legoptimálisabb befogások alkalmazása. A gép önmaga érzékel, mér, tájol. A kellően szilárd, rezgésmentes munkadarab rögzítés századmilliméteres pontosságot ad a megmunkáláskor. A feladathoz választanak eszközöket és módszereket, de a háttérben mindig ott dolgozik a kreatív, innovatív mérnök. – A mi felelősségünk az optimális megoldások keresése, kimunkálása, ajánlása, az elvárt termelékenység és hatékonyság fokozása. A győri járműves mérnök-képzésben, a gépgyártás-technológiai tárgyak részeként ezen speciális ismeretek terjesztésében alkalmi oktatásaink révén magunk is részt veszünk. A Gimexnél dolgozó mérnökök stratégiai szerepben vannak. Az alkatrészgyártó ipar igényeit kell kiszolgálnunk. A vevő tőlünk eredményes megoldásokat vár, nekünk a műszaki paraméterek, a versenytársak piaci szereplése jelenti a kihívást. Ezért is alapvető a mi szakterületünk ismereteinek szerepeltetése a széchenyi mérnök-képzés tananyagában. Céges partnereink és a jövő mérnökei képzése érdekében a múlt évben vásárolt szomszédos irodaépületben létrehozzuk a Gimex Akadémiát, s ezzel is a sikeres szakmai együttműködés kiteljesítéséért dolgozunk. Közös munkával még sikeresebbek lehetünk. ♥

GYŐRÖTT JUTOTT EGYETEMI SZINTRE

Soós Ákos 1998. március 20-án született Sopronban. Fertőszentmiklóson nőtt fel, ahol azóta is él. Az általános iskolai tanulmányait is ott végezte, a középiskolai folytatás érdekében azonban visszatért szülővárosába és a „Vasvillába”. A Vas- és Villamosipari Technikum négy éve és az érettségi után Győrbe jött – először technikusi, majd villamosmérnöki képzésre.

Szöveg: **Baudentisztli Ferenc**
Fotó: **Soós Veronika**

Sopron után Győrbe

Sopronban az érettségit követően mechatronikai technikus képzésre nyílt lehetőség, amely nem keltette fel Ákos figyelmét, aki elektrotechnikát tanulva szeretett volna továbblépni, vagy egyetemre menni. – Jelentkeztem is a Széchenyi István Egyetem villamosmérnöki képzésére, ahová elsőre nem nyertem felvételt. Utólag úgy érzem, mindez az érdekemet szolgálta, hiszen azon túl, hogy nyelvizsgát szereztem, a győri Pattantyús-Ábrahám Géza Technikumban elektrotechnikai képzésre járhattam. A plusz szakmai tudás és a nyelvizsgáért kapott pontok 2018-ban azt eredményezték, hogy elkezdhettem villamosmérnöki tanulmányaimat a Széchenyi-egyetemen. A családban a szakirány újdonságnak számított, még csak hasonló végzettség sem villanyozott fel senkit korábban. – Amikor nyolcadik osztályosként a családban a továbbtanulási lehetőségekről beszélgettünk, felvetődött a Roth Gyula Erdészeti Szakközépiskola is, ám a faipari képzést nagyon idegennek éreztem. Ezzel szemben az elektronika felkeltette az érdeklődésemet, amit a szüleim is elégedetten nyugtáztak. Bár a soproni tanulmányaimat elsősorban a küzdelem jellemezte, az elektronikai irányok sokszínűsége és az ott megszerzett tudás számomra egyértelműen kijelölte a továbbtanulás diplomáig vezető útját. Szerencsére a már említett egy éves kitérővel, amely a PÁGISZ képzésén való részvétel eredményezte. Itt emelkedett egyetemi szintre nemcsak a tudásom, hanem a motivációm és a magabiztosságom is. A fantasztikusan felszerelt labor,

s többek között a PLC-programozás lehetősége mellett a kiváló oktatók is erősítették a szakma iránti elkötelezettségünket és elhivatottságunkat. Szomorúan vettem tudomásul, hogy 80 éves korában az év elején elhunyt az iskola legendás Feri bácsija. Kovács Ferenc elektronikai oktatója egyszerre volt gyakorlatias, szimpla és világos, így én is áthatóbban képes voltam megérteni a tananyagot. A „Vasvillából” hárman jöttek át a PÁGISZ-ba, Ákos és az egyik társa a győr-gyárvárosi albérletből biciklizett át az iskolába. Az egyetemen az első félévben otthonról ingázott, majd a külső kollégiumban nyert elhelyezést (ami rendkívül a szívéhez nőtt a kivételes szoba és blokkársak miatt), egészen a Covid kitöréséig. – Amíg csak lehetett, becsülettel jártam az előadásokra, ennek is köszönhetően különösebb gondom nem volt a tantárgyakkal, a szorgalmam dacára egyedül a fizikát „fogadta be nehezebben a szervezetem”. Előzetesen tartottam a matematikától is, amelyből a középiskolában erős közepes voltam. Az egyetemen pedig – szárnyaltam. Köszönhetően Lukács Antal tanár úrnak, aki fantasztikusan adta át a tudást, miközben mindvégig hiteles maradt, így aztán vele és a matematikával is tudtam azonosulni. Nem túlzás, de élvezetből gyakoroltam és vizsgáztam. Különösen szívesen emlékszem Lilik Ferencre, aki a villamosságtant, majd a lineáris hálózatokat tanította a hallgatók fiatalos szintjén. Nagyon kedveltem a munkája során megtapasztalt, gyakorlati példákra épülő előadásait. S bár keményen megkövetelte a vizsgákon a leadott tananyagot, ekkor is nagyon korrekten viselkedett.

Alagútból a tetőre

Ákos gyakorlati helyet keresve – édesapjának köszönhetően – 2021-ben eljutott a soproni, Bécsi-dombi alagút fúrásához, ahol két opciót vázoltak fel előtte – aztán végül egy harmadik nyert. A kábelhúzás és az irodai megrendelések kezelése nem nyerte el a tetszését, az ismerős ekkor javasolta számára a tetőtéri ablakai-val fémjelzett VELUX-ot. – Érdekes, hogy a cég bár Fertőszentmiklóson mindössze két utcányira van a házunktól, elkerülte a figyelmemet. Az akkori mérnökségvezető, a jelenlegi ügyvezető, Szakács Eszter fogadott, ezt követően döntöttek arról, hogy nyári gyakorlatos hallgatóként hat hetet a programozóknál tölthetek. Nemcsak nekem, a cégnek is újdonság volt a gyakorlati feladatkör, ám minden segítséget megadtak, ahogy én is mindent megtettem azért, hogy kedvező képet alakítsak ki magamról. Ez sikerült is, hiszen a hat hét leteltével marasztaltak. Mivel az utolsó félévemre mindössze két tantárgyam maradt, az időmből kitelt, hogy folytassam a munkát. A nyár fennmaradó részében Pannon-Work diákmunka keretében dolgoztam, majd szeptembertől heti 32 órában gyakornokként alkalmaztak. A szakdolgozatomhoz pedig témát és mentort is ígértek.

Feladatként a fertőszentmiklósi telephely gépeinél keletkezett faforgács tárolásával összefüggésben egy olyan rendszert kellett fejlesztenie, amely nyáron kiiktatja a kazánt, télen viszont azt – a fűtést szem előtt tartva – elsődleges tárolóhelyként pozicionálja. A szakdolgozat részeként a faforgács tárolását érintőképernyős kijelzőn vizuálisan is megjelenítette. – A PLC, vagyis a programozható logikai vezérlő mérnökeként dolgozom, ugyanott és ugyanazokkal a munkatársakkal, akikkel első alkalommal találkoztam. Ebbe nőttem bele, velük együtt fejlődtem. Hosszabb távon is el tudom magam képzelni ebben a munkakörben, mivel magaménak érzem, hiszen az állandó kihívások miatt a monotonitás távol áll tőlem és a feladatomtól. Ráadásul a tavalyi évtől megbíztak >>>

VELUX®

azzal is, hogy a PLC-technikusok oktatási terveinek kidolgozását és koordinációját is elvégezzem. Miközben ez nekem is egy jó tanulási folyamat, plusz tudással tudjuk felvértezni a technikusokat, amire hatalmas szükség van az egyre fokozódó automatizálás miatt. A plusz tudás egyébként sosem rossz. Annak idején az egyetemi tanulmányaim mellett például elkezdtem villanyt szerelni. Nagyon jó tapasztalás volt, amiből sokat tanultam. Egyébként csak javasolni tudom mindenki számára, aki hasonló szakra jár, hogy térjen vissza az alapokhoz.

Mai napig rengeteget ad a mindennapi munkámhoz, amikor például robotokat vagy különféle vezérlőket kell programoznom...

Arra a kérdésre, hogy ha annak idején nem jött volna össze az elektrotechnikai irány, vajon most mivel foglalkozna, Ákos érdekes választ adott. – Az apai nagypapám 5 éves koromban hunyt el. Vele addig rengeteget traktoroztam, szántottam, állatokat rendeztem. Ha még élne, szinte biztos, hogy gazdálkodnék. Így viszont villamosmérnök lettem. 2024-ben a Széchenyi-egyetemen mester-

diplomát is szereztem. Utána élénken foglalkoztatott a doktori képzés is, ám ezt idővel elengedtem. Előtérbe került ugyanis nálam az emberek érzelmi intelligencia fókuszú személyiségfejlesztése. Amennyiben jövőre végzek Győrben a Személyiségfejlesztő Akadémián, akkor másodállásban érzelmi kompetenciafejlesztést végezhetek majd hozzám érkező klienseken. Ez nem csupán a hozzám érkezőnek lehet hasznos, hanem nekem is, mivel a mérnöki vonal az esetben elvitte a fókusz önmagamról és az embertársaimról.

A VELUX Magyarország LKR Kft. a tetőtéri ablakok gyártásában, valamint az árnyékolástechnikai megoldások fejlesztésében és értékesítésében meghatározó szerepet betöltő multinacionális vállalat. A cég arculatának egyik központi eleme a fenntarthatóság és a környezettudatos gondolkodás, amely nemcsak termékeiben, hanem működésének minden területén megjelenik. A VELUX Cégcsoport a VKR Holding tulajdonában áll, amely mintegy 120 vállalatot fog össze és 40 országban van jelen. A holding négy fő üzleti területen tevékenykedik: napenergia, szellőzés és beltéri klimatechnika, tetőtéri ablakok, homlokzati ablakok fejlesztése és gyártása. A vállalat története 1941-ig nyúlik vissza, amikor Villum Kann Rasmussen dán építőmérnök Koppenhágában megalapította a V. Kann Rasmussen & Co. vállalkozást. Célja egy olyan tetőtéri ablak megalkotása volt, amely minőségben és funkcionalitásban felveszi a versenyt a legkiválóbb homlokzati ablakokkal. Egy évvel később megszületett a márkanév is: a VELUX név a „ventiláció” (VE) és a latin „lux”, azaz fény szavak összevonásából származik, amely jól tükrözi a vállalat alapfilozófiáját. Az alapítás óta a VELUX egy egyszemélyes vállalkozásból globális piacvezető céggé fejlődött a tetőtéri ablakok gyártásában és értékesítésében. Magyarországon a vállalat 1986 óta van jelen. Az országban Budapesten működik értékesítési és marketing központ, míg a gyártó- és logisztikai tevékenységek két telephelyen, Fertődön és Fertőszentmiklóson zajlanak, ahol összesen mintegy 1100 munkatárs dolgozik. Fertődön található a közép-európai régió legnagyobb VELUX logisztikai és elosztó központja, továbbá faipari és összeszerelő üzemek, összesen hét csarnokkal. A Fertőszentmiklóson működő üveg- és alumíniumüzem további tíz csarnokban végzi tevékenységét. E két telephely összehangolt működése teszi lehetővé, hogy hetente több ezer tetőtéri ablak készülhessen el, magas minőségi szinten.

RENDEZVÉNYSZERVEZÉS ÚJ SZEMLÉLETTEL

Szerző: **Laki Anita** / XMEDITOR, CEO

Az elmúlt években különböző események megvalósításában vehettünk részt: vállalati rendezvények, ünnepi gálák, jubileumi programok, kiemelt sportrendezvények, nagyszabású társasági események egyaránt részei voltak annak a világnak, amelyben nap mint nap dolgozunk. Bár ezek méretükben, céljukban és hangulatukban eltértek egymástól, egy dolog közös bennük: minden alkalommal olyan élményt kellett teremteni, amely értéket adott és maradandó emléket hagyott.

A rendezvények világa folyamatosan változik. A magas színvonalú megvalósítás, a kreatív koncepció és a professzionális szervezés továbbra is alapvető elvárás, ugyanakkor egyre nagyobb szerepet kap az is, hogy egy esemény milyen szemléletet képvisel, s milyen tudatos döntések mentén valósul meg.

A fenntarthatóság ma már egyre fontosabb szempont a rendezvényszervezésben is. Nem kizárólag környezetvédelmi kérdésként jelenik meg, hanem átfogó gondolkodásmódként: hogyan választunk helyszínt, milyen partnerekkel dolgozunk együtt, hogyan használjuk a rendelkezésre álló erőforrásokat, s miként lehet egy eseményt hatékonyabban, tudatosabban megtervezni.

A fenntartható rendezvényszervezés nem egyetlen megoldásról vagy látványos változtatásról szól. Sokkal inkább arról, hogy a tervezés minden szakaszában keressük azokat a lehetőségeket, amelyek felelősebb és átgondoltabb megvalósítást tesznek lehetővé.

A sikeres rendezvények egyik fontos ismérve ma már nem csupán az, hogy mekkora hatást gyakorolnak a pillanatban, hanem az is, hogy milyen értéket teremtenek hosszabb távon. Az élmény, az innováció és a tudatosság egyensúlya egyre inkább meghatározza azt, hogyan gondolkodunk az eseményekről.

Egy jól megszervezett esemény ugyanis több egy egyszerű programnál. Találkozási pont, ahol kapcsolatok születnek, gondolatok indulnak el, és közös élmények formálják az emlékezetet.

A rendezvényszervezés új szemlélete ezért nemcsak arról szól, hogyan hozzunk létre emlékezetes pillanatokat, hanem arról is, hogyan teremtsünk értéket tudatosabb módon.

A győri zsidóság gazdaság-, kultúr- és társadalomtörténete

VÁROSTÖRTÉNETI KIÁLLÍTÁS

Győr, Kossuth utca 24. A mi közösségi emlékezetünkben az épület létrejöttét Schreiber Ignác és neje, valamint dr. Pfeiffer Fülöp közös alapítványa indította el. A Menház küldetése nagyon is gyakorlati volt: 1944 tavaszáig jótékonysági szolgálatot teljesített – a szegénysorsú gyermekek étkeztetését és az idősek gyámolítását segítette. Ez a ház a segítség csendes, mindennapi munkájáról szólt. Aztán eljött a vészkorszak.

Glück fényképe (1913.)

Menház és tápintézet

Szöveg: **Villányi Tibor**

Fotó: **Könczöl János**

A holokauszt után ez az épület már nem tölthette be azt a hivatást, amelyre egykor szánták. Valaha az idősek gyámolításának, a rászoruló gyerekek étkeztetésének, a gondoskodásnak és az emberi összetartozásnak volt a helye. A közösség, amely élettel, szeretettel és mindennapi jelenléttel töltötte meg, tragikusan megfogyatkozott. A gyermekeket és időseket – éppen azokat, akikért ez a ház létezett – elpusztították, csupán zsidó származásuk miatt. Amikor őket elragadták, az épület is elveszítette lelkét, s többé nem térhetett vissza eredeti küldetéséhez. Nekünk – a túlélők leszármazottjainak – kötelességünk emlékezni és emlékeztetni, arra az időre, amikor Győr akkori lakosságának 9 százalékát pusztították el – közel 5000 embert, csecsemőtől az aggastyánig. Győr város történelme során ilyen számú emberáldozat eddig még nem volt. Ezek nem pusztán számok, ezek nevek, családok, otthonok, meg nem élt életek.

Ezért különösen fontos, hogy a kiállítás a győri zsidóság szerepét és helyét mutatja be a város múltjában. Arra is rávilágít, mit jelentett mindaz – ami itt, Győrben zajlott – az intézmények működésére, a szokásokra és ünnepek világára, a közösségi életre, a mindennapokra, a munka, a tanulás, az építkezés mindennapjaira. Azzal pedig, hogy mindezt együtt látjuk, azt is hangsúlyozzuk, hogy a győri zsidóság története nem elkülönülő fejezet, hanem a város közös múltjának szerves része.

Felidézek egy korabeli, nagyon beszédes eseményt. Egy 1930-as újságcikk arról számol be, hogy Győrben a hitközség nagy sikerű kulturális délutánt rendezett, széles összefogással. A cikk szerint dr. Kallós Henrik, a hitközség elnöke megemlékezett dr. Pfeiffer Fülöpről – és a győri Menház nagy jelentőségéről is szólt. A beszámoló azt is érzékelteti, hogy a Menház ügye akkoriban is a közösség figyelmének középpontjában állt. A rendezvény célja az volt, hogy a közösség ereje, jelenléte és összetartása új lendületet adjon ennek a szolgálatnak. Ez a példa ma is tanít: nehéz időkben a válasz nem a lemondás, hanem az összetartás.

>>>

Négyszáz, névvel és életkorral azonosított győri zsidó kisgyerek adatai szerepelnek a 2008-ban a Győri Hitközség és a Széchenyi István Egyetem közösen állított emlékművén. 1944 júniusában a 14 éven aluli zsidó gyerekek teljes korosztályát, közel ezer főt hurcoltak el, küldtek az auschwitzi gázkamrákba. Közülük senki sem maradt életben, senki sem térhetett vissza szülőhelyére

2011-ben nekünk is ilyen döntéseket kellett meghoznunk. Amikor a város eladásra tűzte a lepusztult és statikailag meggyengült épületet, a hitközség visszavásárolta 66 millió forintért, öt év részletfizetéssel. Bennem már korábban megfogalmazódott: ha egyszer a Menház újra a hitközség tulajdonába kerül, akkor itt zsidó vallás- és helytörténeti, a holokausztot bemutató emlékkiállítást kell létrehozunk. 2014 nyarán a földszinten megnyílt a zsidó vallás- és helytörténeti gyűjtemény. A felújítás során az épület jobb szárnyában egy 80 fős kamaraszínházi teret is kialakítottunk, az emeleti részben pedig óvoda működik. Vagyis ez a ház – ahogyan eredetileg is szánták – újra közösségi tér lett. A Menház épületén belül működő kamaraterem azóta számos rangos kulturális és oktatási program otthonává vált, itt kapnak helyet az Őt Templom

Fesztivál egyes előadásai, valamint a győri zsidó szabadegyetem kurzusai is, amely immár tizenhat szemeszternyi múltat tekint vissza. A ház így nemcsak múltjának őrzője, hanem jelenünk és jövőnk aktív formálója is. Mi is sokat dolgoztunk azon, hogy ez megvalósuljon: részben saját forrásainkból, magántámogatásokból és pályázatok segítségével. A pincszint felújítása azonban sokáig váratott magára. A pince végre méltó formát kapott – és helyet adhat a kiállításnak. Szeretném megköszönni mindazok támogatását és munkáját, akik hozzájárultak ahhoz, hogy a pincszint felújítása megvalósulhatott, s a kiállítás létrejöhett. Köszönöm a Miniszterelnökség, valamint a Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatását, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége ügyviteli és erkölcsi segítségét, a Páva utcai Holokauszt Múzeum tu-

dományos munkatársainak munkáját. Köszönöm mindenkinek, aki időt, energiát, szakértelmet, munkát és jó szándékot tett ebbe a közös ügybe. Azt kívánom, hogy a várostörténeti kiállításon ne csupán új ismeretekkel gazdagodjanak, hanem valódi találkozásban legyen részük a győri zsidóság múltjával: emberekkel és sorsokkal, hétköznappal és ünnepekkel, örömmel és fájdalommal. Mindazzal, ami egy közösséget igazán emberivé, egy várost pedig élő, befogadó közösséggé tesz. menhoz.gyor@gmail.com

A kiállítás belépődíjas, jelenleg előzetes egyeztetéssel, csoportosan, a kért időpont előtt két munkanappal az e-mail címünkre elküldött, általunk visszaigazolt módon látogatható. E-mail cím a bejelentkezéshez: menhoz.gyor@gmail.com

250 ÉVES A GYŐRI FELSŐOKTATÁS

A GYŐRI KIRÁLYI AKADÉMIA MÁSODIK HUSZONÖT ÉVE

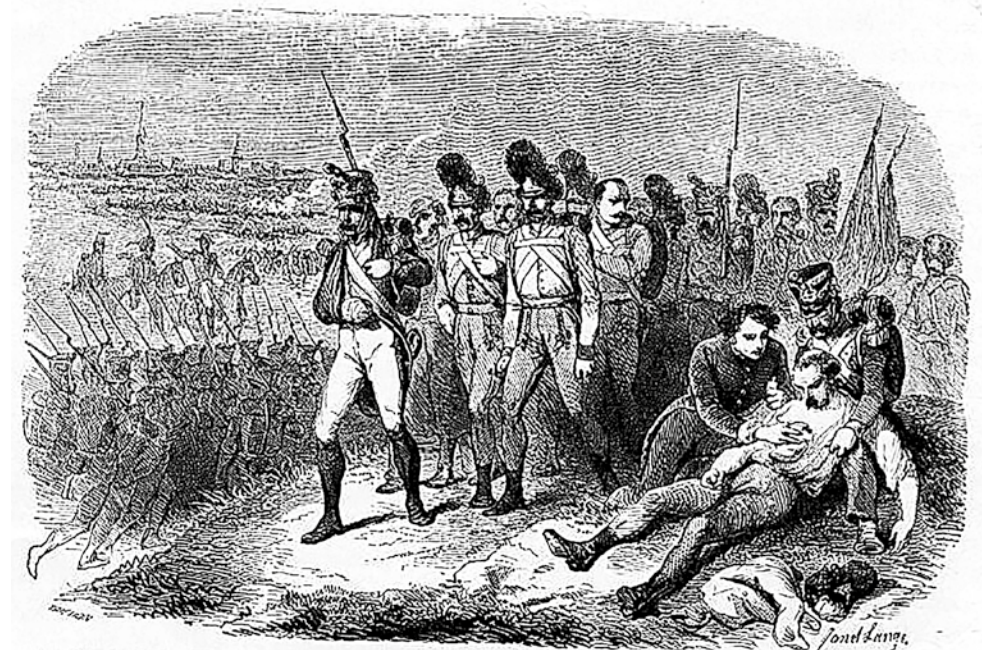
A 250 évvel ezelőtt Mária Terézia által alapított intézmény működésének 1801 és 1826 közötti időszaka egybeesik a Pécsről való visszatéréssel és a reformkort megelőző évtizedekkel. II. József 1785-ben Pécsre helyeztette az akadémiát, ám a győri káptalan, a város és a környező vármegyék többszöri kérelmére I. Ferenc király elrendelte a visszaköltöztetést. A költözés költségét Győr városa fizette, a tanítás pedig 1802. november 1-jén indulhatott meg újra a városban.

Szöveg: **Homor Péter**

Az 1806-ban kiadott második Ratio Educationis újra szabályozta az akadémiák működését: az országot hat tankerületre osztotta, amelyek egyikének székhelye Győr maradt. Az intézmény ekkor két karral – a kétéves bölcsészeti és a kétéves jogi tanfolyammal – működött. Jelentős változás volt az oktatás megszervezésében, hogy I. Ferenc király 1816. április 5-i döntésével a bölcséleti kar oktatását a pannonthalmi bencés rendre bízta, míg a jogi karon továbbra is világi tanárok tanítottak.

Az 1809-es francia megszállás

A napóleoni háborúk súlyos csapást mértek a győri akadémia működésére, ugyanakkor a hallgatóság hazafias helytállásának is emlékeztetője volt. 1809 májusában komoly nyugtalanság volt érezhető Győr városában a közeledő francia csapatok miatt. A helyzet fokozódásával a főigazgató kénytelen volt szünetet elrendelni, a diákok egy része elhagyta a várost. Ugyanakkor az akadémiai ifjúság

A győri csata 1809. június 14-én – Janet Lange fametszete

A Győrbe való visszatérést követően a tanítás magas hallgatói létszámmal indulhatott, a diákok száma elérte 300 főt. A Napóleoni háború évei alatt ez a szám visszaesett, majd az 1810-es évek végétől kezdve hallgatói létszám újra növekedni kezdett. Az 1825–26-os tanévre a két fakultáson rekordszámú, összesen 398 hallgató tanult.

Győr főtere

egy csoportja, 29 diák beállt a Győr alá rendelt nemesi felkelők közé, s a június 14-i kismegyeri csatában megütközött a végül győzelmet arató francia sereggel. A várost elfoglaló franciák az akadémia épületét is megszállták, Paintner Mihály főigazgató pedig elmenekült a városból. A franciák 1809 novemberében kivonultak a városból, I. Ferenc király pedig győri látogatásakor megerősítette, hogy az akadémia székhelye Győrött marad. A Széchenyi István Egyetem központi kam-

puszán 2012 júniusában emlékoszlopot állítottak a kismegyeri csatában részt vevő hallgatók tiszteletére.

Az akadémia vezetése a korszakban

Az akadémia (és a tankerület) élén a király által kinevezett főigazgatók álltak. Paintner Mihályt 1816-ban Hübler János követte helyettes főigazgatóként, majd 1818-tól a híres történétíró, Fejér György

vette át a főigazgatói posztot. Fejér 1824-es távozása után, 1825-től Dreschmitzer József győri kanonok tizenöt éven át irányította a tankerületet. Az akadémia helyi igazgatói tisztségét 1802-től Hirsch Mihály, majd 1807-től az intézményt kitűnően és nagy buzgalommal vezető Hübler János töltötte be. Hübler 1819-es halála után a poszt forráshiány miatt sokáig betöltetlen maradt, vagy csak helyettesek látták el – egészen Kucsera Marián 1829-es kinevezéséig.

Hallgatók és jeles diákok

A Győrbe való visszatérést követően a tanítás magas hallgatói létszámmal indulhatott, a diákok száma elérte 300 főt. A Napóleoni háború évei alatt ez a szám visszaesett, majd az 1810-es évek végétől kezdve hallgatói létszám

újra növekedni kezdett. Az 1825–26-os tanévre a két fakultáson rekordszámú, összesen 398 hallgató tanult (Németh Ambrus: A Győri Királyi Tudomány-Akadémia története. II, III. rész.) A legújabb kutatások (Szögi László, Juhász Réka Ibolya) adatai alapján a korszakban mintegy 3500 hallgató

iratkozott be az akadémiára, háromnegyedük a bölcsészeti, egynegyedük a jogi fakultáson kezdte meg tanulmányait. A bölcsészetet követően 300–400 fő folytatott jogi tanulmányokat is Győrben. A katolikus teológia hallgatóinak összlétszáma 200–250 fő között volt.

A győri királyi akadémiára járt diákok közül három életutat mutatunk be.

Csány László

Csány László (1790-1848) a Szemere-kormány közlekedési minisztere és a szabadságharc mártírja 1808 és 1810 között tanult az intézményben. Az 1840-es években Zala vármegyében korábbi győri diáktársa, Deák Ferenc mellett az ellenzéki mozgalom egyik vezéralakjává vált. 1848 nyarán Zala, Somogy, Baranya és Tolna vármegyék, valamint a Jelačić ellen küzdő dunántúli sereg főkormánybiztosa lett. December 31-től a főváros kormánybiztosa volt, majd 1849-ben Erdély teljhatalmú biztosaként tevékenykedett. 1849. május 2-án a Szemere-kormány közlekedési miniszterévé nevezték ki. Csány László a világosi fegyverletételt követően önként jelentkezett az orosz csapatoknál, akik azonban átadták őt az osztrákoknak. A haditörvényszéki tárgyalása során szilárdan kitartott meggyőződése és a magyar függetlenség eszméje mellett. Haynau parancsára 1849. október 10-én Pesten felakasztották.

Deák Ferenc

Deák Ferenc (1803–1876) a XIX. századi magyar történelem és politika egyik legkiemelkedőbb alakja, a reformkor meghatározó államférfija, az első felelős magyar kormány igazságügy-minisztere és az 1867-es kiegyezés szellemi atyja a győri akadémia történetének leghíresebb hallgatója. 1817 és 1821 között végezte itt mind a bölcséleti, mind a jogi tanulmányait. Testvérbátyja, Deák Antal (későbbi Zala vármegyei követ) 1805 és 1807 között volt az akadémia joghallgatója. A Széchenyi István Egyetem jogi kara az egyetemmmé válás ötödik évfordulóján, 2006. január 1-jén vette fel a Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar nevet. Az épület aulájában 2003 óta mellszobra hirdeti a haza bölcsének győri kötődését.

Kitaibel Pál

Kitaibel Pál (1757–1817) a korszak egyik kiemelkedő természettudósa volt, aki felsőfokú tanulmányainak egy részét a győri intézmény falai között végezte. 1777-ben a győri bölcsészeti kar hallgatója volt. Később tanulmányait a Budai Egyetemen folytatta, ahol először a jogi, majd az orvostudományi karon tanult. Tudományos munkássága során maradandót alkotott a botanika, az ásványtan, valamint a balneológia (gyógyfürdő-tudomány) területén. Jelentős szerepet töltött be Magyarország növény- és állatvilágának feltérképezésében és tudományos leírásában. Ezzel a tevékenységével a győri akadémia egykori diákjai közül a magyar tudománytörténet egyik legmeghatározóbb alakjává vált. A híres tudóssá vált egykori győri diák nevét viselő Kitaibel Pál Középiskolai Biológiai és Környezetvédelmi Tanulmányi Verseny döntőjének a Széchenyi István Egyetem a házigazdája. [📖](#)

BATTHYÁNY LAJOS NEVELŐJE IS VOLT

Keszthelyen született 1766. április 23-án. Iskoláit Keszthelyen és Fehérvárott végezte. A Pesti Kir. Egyetemen filozófiát tanult. 1790-ben szentelték pappá. A Festetics, majd az Ürményi család gyermekeinek nevelője volt. 1808-ig a székesfehérvári szeminárium tanára. 1808 és 1818 között a Pesti Kir. Egyetem teológiatanára. 1816-tól 1817-ig a Pesti Kir. Egyetem Hittudományi Karának dékánja is volt.

Szöveg: **Biczó Zalán**

1818. április 18-án a király Fejér György pesti egyetemi teológiai tanárt, a híres történetíró-t nevezte ki győri akadémiai főigazgatónak. Az akadémiai munkája mellett Gróf Batthyány Lajos nevelője volt Győrben, amikor a későbbi mártír miniszterelnök a bencés gimnáziumban tanult – 1819 novemberétől 1820 augusztusáig. Az új Ratio Educationis az akadémiák számának megfelelően hat tankerületre osztotta az országot. Mindegyik tankerületet az akadémia szék-

jes fokú dicséretet érdemelnek. Győrben 1824 őszéig látta el főigazgatói feladatát. 1824 őszétől 1843-ig a pesti Egyetemi Könyvtár igazgatója. 1817-ben indította el a Tudományos Gyűjtemény című folyóiratot. Negyvenhárom kötetben sajtó alá rendezte és kiadta a fellelhető középkori okleveleket. 1840-től nagyváradi kanonok. 1846-ban Asztl János győri kanonok Fejér György 32 kötetnyi Codex Diplomaticus című művét ajándékozta a könyvtárnak.

” A Zichy-palotában (Józsa-háznak is hívták) 1819 és 1821 között Deák Ferenc is ott lakott. A Józsa József győri püspökség jószágkormányzójának 1811-től került tulajdonába az épület, így rokonát (Deák Ferencet) Józsa 1819-es nyugalomba kerülésekor odavette és két évig ott lakhatott nála. Ebben a házban lakott bencés gimnáziumi tanéve alatt Gróf Batthyány Lajos is.

helyéről nevezték el (Buda, Győr, Kassa, Nagyvárad, Pozsony, Zágráb). Ezekben a városokban voltak a tankerületek főigazgatóinak székhelyei is. A főigazgató hatásköre kiterjedt a kerületében található összes iskolára, különösen az akadémiára. Az akadémia összes ügyeit a főigazgató intézte, csak akadályoztatása esetén a helyettese, az akadémiai igazgató. A főigazgató felelőssége volt, hogy alkalmas személyeket találjon a tanári és az igazgatói állásokra. 1821-ben Fejér György a regensburgi apátnak arról írt, hogy a tanárok alapos ismereteik, buzgalomuk és emberséges bánásmódjuk miatt tel-

Fejér György Pesten halt meg 1851. július 2-án. A pesti Ferences-templomban nyugszik. Halálakor így írt a Pesti Napló: „A megboldogult aggastyán, mint buzgó magyar hazafi, mint széles tudományú író egyike volt korunk legtiszteltebb egyéniségeinek. Közönségesen ismeretes azon fáradhatlan munkásság, azon lángoló hazaszeretet, melyet szinte végnapjáig tanúsított. Nevét nem fogja elfeledni a történet műsája, és a maradék kitartást s hazafiúi buzgóságot fog tanulni a tisztas öreg emléke mellett.” A Hölgyfutár megjegyzi: „Fejér György, nemzeti irodalmunk egyik legkitűnőbb bajnoka nincs többé.”

Kép: Johann Nepomuk Passini

FŐ TISZTELENDŐ 'S NAGYSÁGOS
FEJÉR GYÖRGY,
Új Pesti hegyvári Prépost, T. S. K. Tanácsos, a
Győri Tudományos Kerület Fő Igazgatója, és a
Tudományos Gyűjtemények első nagy érdemű Szerkesztője.

Nem sokkal a halála előtt, nemcsak minden kéziratait, hanem minden „kinyomatott munkáinak meglevő példányait adományzó könyvtárunknak oly meghagyással, hogy ez utóbbiak eladatván vagy másokért becseréltetvén, egyetemi könyvtárunk (melynek ő hajdan érdemdús főnöke vala) gyarapítására fordíttassanak” – írta a Pesti Napló 1852-ben.

Érdekesség: a Zichy-palotában (Józsa-háznak is hívták) 1819 és 1821 között Deák Ferenc is ott lakott. A Józsa József győri püspökség jószágkormányzójának

1811-től került tulajdonába az épület, így rokonát (Deák Ferencet) Józsa 1819-es nyugalomba kerülésekor odavette és két évig ott lakhatott nála. Ebben a házban lakott bencés gimnáziumi tanéve alatt Gróf Batthyány Lajos is. Mindhárom jeles személyiség neve emléktáblán lett megörökítve. A mai Liszt Ferenc utcában ma is látható az emléktábla. Egy időben lakott ott három kimagasló személyiség: Fejér György, Deák Ferenc, Batthyány Lajos. Régi évszámok, nagy nevek! Emlékezzünk rájuk! 🇭🇺

Irodalom- és sajtójegyzék:
Főtisztelendő Fejér György
= Pesti Napló, 1851. július
3. p.3. - Fejér György =
Hölgyfutár, 1851. július
5. p.605. - A magyar k.
egyetemi könyvtár = Pesti
Napló, 1852. május 14.
p.4. - Biczó Zalán: A győri
jogászképzés évszázadai.
Győr, 2008.

DEÖGHLETES PESTIS ÉS NYAVALJA

A dinamó vagy szódavíz hallatán valószínűleg minden győrinek Jedlik Ányos bencés tudós tanár neve ugrik be elsőként. Pedig városunk számtalan egyéb feltalálóval dicsekedhet. Ezútal az Egészség- és Sporttudományi Karhoz kötődő innovatív megoldásokat vesszük górcső alá.

Szöveg: **Hegedüs Péter**
Fotó: **Régi Győr**

Az alkímiától a defibrillátorig

Győr városa nemcsak kereskedelmi csomópontként, hanem a hazai gyógyászat fellegváraként is kiemelkedett a XVIII. és XIX. században. Helyi polgárok és mesterek olyan eljárásokat adtak a világnak, amelyek alapjaiban változtatták meg a betegápolást. A sort Csúzi Cseh János orvos-lelkész nyitotta meg, aki 1706-ban elsőként dokumentálta a híres komáromi szíami ikrek, Ilona és Judit fejlődését és anatómiáját. Mögötte a racionális tudomány és a misztikum határán egyensúlyozott Gömöri Dávid orvos. Őt tekintik az utolsó magyar alkímistának, aki a vitriolban és az antimonban kereste a bölcsek követét. Úgy vélte, a föld mélyén zajló folyamatok utánzásával, az ásványokból kinyert „mercuriusi vízzel” képes lesz megalkotni a romolhatatlan testet és az egyetemes orvosságot.

A XIX. század első felében Bakodi József orvos reformálta meg a járványkezelést. Az 1831-es győri kolerajárvány idején felismerte, hogy a kór tünetei hasonlítanak az arzénmérgezéséhez. A hason-szenvi elvek alapján parányi adagokra hígított arzént, Ipecacuanát és Veratrint alkalmazott. Sikerét igazolja, hogy 223 betege közül 215-öt kigyógyított, miközben a hagyományos orvoslást követők fele belehalt a járványba. Kevésbé volt etikus Dombay József kocsmáros, aki 1871-ben pálinkában áztatott növényi granulátummal hirdetett csodaszert a nyavalyatörés, azaz az epilepszia ellen. Bár hálalevelek tucatai övezték, a sarlatánnak bizonyult kocsmáros végül gyilkossági kísérlet miatt börtönbe került – és önmagát sem tudta megnyugtatóan megmenteni a tüdővizenyőtől.

A híres győri tudós, Jedlik Ányos 1841-ben megalkotta áramszaggatóval működtetett szikrainduktorát, amellyel elkábított lovakat támasztott

A Szentháromság kórház
látképe 1928-ban

Petz Aladár

fel „delejvillámmal”. Ezzel gyakorlatilag a modern defibrillátor prototípusát hozta létre. Kolégája, Bierbauer Lipót egy kivégzett bűnözőn, Takács Jánoson ki is próbálta az újraélesztést, ami „győri csuda” néven járta be a világot.

Ispotályból klinika

A szervezett betegápolás terén Mulartz János Henrik német kirurgus hozott európai mintát a folyók városába. 1749-ben 1300 forintos adományával és kölcsönével indította el a Rác utcai első győri kórház építését. Az 1750-ben megnyílt, kezdetben tizágyas intézményben szappanfőzők, koldusok egyaránt menedéket kaptak. Mulartz és neje végül 12 000 forintos alapítványt és teljes vagyonát a Szentháromság Kórházra hagyta, megalapozva ezzel a modern városi ellátást.

A gyermekgyógyászat terén két győri születésű zseni alkotott világra szólót. Mauthner Lajos Vilmos 1837-ben saját bécsi lakásában hozta létre a Habsburg Birodalom legelső gyermekkórházát. A kezdeti kétágyas szoba a császárné támogatásával fejlődött a híres Szent Anna gyermekkórházzá, ahol Mauthner már gyermekápoló-képzést is vezetett. Példáját követve Schöpf-Merei Ágost az 1838-as pesti árvíz után, 1839 augusztusában nyitotta meg Pesten Magyarország legelső Szegénygyermek Kórházát. Ő vezette be itthon a mellkasi kopogtatást, a kórlepet, és a világon az elsők között, 1847 februárjában alkalmazott „ké-

négenyt”, azaz éteres altatást egy négyéves kisfiú combműtétjénél.

Győr városa a modern diagnosztika és a sebészeti technológia történetébe is kitörölhetetlenül beírta magát. Alig néhány héttel Röntgen felfedezése után, 1896 telén a győri bencés főgimnázium szertárában két fizikatanár, Serédi Marcell és Ábrahám János diákok segítségével elkészítették az első vidéki röntgenfelvételeket saját kezeik csontszerkezetéről. Az orrgyógyászat, a rinológia alapjait pedig a győri születésű anatómus, Emil Zuckerkandl fektette le monumentális, 1882-es szakkönyvével. A harctéri sérülések és a mindennapi ortopédia terén Mészáros Imre szerszámkovács alkotott nagyot 1918-ban. Kifejlesztett egy spirálrugókkal és acéllemezzel kombinált, fa lábujjrésszel ellátott cipőbetétet csonka lábfejekhez. A sebészeti technika abszolút csúcsa azonban Petz Aladár győri sebészorvos nevéhez fűződik. 1921-ben forradalmasította Hüttl Hümér korábbi nehézkes drótkapcsos műszerét. Petz az irodai tűzőgépek, a gépi szabászat és az ismétlő löfegyverek tármegoldásának elvét ötvözte. Az általa tervezett, könnyű, kétosztatú, szövetbarát alpaka kapsokkal dolgozó gyomor- és bélvarrógép világsiker lett.

Ellenmérég és bélhúr

A mérgezések elleni küzdelemben a győrszigeti születésű Antal János orvos ért el nemzetközi át-törést. 1891-ben igazolta, hogy a gyufagyárakban

A Mulartz-kórház épülete
Újvárosban

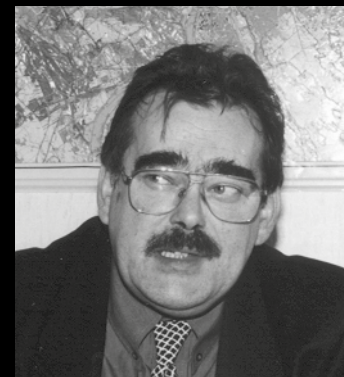
pusztító foszformérgezés ellen a 0,20 százalékos kálium-permanganát oldat a leghatékonyabb ellenszer, amelyet a szakirodalom ma is „Antal-féle kezelésként” jegyez. Három évvel később, 1894-ben a halálos ciánkáli semlegesítésére a kobalt-nitrát gyors felszívódású ciánkötő képességét fedezte fel, megelőlegezve a mai modern B12a-vitaminos terápiát. Kevésbé volt szerencsés Hruska Rudolf, a győri Metania Vegyészeti Gyár vegyészmérnöke, aki 1925-ben egy olyan adalékanyagot jelentett be, amely a korszak divatos öngyilkos fegyverét, a Veronál altatószert tette volna túlادagolhatatlanná. Bár a külföldi gyárak versengtek érte, a hatásosságát végül nem sikerült bizonyítani. Hasonlóan a háztartások rémével küzdött Maráti Ferenc udvari asztalosmester, aki 1896-ban alkohol, terpentín, benzin és petróleum keverékéből alkotta meg az „Ibisz” poloska-irtó szert, amit üvegenként 65 krajcárért mértek, jóval a mérgező DDT kora előtt. Végezetül ne feledkezzünk el a győri elméknek, a sport területén fejlesztett újdonságairól sem! Roth Fülöp elektrotechnikus 1909-ben olyan csavaranyás és emelőcsavaros biliárd-asztalláb szintezőt hozott létre, amellyel megelőzte a mechanika történetében hivatalosan jegyzett amerikai

szabadalmakat. Ezt a vonalat gondolta tovább Karikó Rezső bútorkereskedő 1935-ben. Olyan automata biliárdasztalt tervezett, amely a szabályos gurításokat a gyújtóvályúba engedte, de a hibás, fekete szegélyű lyukba eső golyókat egy belső tolattyúval mindaddig fogságban tartotta, amíg a játékos egy újabb érme bedobásával súly alapú mérlegmechanizmus útján ki nem váltotta azokat. A sportos vonalat Farkas Béla hangszerkészítő zárja, aki 1934-ben a korai teniszütők húrozási technikáját reformálta meg helyi műhelyében. Bár a receptek és mechanizmusok egy része az idő homályába vészett, a győri egészség- és ipar ezen alakjai kitörölhetetlenül beírták magukat a technika egyetemes történetébe. 📖

Magazinunk állandó szerzője, Hegedűs Péter négy éve foglalkozik a tervek szerint 2027 elején megjelenő könyvével, amelyben Gyórhöz köthető feltalálók legendás életét dolgozza fel. A jelenleg nagyjából ezer oldalnyi nyersanyag összegyűjtéséhez mintegy másfélezer tudományos forrást használt fel.

IN MEMORIAM

A KONTÉNERES ÉS KOMBINÁLT VASÚTI ÁRUSZÁLLÍTÁS JELES SZEMÉLYISÉGE VOLT

Életének 75. évében elhunyt dr. Fullér István okleveles közgazdász, nemzetközi szakközgazdász, a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Rt. egykori gazdasági igazgatója, egyetemünk címzetes docense.

1990-ben dr. Fullér István, a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Rt. akkori gazdasági igazgató-

ja vállalkozott arra, hogy a jogelőd Széchenyi István Műszaki Főiskola közlekedési képzését választó hallgatóinak aktuális szakmai kérdésekről előadásokat tartson. A féléves tanrend keretében a vasúti szállítmányozás, a konténeres áruszállítás, a kombinált fuvarozás volt a téma. A Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Rt. ebben is élen járt. Az 1980-as évek második felében szervezték meg mindenféle átalakított rámpák felhasználásával a mai kombinált fuvarozás hazai előképét.

A nagy ugrás 1988-ban volt, amikor egy Ganz-Mávag daruval bővült a technikai felszerelés. – Ez a fejlesztés adott egy olyan lökést, hogy tudtuk, jó úton járunk. Ekkor gondoltam először arra, hogy a szakmát nem csak művelnem,

művelnünk kell, hanem hasonlóan fontos a megszerzett tudás átadása – mondta dr. Fullér István 2000-ben Győrről, a címzetes docensi oklevél átvételekor. Az 1990-es évek elején tágra nyitott szemekkel figyeltek a széchenyis hallgatók, mert a hallott fogalmak Magyarországon még jórészt ismeretlenek voltak. A „minél több szolgáltatást egy kézben” akkor kombinált fuvarozásnak, ma logisztikának nevezik. Dr. Fullér István a legkorszerűbb logisztikai ismeretek átadása mellett diplomamunkák konzulenseként, diplomavédelek állandó közreműködőjeként, gyakornokaink mentoraként és a munkaerőpiac megrendelőjeként is motiváló, jeles személyiségként szerepel intézményünk történetében. 📖

AKI MINDENT TUDOTT A SZIGETKÖZRŐL

Életének 73. évében elhunyt Kertész József nyugalmazott szigetközi szakaszmenő, az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság korábbi munkatársa.

A Duna ölelésében nőtt fel, így nem meglepő, hogy olyan hivatást választott, amely egész életére összerort a folyóval és annak élővilágával. Kertész József okleveles építőmérnök-ként több mint három évtizeden át szolgálta a magyar vízügyet. Közel másfél évtizeden át az óvári kar vizes mesterképzésének gyakorlati oktatási programját szervezte.

Az Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóságnál szakmai elhivatottságával meghatározó, vezető szakembere volt a Szigetköz vízgazdálkodásának. Nevéhez fűződik a Duna 1992-es eltéréését követő rehabilitációs munkák egyik legjelentősebb fejeze-

te. A térség vízi világa veszélybe került, s Kertész József azok között volt, akik nemcsak felismerték a probléma súlyát, hanem megoldást is kerestek. Aktív közreműködésével jött létre az a korszerű vízpótló rendszer, amely ma is biztosítja a hullámtér és a mentett oldal természetes vízjárását. – Kisbodaki születésüként itt nőttem fel a Szigetköz szívében, mindmáig itt élek és tevékenykedem, többek között a szülőfalum és a szomszédos falvak árvízvédelme és a felszíni vizek vízellátásnak megoldása is nagyon fontos volt számomra – fogalmazta meg folyamatosan életprogramját. 📖

MÁRVÁNYBA ZÁRT FOLYÓ

A víz mozgása évszázadok óta alakítja Győr arculatát és identitását. A folyók nemcsak a város fejlődésének tanúi, hanem inspiráció forrásai is. Ezt a gondolatot örökíti meg az Áramlás című monumentális kőrelief, amely közel fél évszázada a győri ipari örökség egyik különleges alkotása.

megvalósításához a Széchenyi István Egyetem és a Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara adománygyűjtést indított. Az Áramlás 96 márványtáblából áll, amelyek jelképes „örökbefogadására” nyílik lehetőség. Egy darab márványtábla áthelyezéséhez nyújtható adomány összege 230.000 forint.

Az adományozók ezzel nemcsak egy kiemelkedő műalkotás megőrzéséhez járulhatnak hozzá, hanem a térség kulturális és ipartörténeti örökségének továbbadását is támogatják. Adományozási szándékukat az UNIVERSITAS-Győr Alapítványnál jelezhetik az alapitvany@sze.hu e-mail-címen. Az épület közelgő bontása miatt a szervezők 2026. augusztus 31-ig várják a támogatók jelentkezését.

Az Áramlás története emlékeztet bennünket arra, hogy az értékek megőrzése közös felelősségünk. Ahogyan a folyó vize összeköti a múltat és a jövőt, úgy kapcsolhatja össze ez az alkotás is a város ipari hagyományait a következő generációk emlékezetével.

Szöveg: **Baudentisztl Ferenc**

A Józsa Bálint és ifj. Kovács Ferenc Munkácsy-díjas szobrász-művészek által készített, mintegy 46 négyzetméteres carrarai márvány relief az idén 130 éves Rába-gyár egykori konferenciaközpontjának és éttermének falát 1979 óta díszíti. Az alkotás a Rába folyó áramlásából merít ihletet, miközben a vállalat egykori dinamizmusát, fejlődését és a térség ipari hagyományait is megjeleníti.

A mű sorsa azonban fordulóponthoz érkezett. A relief jelenlegi helyszínénél szolgáló épület bontás előtt áll, ezért szükségessé vált az alkotás szakszerű eltávolítása, restaurálása és új helyszínre költöztetése. A RÁBA Járműipari Holding Nyrt. a művet a Széchenyi István Egyetemnek adományozta, ahol a tervek szerint az INNO-SHARE épület homlokzatán találhat méltó új otthonára. A műalkotás megőrzésének kezdeményezője és szakmai koordinátora Nagy Zsuzsanna építésmérnök, belsőépítész, a Széchenyi-egyetem Művészeti Karának oktatója.

A megmentés összetett és jelentős anyagi ráfordítást igénylő folyamat. A bontás, restaurálás, szállítás és újraépítés költsége együttesen mintegy 22 millió forint. A kezdeményezés

Dr. Bóka Zsolt – és az Értéktár Műhely képviselőiben Bernieh Lina, Kammerloher Vivien és Tőke Domonkos joghallgatóink – javaslatára idén a Győri Értéktár „kincsei” közé került a Rába-gyár, amely a város ipari fejlődésének immáron 130 éve meghatározó pillére. A győri országgyűlési képviselő, címzetes mesteroktatónk kulcsszerepet játszott abban is, hogy a Rába írott öröksége digitalizált formában fennmaradjon. A Rába Magazin és elődei, a Rába hetilap és az Ütköző 1950-től megjelent lapszámai elérhetőek az Arcanum Digitális Tudománytár felületén.

Egész évben vár a Győri Állatkert!

TENGERIMALAC-VONAT

CAPYBARA-SIMOGATÓ

PINGVINSÉTA

ELEFÁNT-TRÉNING

zoogyor.com
@zoogyorofficial

KÖNYVAJÁNLÓ

Biczó Zsolt, egyetemünk munkatársa, magazinunk állandó szerzője lexikont írt az 1945 előtti győri tanítók, tanárok emlékére.

Kutatott a győri Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Térben, valamint Győr Megyei Jogú Város Városi Levéltárában. A korabeli sajtóanyag (Győri Közlöny, Győri Hírlap, Dunántúli Hírlap, Győri Nemzeti Hírlap, Kisalföld stb.) átnézése is jelentős feladata volt. A Győr Megyei Jogú Városi Levéltárból pontosította az anyakönyvi adatokat. A későbbi korok olvasóinak biztosan érdekes tény: eddigi lexikonjai írásaihoz és helytörténeti munkáihoz mind a levéltárak helyszínein kellett régi iratok között böngésznie. Még nem volt mesterséges intelligencia, még nem álltak rendelkezésre családtörténeti és egyéb adatbázisok.

Biczó Zsolt így fogalmazott előszavában: „Az elmúlt évtizedekben mindvégig idősebb Szinnyei József életútja volt számomra mérvadó. A Szülőföldünk Honismereti Egyesület Szinnyei tiszteletére emléktáblát állíttatott 2024-ben Győrben, akadémiai tanulmányainak színhelyén. Az emléktábla jelentőségét emeli, hogy Magyarországon ez az első emléktábla, ami a szorgalmas, állandóan tevékenykedő lexikoníró tudósok állítottak. Nélkülözhetetlen segítséget jelentett a tanárok családjainak, hozzátartozóinak pontosításai, kiegészítései. A győri tanárok és tanítók lexikonában közel 500 emberről emlékezem meg: a fa- és fémipari iskola, a főreáliskola, a leánygimnázium, a fiú- és lány felső kereskedelmi iskola, az iparostanonciskola, polgári leány és fiúiskolák etc. tanárai mellett az állami és egyházi (katolikus, zsidó, evangélikus, református) elemi iskolák tanítói is megtalálhatók az életrajzi lexikonban.

Tisztelettel köszönöm a munkám során közvetlenül segítőknek: Tóth Vilmosnak, Kovács Balázsnak, a kiadást segítőknek, támogatóknak: Villányi Tibornak és családjának, Kovács Balázsnak, a Szülőföldünk Honismereti Egyesület megyei elnökének, Radek József nyomdaigazgatónak.”

A kötetet a győri könyvhéten mutatta be a szerző és Dr. Egresi Katalin a Széchenyi-egyetem tanácsvezetője, valamint Kovács Balázs, a Szülőföldünk Honismereti Egyesület vezetője. Megtalálhatóak a könyvben az egyetemhez közel található Tulipános Iskola igazgatói, tanárai, továbbá az egyetem irányítása alatt lévő Öveges Kálmán Gyakorló Általános Iskola régi igazgatói, tanárai is – és természetesen maga Öveges Kálmán is. 📖

SZÉCHENYI

JÁRMŰIPAR ÉS MOTORSPORT

Járműves hagyományok

EGYÜTTMŰKÖDÉSI ÉRTÉKEINK

Győrben a járműves oktatási, kutatási terület az alapítástól meghatározó értékekkel, együttműködésekkel gyarapította a főiskolát, majd az egyetemet. Egykori főigazgatóként ennek a sikeres tevékenységnek a folytatását, a széles tudományterületen megvalósuló képzések további minőségi erősítését szorgalmaztam, szerveztem kollégáimmal.

Alapvetőnek tartottam a térség szakemberigényének kiszolgálását, a kiváló felkészültségű középiskolások és szüleik korrekt meggyőzését és részletes tájékoztatását a győri tanulmányokról. Törekvéseinket ambiciózus kollégáink, hallgatóink mellett Győr város vezetése, sok-sok gazdasági szervezet az Universitas-Győr Alapítványon keresztül és közreműködésével támogatta. Egyetemi szakok akkreditációs anyagát készítettük el, mindegyik képzési területünkön tudományosan minősített kollégákkal erősítettünk.

Az egyik legsikeresebb, ma is működő a Practing gyakorlatorientált mérnökképzési programunk. Az Audi Hungaria, a Rába Zrt., az OPEL Magyarország Kft. szerepeltek alapítóként, s főképpen a járműves területen tanuló hallgatóink hazai és külföldi gyakorlati képzését erősítették. 📄

Dr. Keresztes Péter
egykori főigazgató (1977–2001)

Praktikus Practing

GYAKORLATI MÉRNÖKKÉPZÉS

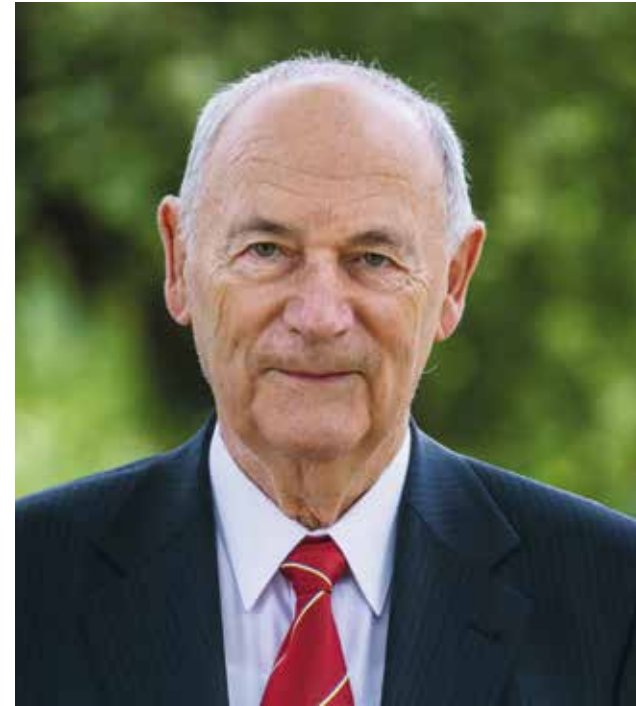
Fél évszázados, sikerekben és együttműködésekben bővelkedő győri, járműves oktatói életutamra visszatekintve büszkeséggel tölt el, hogy volt tanítványaim közül nagyon sokan szép szakmai sikereket értek el. A Practing program keretében a 1996 szeptembere és 2023 vége közti időszak alatt 160 hazai és külföldi partnervállalat mintegy 3200 ösztöndíjas hallgatót fogadott fél éves ipari gyakorlatra. Egyértelműen pozitív tapasztalat volt, hogy a Practing gyakorlatot végzett hallgatók nélkülözhetetlen munkatapasztalatot szereztek, szakmai karrierjük szempontjából is fontos eredményeket értek el.

Esztergomban, a Géza Fejedelem Középiskolával és a győri Jedlik Ányos Gépipari és Informatikai Középiskolával közösen a 2000-es évek elején megvalósított gépipari- és mechatronikai mérnökasszisztens képzés valós régiós munkaerőpiaci igényt szolgált.

A Járműgyártási Tanszék kutatási, fejlesztési tevékenységei közül nagy értéknek tartom a veszélyes árukat szállító tartálykocsik fejlesztését. Dr. Vermes Ágoston szakmai irányítása mellett rábás szakemberek aktív részvételével valósult meg a program. Nagy kihívás volt az autóbusz légkondicionáló berendezések hazai gyártásának előkészítése, a szükséges gyártmányfejlesztés. Ehhez kapcsolódott a járművek hőtechnikai vizsgálata több vállalat számára.

A jövőre vonatkozó nagy feladatnak tartom a Practing program folytatását, összehangolását a duális képzéssel. A jelen és a jövő nagy lehetősége a gyakorlati képzés erősítése, a hallgatók motiválásának, tanulmányi szolgáltatásaink hozzáigazítása a fiatal nemzedékek generációs jellemzőihez. 📄

Dr. Pintér József
ny. tanszékvezető docens
a Practing Alapítvány egyik atyja, egykori titkára

Központban a fejlesztések

JÁRMŰIPARI BEÁGYAZOTTSÁGUNK

Felsőoktatási pályám utolsó 25 éve Győrhöz kötődik. A város évszázados autós hagyományai és mai iparszerkezete egyértelműen indokolja egyetemünk járműipari kötődését. Amikor rektorként az egyetem első küldetésnyilatkozatát és stratégiai tervét elkezdtem fogalmazni, önként adódott, hogy ezt a területet kell az új intézmény karakterisztikus profiljának tekinteni. Ennek jegyében indítottuk el a járműiparhoz kapcsolódó két Kooperációs Kutató Központ pályázatunkat. Az elért eredményekre támaszkodva alapítottuk meg az önálló Járműipari Regionális Egyetemi Tudásközpontot, amelynek első elnöke voltam. Aktív vezetői pályám lezárása óta a tudásközpontból kialakult Járműipari Kutatóközpont tevékenységét nagy elismeréssel figyelem és büszke vagyok arra, hogy a mai sikerek meg-alapozásában részt vehettem. Remélem, hogy a központ hosszú időn keresztül a jövő járműfejlesztéseinek meghatározó szereplője lesz. 📄

Dr. Csinege Imre
professor emeritus
a Széchenyi István Egyetem első rektora

A Practing szerepe

TÚL A MÉRNÖK-KÉPZÉSEN

A Practing projekt a gyakorlatorientált mérnökképzés megvalósítását tűzte ki célul a Közlekedési és Gépészmérnöki Fakultáson. Ez 1996-tól, a EU PHARE pályázatának megnyerésével valósult meg.

A program célja: hogy a fakultás hallgatói a térség cégeinél gyakorlati félév keretében megismerjék a mérnöki munkát, s abban tevékenyen közreműködjenek.

A fakultás tanszékei ezt egy „szendvics-szerkezetű” e-learning tananyag kidolgozásával tették lehetővé.

A program megvalósítására Konzorcium alakult az Audi, az Opel és a Rába – mint a program alapító cégeinek – közreműködésével. Az eltelt 28 év alatt 160 hazai és külföldi partnervállalat csatlakozott a Practinghoz, s mintegy 3200 ösztöndíjas hallgatót fogadtak, képeztek.

A konzorciális üléseken a vállalatok szakmai igényeit figyelembe véve a fakultásnál új szakirányok indultak, úgy mint a mechatronika alap- és mesterszak, a minőségbiztosítási szakirány, s ezek e-learninges tananyagai.

A Practing jelentős szerepet vállalt a minőségbiztosítás, a gyártásautomatizálás, a gépipari CAD/CAM oktatási és kutatási infrastruktúra megteremtésében is. Tevékenyen hozzájárult a konzorciumban részt vevő vállalatok szakemberei számára szervezett technológiai átadási programban, s szakmai továbbképzésében. 📄

Dr. ing. habil. Kardos Károly
egyetemi docens
egykori rektorhelyettes, fakultásigazgató
a Practing Alapítvány atyja, első elnöke

➤ Szárnyak mindig kellenek

ALKOTÓ, SIKERES KÖZÖSSÉGI EGYETEMI SZÍNTEREK

Azt gondolom, ha kollégáink, hallgatóink érzik, hogy szükség van rájuk és a munkájukra, akkor szárnyakat kapnak. Azok a szárnyak nekünk mindig nagyon kellenek!

Hallgatóinkat folyamatosan ösztönözzük, hogy fejlesszék karokon és szakokon átívelő szakmai, közösségi műhelyekben is a felkészültségüket, kössék le szabad vegyértéküket, dolgozzanak közösségi szintereken.

Sokszínű tehetséggondozó, közösségi munkát végző, feladatmegoldó szintereket szervezünk, működtetünk az egyetemen a siker érdekében. Az egyik legelső volt a ma már klasszikus példánk, a SZEenergy csapat.

Annál jobbat elképzelni sem tudok, mint amikor a reggeli napsütésben az egyetemre jövök. Bármerre nézek, azt látom, amit szerettem volna, ha egyszer megvalósul. Nyüzsgő, alkotó, eredményes, vonzó egyetemi műhelyek és tevékenységek jellemzik mindennapjainkat. Így kerül a problémamegoldás, a konkrét projektmunka, a versenyszellem alakítása a hallgatók tanulmányainak, életszemléletének középpontjába. 🏆

Dr. Szekeres Tamás

rector emeritus

az Universitas-Győr Alapítvány elnöke

➤ Mérnökasszisztens-képzés

EGYÜTT AZ ELMÉLET ÉS A GYAKORLAT

A Magyar Suzuki Zrt. és a külső beszállítók Esztergomba történő érkezésével az ipari, a gazdasági környezet nagymértékben megváltozott. A fejlődés iránya megkívánta a szakmunkás és a mérnök közé ékelődő, megalapozott műszaki ismeretekkel rendelkező középvezetői szint képzését.

A Gépipari mérnökasszisztensek, majd a Mechatronikai mérnökasszisztensek érettségi utáni, kétéves elméleti és gyakorlatorientált képzése hallgatói jogviszony mellett folyt a Géza Fejedelem Ipari Szakközépiskolában és a győri Jedlik Ányos Gépipari és Informatikai Középiskolában – a Széchenyi István Egyetem folyamatos szakmai irányításával. Együttműködésünkben az ide települt cégek anyagi közreműködésével a szükséges tudás átadása vezetett a kitűzött cél eléréséhez.

Az esztergomi középiskola műszaki igazgatóhelyetteseként lehettem a projekt egyik motorja, szervezője. Munkám elismeréseként Győr polgármestere „Győr Városháza Ezüst Érme” kitüntetést adományozott részemre. 🏆

Fenyvesi Ottó

ny. igazgatóhelyettes

Géza Fejedelem Ipari Szakközépiskola, Esztergom

➤ Száraz szakma helyett

FELADATMEGOLDÁS

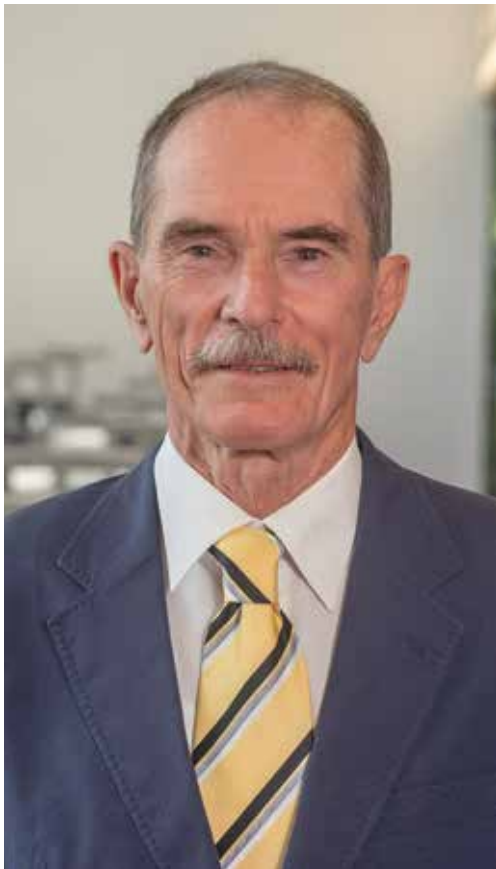
Voltak a laborban ősrégi járműegységek, s ezek a száraz szakma helyett sokkal nagyobb érdeklődést váltottak ki. Ezeket bütykölni, beindítani lehetett, s még a gyakorlat után ott is maradtak a hallgatók. Szombaton és vasárnap is bejöttek, mert csinálni akartak valamit. Elsőként egy pedállal és elektromosan is hajtott járművet alkottak. A „Kígyó”-nak nevezett háromkerekű járgány nagy sikere mindannyiunkat motivált. Aztán jött az első magyar hibrid teherautó, az E-Van, majd a tisztán elektromos SZElektra városi kisautó fejlesztése, sok-sok hallgató közreműködésével. Ezek a járművek a munkát, az alkotást, az együttműködést jelentették, de még ennél is nagyobb motiváló erővel rendelkezik a versenyzés.

Egy nagyon lelkes hallgatói csapat nélkülötött az első magyar napelemes autó kifejlesztésének: a Széchenyi Futamon bemutatott autó győztes lett a franciaországi Shell Eco-marathon versenyen

a városi napelemes kategóriában. Ez nagyon fontos siker volt a jövő szempontjából. Sok újtással teli elektromos versenyautó került ki később is hallgatóink kezéből, s nyert értékes helyezéseket szerte a világon. Ma már a járművünk energiatakarékos világbajnok, ami szépen mutatja a szakmai színvonal emelkedését.

A fejlődést jelenleg az önvezető jármű versenyeztetése jelenti, amely szép kezdeti sikereket hozott.

A „Kígyó”-tól idáig töretlen a fejlődés, mind volumenét, mind szakmai tartalmát és színvonalát tekintve. A továbblépés mindig nehéznek látszik, de kiderült, hogy érdemes megteremteni a hallgatóknak a magas színvonalú és motiváló munkafeltételeket, infrastruktúrát. Az új generációk tanításában a feladatmegoldás oktatására kellene áttérnünk. Tudásmennyiség ösztönzés helyett problémamegoldó-képesség fejlesztés lenne a jövő oktatása. 🏆

Dr. Varga Zoltán

egyetemi docens, mentor

A SZENERGY ELSŐ SZAKMAI TÁMOGATÓJA

A Sáhó Műhely Kft. közel 30 éve foglalkozik egyedi alkatrészek gyártásával. Főleg alufelnik javításával, hengerlésével. Tevékenységünk meghatározó szegmense a fémipari megmunkálás, alumínium anyagok hegesztése. Kezdetől fogva családi vállalkozásként működünk. 2008 óta támogatjuk a Széchenyi-egyetem SZEenergy csapatát megmunkált egyedi alkatrészek és hegesztett szerkezetek gyártásával, így a fiatal tehetségek ötletei megvalósulhatnak.

A csapat tagjai alternatív meghajtású járművek fejlesztésével és versenyeztetésével foglalkoznak, amellyel hozzájárulnak a környezettudatos életmód kialakulásához.

Azért támogatjuk őket, mert cégünk számára fontos ez a szemléletmód. A másik nagyon fontos dolog, hogy én személy szerint szeretem a fiatalokat. Főleg azokat, akik akarnak valamit, van elgondolásuk, szorgalmasak és fogékonyak az új dolgokra. Az ilyen fiatalokat támogatni kell!

Már a legelső jármű teljes alumínium-vázszerkezetét mi készítettük, lengőkarokkal, futóművel, kerekekkel. A kapcsolat azóta is tart, s ha tudunk, bármiben segítünk.

A Széchenyi-egyetem Tehetségsegítő Tanácsa engem jelölt a „Genius Loci-díjra”, amelyet meg is kaptam, amiért azóta is hálás vagyok. 🏆

Sáhó Árpád

a Sáhó Műhely Kft. tulajdonosa, ügyvezetője

➤ Hallgatói lehetőségek

SZERVEZETÉPÍTÉS, KAPCSOLATSZERVEZÉS, MARKETING

Az egyetemi hallgatói csapatok működésében a menedzsment és marketing feladatok ellátása alapvető jelentőségű a projektek sikeres megvalósítása szempontjából. A technikai kompetenciák és az innovatív gondolkodás fejlesztése mellett kiemelten fontos, hogy a hallgatók elsajátítsák a szervezetépítés, a hatékony kommunikáció és a partnerkapcsolatok kialakításának gyakorlatát. A marketing és menedzsment területek felelősek a csapat működésének tervezéséért és koordinálásáért, a belső és külső kommunikációért, a megjelenés és láthatóság biztosításáért, valamint az együttműködések menedzseléséért.

A hallgatói csapatokban végzett munka lehetőséget biztosít arra, hogy a résztvevők valós környezetben szerezzenek vezetői, szervezési és kommunikációs tapasztalatokat. Ezek a készségek jelentős versenyelőnyt biztosítanak számukra a munkaerőpiacon. A marketing és menedzsment feladatokat ellátó hallgatók gyakran közvetlen kapcsolatba kerülnek ipari partnerekkel, támogatói szervezetekkel és szakmai közösségekkel, ezáltal kulcsszerepet töltenek be a hosszú távú, kölcsönösen előnyös együttműködések kialakításában és fenntartásában.

Oktatói oldalról a hallgatók munkáját strukturált támogatás és mentorálás segíti, amely során lehetőség nyílik arra, hogy az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása is megvalósuljon. A folyamat az ötlet megszületésétől a konkrét megvalósításig követhető, így a hallgatók komplex projektmenedzsment tapasztalatokra tehetnek szert.

Összességében a menedzsment és marketing funkciók tudatos kiépítése nemcsak a hallgatói csapatok eredményességét növeli, hanem jelentősen hozzájárul a résztvevők személyes és szakmai fejlődéséhez is, elősegítve, hogy a jövőben magabiztos, rendszerszinten gondolkodó szakemberekké váljanak. 📌

Dr. Eisingerné dr. Balassa Boglárka

habilitált egyetemi docens
Járműipari Kutatóközpont PR és Marketing vezető

Student Opportunities

🇪🇺 ORGANISATIONAL DEVELOPMENT, NETWORKING, MARKETING

Within the operation of university student teams, the fulfilment of management and marketing tasks is of fundamental importance for the successful implementation of projects. Alongside the development of technical competences and innovative thinking, it is particularly important that students acquire practical experience in organisational development, effective communication, and the establishment of partner relationships. The marketing and management functions are responsible for planning and coordinating team operations, managing internal and external communication, ensuring visibility and public presence, and overseeing partnerships and collaborations.

Work carried out within student teams provides an opportunity for participants to gain leadership, organisational and communication experience in a real-world environment. These skills offer a significant competitive advantage in the labour market. Students engaged in marketing and management tasks often come into direct contact with industry partners, sponsoring organisations and professional communities, thereby playing a key role in establishing and maintaining long-term, mutually beneficial collaborations. From the academic side, students' work is supported through structured guidance and mentoring, providing opportunities for the practical application of theoretical knowledge. The process can be followed from the initial idea through to concrete implementation, enabling students to gain comprehensive project management experience. Overall, the conscious development of management and marketing functions not only enhances the effectiveness of student teams, but also makes a significant contribution to the personal and professional development of participants, helping them to become confident professionals capable of systems-level thinking in the future. 📌

Dr. Eisingerné

Dr. Balassa Boglárka

habilitated associate professor
Automotive Research Centre

SZEnergy Team

🇪🇺 WORLD RECORDS

The years following 2012 brought significant changes to the competition rules. The solar category was discontinued, and since then-up to the present day-our team has competed in the Battery Electric – Urban Concept category. After achieving several podium finishes, as well as fourth, fifth and sixth places, the breakthrough success came in 2022, when the SZEnergy Team won its category. In addition, the team set a world record in the history of the competition with a consumption result of 282 km/kWh. The achievement was further enhanced by finishing second in the autonomous race. The year 2023 brought further success: another first-place finish, this time with a result of 291 km/kWh, setting a new world record, and once again securing first place in the autonomous category. By then, five years of continuous, multi-generational development work had fully come to fruition. In 2024, the SZEnergy Team set another world record, achieving first place with an efficiency of 309 km/kWh.

At the 2025 competition, the team once again surpassed its previous performance: with an energy efficiency of 327 km/kWh, they once again became world champions.

Thanks to its modified teardrop shape, the vehicle has a drag coefficient of 0.1365, which is significantly lower than the typical value of around 0.3 for an average passenger car. In addition to reducing aerodynamic drag, great emphasis was also placed on weight reduction. The vehicle features a self-supporting carbon-composite body, resulting in a current ready-to-drive mass of 95 kg. The SZEmission uses LiPo batteries with a capacity of 350–530 Wh and is powered by a PMS motor via a toothed belt drive. The team's website: szenergy.hu.

➤ SZEnergy

ISMÉT VILÁGREKORD

A 2012 utáni évek jelentős versenyszabály-változásokat hoztak. Megszűnt a nap-elemes kategória, azután és jelenleg is a Battery Electric – Urban Concept kategóriában versenyez csapatunk. Több dobogós, negyedik, ötödik, hatodik hely után az átütő siker 2022-ben született meg, a SZEnergy csapat megnyerte kategóriáját. Emellett a verseny történetében világrekordot ért el a 282 km/kWh fogyasztási eredményével. A sikert tetézte a tény, hogy a verseny autonóm futamán pedig 2. helyezett lett a csapat. A 2023-as év új sikereket hozott, szintén első helyezés, már 291 km/kWh eredménnyel, ami a világcsúcs megjavítását jelentette, s ugyancsak az élen végeztek az autonóm kategóriában is. Beért az akkorra már 5 éve, generációkon át folyó fejlesztési munka. 2024-ben újabb világcsúcsot beállítva, 309 km/kWh-ás hatékonysággal ért el a csapat első helyet.

A 2025-ös versenyen újra sikerült felülmúlni korábbi teljesítményüket: 327 km/kWh energiahatékonysággal ismét világbajnokok lettek.

A módosított csepp formájának köszönhetően 0,1365-ös légellenállási együtthatóval rendelkezik, amely egy átlagos személyautó 0,3-as értékéhez képest jelentősen kisebb. A légellenállás mellett a tömegcsökkentésre is nagy hangsúlyt fektettek. A jármű önhordó karbon-kompozit karosszériával rendelkezik, így jelenlegi menetkész tömege 95 kg. A SZEmission-ben LiPo 350–530 Wh-ás akkumulátorokat használnak, meghajtását pedig egy PMS motor biztosítja fogasszíj hajtás segítségével. A csapat közösségi oldala: szenergy.hu. 📌

Dr. Pup Dániel

egyetemi adjunktus

a Jedlik Ányos Szakkollégium vezetője, JKK koordinátor, mentor

➤ Mérnökként visszatért hallgatók

NEMZETKÖZI KIHÍVÁSOK

Az évek során a gépész szakból kivált a mechatronika és a járműmérnök szakirány külön szakként, így mára a 16 évet megélt rendezvény neve is átalakult. Gépészeti Szakterületek Nemzetközi Hallgatói konferenciája a mai elnevezés. A tizenöt hazai képzőhely mellett Pozsonyból, Nagyszombatból, Nyitráról, Kolozsvárról, Temesvárról, Nagyváradról, Szabadkáról és Újvidékről jönnek gépész-jelölt egyetemisták. Mindig örömmel tölt el, mikor látom, hogy hallgatóink minden évben újult energiával kezdik az esemény szervezését, s hogy az egykor részt vevő hallgatók mára a feladatot hozó mérnökök, mérnökségi és vállalati vezetők. Ebből is látszik, hogy ez egy nagy érték a vállalat számára és hallgatóinknak, az egyetemünknek egyaránt. 📌

Bővebben egyetemünk mára hagyománnyá vált legrégebbi hallgatói szakmai konferenciájáról: <https://gsznhk.sze.hu>.

Students Returning as Engineers

INTERNATIONAL CHALLENGES

🇪🇺 Over the years, mechatronics and vehicle engineering have branched out from mechanical engineering into separate programmes, and as a result, the name of the event—now with a 16-year history—has also evolved. Today, it is known as the International Student Conference on Mechanical Engineering Fields. In addition to fifteen institutions in Hungary, mechanical engineering students also participate from Bratislava, Trnava, Nitra, Cluj-Napoca, Timișoara, Oradea, Subotica, and Novi Sad. It is always a great pleasure to see that our students begin organising the event each year with renewed energy, and that those who once participated as students have since become the engineers, engineering leaders and company executives who now bring the tasks. This clearly shows that the conference represents significant value both for companies and for our students, as well as for the university itself. 📌 More information about our university's long-standing student professional conference, which has by now become a tradition, is available at: <https://gsznhk.sze.hu>.

Dr Dániel Pup

assistant professor

Director of the Ányos Jedlik College
JKK coordinator, mentor

REJTŐZKÖDŐ KIÁLLÍTÁS

2015 decemberében meghitt ünnepségre került sor a Salgótarjáni Innovációs Központban. A központvezető, Simonyi Sándor gépészmérnök kezdeményezésére egykori mentoráról, Terplán Zénóról emléktárgy neveztek el. A tanteremként funkcionáló helyiségben „Magyar kiválóságok a gépjárműiparban” címmel táblókiállítást is átadtak. A táblókon harmincnégy magyar járműiparhoz szorosan kötődő személyiség fényképes életrajza olvasható, számosan közülük a Széchenyi István Egyetemhez vagy Győrhöz is kapcsolódnak.

akinek nevét a Győri Szakképzési Centrum technikuma (közkeletű nevén a PÁGISZ) viseli, Bokor József akadémikus egyetemi tanárt és a Széchenyi István Egyetem első tiszteletbeli doktorát, Michelberger Pál akadémikust.

tően a hazai gépjárműtervezés kiemelkedő személyisége volt. A kiállítás részét képezi a Magyar Örökség Díjas hazai autóbútorgyártásról szóló tábló. Az 1960 és 1990 közötti években az Ikarus meghatározó szere-

„ A „rejtőzködő kiállítás” anyagához magazinunk szerkesztősége is hozzájutott. A magyar járműgyártás 2015 óta tartós lendületet vett, nem utolsósorban a táblókon szereplő, napjainkig aktív szakembereknek köszönhetően.

A gépjárműipari kiváló kutató-fejlesztők, feltalálók táblóján szerepel Jedlik Ányos bencés szerzetes, fizikus, az első működő elektromotor alkotója, aki a dinamóelv felismerésével és a fizika magyar szaknyelvének megalkotásában is maradandót alkotott. Ugyanezen a táblón találjuk Hanula Barna gépészmérnököt, egyetemünk Audi Hungaria Járműmérnöki Karának alapító dékánját. Ugyan nem győri vonatkozású, de megemlítendő Barényi Béla mérnök-feltaláló, akinek nevéhez több mint ezer gépjárműipari szabvány fűződik, köztük a gyűrődési zóna koncepciója is. A vállalati kiválóságok között helyet kaptak Horváth Ede, a Rába Magyar Vagon- és Gépgyár legendás vezérigazgatója, és Winkler Dezső, aki 1936-tól 1948-ig a Magyar Vagon- és Gépgyár autógyártó részlegének vezetője volt, valamint a második világháborút köve-

pe mellett a korszerű MAN-motorok és futóművek gyártásával a Rába-gyár is szerepet játszott, s Michelberger Pál is részt vett a Magyar Közúti Járműprogram egyik fő irányítójaként. A hazai járműiparban a rendszerváltást követő visszaesést lassú növekedés követte. Eltelt kilenc év, s a „rejtőzködő kiállítás” anyagához magazinunk szerkesztősége is hozzájutott. A magyar járműgyártás 2015 óta tartós lendületet vett, nem utolsósorban a táblókon szereplő, napjainkig aktív szakembereknek köszönhetően. Köszönjük Simonyi Sándor és Ürmössy Ákos hozzájárulását a kiállítási anyag felderítéséhez. Megkeresésünkre mindketten készségesen reagáltak; segítségük nélkülözhetetlen volt.

Homor Péter
levéltárvezető
Egyetemi Könyvtár és Levéltár

Ányos Jedlik

🇭🇺 **PROLIFIC INVENTOR – FEW PUBLICATIONS**

Of the monastic orders in Hungary, the Order of St Benedict has a dominant presence in Győr. Ányos Jedlik (1800-1895), Benedictine monk, physicist, professor and rector of the University of Sciences in Pest, stands out in the field of the transmission of contemporary scientific knowledge. He was a prolific inventor who tried to put his ideas into practice. Thus, he started a business based on his widely known soda water apparatus.

One of his inventions before his time was the electric motor, which he created as a young teacher at the Benedictine secondary school in Győr. The field of electrical engineering developed in the 1820s, following the work of Oestred, Ampere and Faraday. In 1830, Ányos Jedlik's experimental notebooks in Latin show that he created a working electric motor, which he called a rotary, in 1830. But he did not publish his invention, and missed out on world supremacy. In 1840, he was appointed to the physics department of the University of Pest, where he also taught electrical engineering at the engineering institute Institutum Geometricum, which operated until 1850. After studying several contemporary power sources, he designed the paper cell batteries which he presented at the 1853 Paris World Exhibition. He also formed a company to commercialise the batteries, but it was not successful. In the 1840s, Jedlik began to work on an 'electric locomotive', and in 1855 he created an electric carriage, originally intended as an illustrative model. In the early 1850s, he began to design electromagnetic generators and inductors. He recognised the principle of dynamo, and based on this he built a device in 1861. Although the principle and design of his early dynamo was much more complicated, he was a pioneer in the field, as Ernst Werner von Siemens did not present his own dynamo until 1867 at the Berlin Academy of Sciences. In the same year, Jedlik constructed a lead-acid battery, which he also did not publish. In addition to electricity, his photometric experiments also produced new results. He played an important role in the creation of the Hungarian language of physics.

Péter Homor
Head of Archives
University Library and Archives

➤ Jedlik Ányos

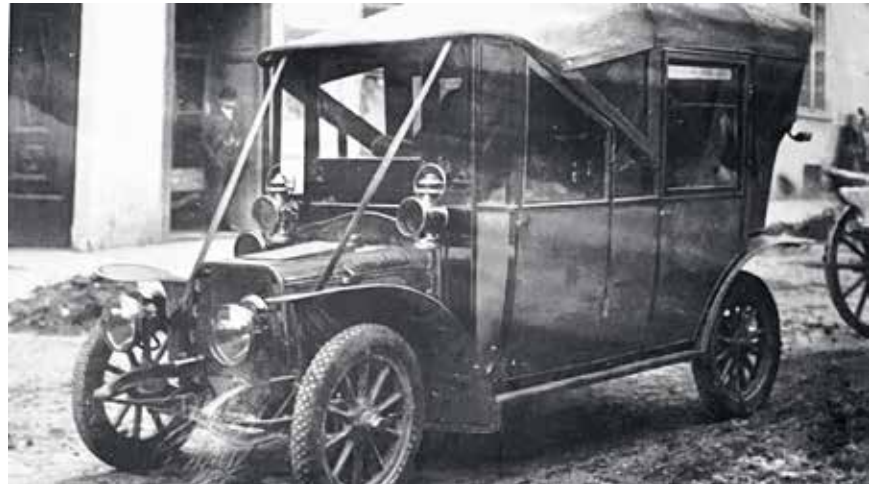
TERMÉKENY FELTALÁLÓ – KEVÉS PUBLIKÁCIÓ

A Magyarországon működő szerzetesrendek közül a Szent Benedek-rend jelenléte meghatározó Győrben. A korabeli tudományos ismeretek közvetítése terén kiemelkedik közülük Jedlik Ányos (1800–1895) bencés szerzetes, fizikus, a pesti tudományegyetem professzora, rektora. Termékeny feltaláló volt, aki ötleteit igyekezett a gyakorlatba átültetni. Így a széles körben ismert szódavízgyártó készülékére alapozva vállalkozást is indított.

Korát megelőző találmánya volt az elektromotor, amelyet a győri bencés gimnázium fiatal tanáraként alkotott. Az elektrotechnika tudományterülete az 1820-as években alakult ki Oestred, Ampere és Faraday munkássága nyomán. Jedlik Ányos latin nyelven vezetett kísérleti jegyzőkönyveiből kiderül, hogy működő – általa forgonynak nevezett – elektromotort alkotott 1830-ban, ám találmányát nem publikálta és ezzel a világhírességről lemaradt. 1840-ben került a pesti egyetem fizika tanszékére, ahol az Institutum Geometricum néven 1850-ig működő mérnökképző intézetben elektrotechnikát is oktatott. Több korabeli áramforrás tanulmányozása után megszerkesztette a papírcellás elemeket, amelyeket az 1853-as párizsi világkiállításon mutatott be. Az elemek üzleti kihasználására társaságot is alakított, amely azonban nem vált sikeressé. Jedlik az 1840-es években kezdett el foglalkozni egy „villamos mozdony” szerkesztésével, 1855-ben megalkotta az eredetileg szemléltető eszköznek szánt villamos gépkocsiját. Az 1850-es évek elején kezdett elektromágneses áramfejlesztők, induktorok tervezésével foglalkozni. Felismerte a dinamóelvet, ennek alapján 1861-ben egy készüléket szerkesztett. Noha korai dinamója elvében, kivételében jóval bonyolultabb volt, mégis úttörőnek számított a területen, mivel Ernst Werner von Siemens saját dinamóját csak 1867-ben mutatta be a berlini tudományos akadémián. Jedlik ebben az évben ólomakkumulátort szerkesztett, amelyet szintén nem publikált. Az elektromosságban mellett fénytani kísérletei is új eredményeket hoztak. Fontos szerepe volt a fizika magyar szaknyelvének megalkotásában.

Homor Péter

CABRIÓVAL A KÓRHÁZBA

Fotó: Régi Győr

Kevesen tudják, hogy Győrben az első autóbilt a városi kórház alapítója és akkori igazgatója, dr. Petz Lajos vásárolta 1909-ben. Amikor reggelente végig „száguldozott” a Kossuth Lajos utca poros kövezetén, a környék gyerekei mind összeszaladtak, hogy megcsofálják a guruló, pöfögő vasszörnyet. A FIAT típusú gépjárműről még egy korabeli képeslap is fennmaradt, ahogy

annak sofőrje büszkén feszít a volán mellett, háttérben az Árpád út egyik üzletével. Az igazgató úr meglehetősen fázós lehetett, mert nem sokkal a vásárlást követően több szabadalmat is benyújtott a kocsiszekrény melegen tartására. Az egyik esetében a motor hűtésére szolgáló, keringetett vizet használta volna az utastér fűtésére. Ennél is izgalma-

sabb a Szerkezet nyitott autóbilkoknak csukottakká váló átalakítására c. szabadalma, amely könnyedén le- és feltehető ponyvaszerkezettel látta el a nyitott terű autóbilkokat, így téve azokat alkalmassá a téli használatra is. A kabriók tetőszerkezetének túlnyomó többsége a mai napig Petz doktor tervei alapján készül. [📄](#)

Hegedüs Péter
kultúrtörténész

➤ Két lexikonban 450 szakember

GYÖRI MÉRNÖKÖK, MŰSZAKI SZAKEMBEREK EMLÉKE

A Széchenyi-egyetem Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Karának könyvtárosaaként két lexikonban emlékeztem meg a hajdanvolt Győrben tevékenykedő mérnökökről. 2015-ben jelent meg a győri Magyar Waggon- és Gépgyár mérnöki-művezetői-tisztviselői lexikona (1896-1939). A tavaly megjelentetett Győri Mérnöki Lexikkal együtt így közel 450 szakemberről olvashatunk. Műépítészek, a MÁV, a GYSEV, a Rábaszabályozó Társulat, a Földmérési Felügyelőség, a Szigetközi Ármentesítő Társulat, a Folyammérnöki Hivatal, a Városi Mérnöki Hivatal, a Kultúrmérnöki Hivatal, az Államépítészeti Hivatal, az Erdőigazgatóság, a gyárak mérnökei, az építőmesterek is szerepelnek a lexikonokban. Az egyik legérdekesebb személy Koroknay Gyula, aki Tlaskal vezérkari századossal elkészítette Győrben a világ legelső benzinmotoros, mechanikus összerék-hajtású és kormányzású járművét. Ezzel a teljesítménnyel nemcsak a teherautóknál, hanem a személykocsik között is elsőek lettek 1904-ben. [📄](#)

Biczó Zsolt
könyvtáros, művelődéstörténész

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

A Széchenyi-egyetem központi könyvtára korszerű körülmények között, 5000 négyzetméteren működik a Jár-műipari Kutatóközpontnak is helyet adó, 2011-ben befejezett, díjnyertes Inno-Share épületben. A könyvtár munkatársai a hagyományos könyvtári szolgáltatások mellett az egyetem céljaival összhangban nagy súlyt helyeznek az oktatási és tudományos munka támogatására és a nemzetközi láthatóság növelésére. A magyar és nemzetközi adatbázisok előfizetése és népszerűsítése mellett a nemzetközi rangsorokhoz (QS, THE) szükséges adatok gyűjtése és szolgáltatása is a könyvtár feladatát képezi. A központi könyvtár mellett a jogi kar Áldozat utcai épületében, az Apáczai karon és Mosonmagyaróváron is működik tagkönyvtár. A több mint fél évszázados intézmény történeti jelentőségű iratait az egyetemi levéltár gyűjti. Az Egyetemi Könyvtár és Levéltár támogató munkája a járműipari képzésben és kutatásokban is jelentős. A könyvtár kiemelten gyűjti a járműfejlesztéssel, a hibrid és elektromos hajtásokkal, az önvezető járművekkel foglalkozó magyar és angol nyelvű szakirodalmat. A PhD hallgatók segítése és a TDK munka támogatása érdekében a könyvtár munkatársai kutatómódszertani, könyvtár- és adatbázis-használati képzéseket, tudományos diákköri felkészítőket tartanak magyar és angol nyelven egyaránt. Tapasztalataink szerint a tudományos munkát támogató szolgáltatásainkra egyre nagyobb az igény, ami adatokkal is alátámasztható. Tudományos adatbázis-használati számaink az előző évekhez képest megduplázódtak, ami közel hatszázezer letöltést jelent. Az Egyetemi Könyvtár és Levéltár elkötelezett a minőségi munka folytatása mellett. Kiemelt célunk, hogy minden szolgáltatásunkat a magyar mellett angol nyelven is biztosítsuk. <https://lib.sze.hu/> [📄](#)

Tóth Csilla
Egyetemi Könyvtár és Levéltár, igazgató

PATLIB SZELLEMITULAJDON-VÉDELEM

A PATLIB betűszó a Patent Library angol kifejezés rövidítése. A PATLIB hálózat iparjogvédelmi információk terjesztésére, hasznosítására alakult szabadalmi könyvtár. A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala szakmai támogatásával az egyetem PATLIB központjai az egyetemi polgárok, a megyei iparkamarák és regionális innovációs ügynökségek cége és vállalkozók részére biztosítanak térítésmentes tájékoztatást és adnak információt a szellemi alkotások jogvédelmével kapcsolatos kérdésekben –

természetesen a járműfejlesztés területén is. A Széchenyi István Egyetemen 2007 óta működő PATLIB Központ az Egyetemi Könyvtár és Levéltárban működik. Ügyfelei esősorban az egyetemi oktatók, jellemzően a különböző oktatási formákkal kapcsolatos kérdésekkel kapcsolatban keresik fel a központot. [📄](#)

Honlap: <https://patlib.sze.hu/>

MEGHAJTÓGÉPEK MAGÁNGYŰJTEMÉNYE

A régi gabonartárakra hajazó kialakítású, saját tulajdonú épületben tárolt belső égésű stabilmotorokat (korabeli kifejezéssel: tűzgépeket) először 2004. április 17-én láthatták az érdeklődők. Jó részük gyárilag vaskocsira szerelt (azaz lokomobil), némelyiküket a gyűjtő építette kerekre, a könnyebb mozgathatóság céljából. Működés közbeni jellegzetes hangjuk folytán a népnyelv csettegőknek, csúhögőknek hívta őket. Technika- és ipartörténeti szempontból pótolhatatlanok. Az őskort képviselő gépmatuzsálemek kora jelenleg 120 év körüli, de a fiatalabbak is több, mint fél évszázadosak. Néhányuk valószínűleg az adott típusból az egyetlen, ami fennmaradt – legalábbis amiről tudomásunk van. A nagyrészt működő gépeken kívül néhány korabeli munkagép, különleges alkatrész (gyújtókészülékek, olajozó-, és zsírszszelencék stb.) látható a falitáblák szövegei, képei, ábrái kiegészítéseként. Napjainkra tekintélyes képanyagból, antik könyvekből, árjegyzékekből, ismertetőkből komponált szakirodalom is összeállt, hazai és külföldi kapcsolatrendszerrel. A magyar gyártású masiná-

kon kívül amerikai, német, francia, cseh, román és angol motorok tanulmányozhatók. Mindegyikük a fizika, a mechanika, a villamosság, s egyes szakmák (gépészkovács, lakatos, mechanikus, bádogos, bogsnár, stb.) közös remekműve, alkotása. A legidősebb gépek némelyikét még az ún. alacsony feszűltségű, belső megszakító (abrejereros) mágnesgyűjtás működteti, amelyet Robert Bosch 1887-től kezdett nagy mennyiségben gyártani. Világhírű lett a rendszere, még az 1920-as években is használták a lassú fordulatszámú stabilmotorokon. Az ugyancsak Bosch-féle nagyfeszűltségű mágneses gyertyagyűjtás alkalmazásának kezdete 1902 körülnek vélt, máig ismert megoldás. Unikális a Junkers-féle ellenűtemű dízelmotor is (1930?), amely egy állóhengerben egymással szemben tükörszimmetrikusan mozgó két dugattyúval előállított sűrités elvén működik. A zseniális mechanikai elrendezés folytán csendes, rázkódásmentes, egyenletes járású. A birtokomban lévő gép tudomásom szerint az egyetlen működő darab Magyarországon, háromfázisú generátort hajt. A motor NSZK gyártmányú, a generátor

az NDK-ban készűlt – az előző mondatrész mozaikszavai önmagukban is mára a történelem részei. A győri Audi-gyár magas rangű vendégei személyesen tisztelték meg a dunaszegi gyűjtemény géptermében, utána a gyár területén 5 db korabeli stabilmotor bemutatójára kértek föl. Elsőként egy 1930-as években gyártott, ún. szivaros indítású Deutz dízelmotort indítottam el, népes érdeklődőkkel övezve. Valamivel később két doboz gyári „indítószivart” kaptam tőlük, amelyekből néhányat – tiszteletből, egyúttal emlékül – őrzök.

Dr. Papp Zoltán
ny. egyetemi docens
okl. bányamérnök,
tiszteletbeli gépészmérnök

➤ Néhány név és gyártó MAGYAR VONATKOZÁSOK

A kezdeti korszakot világszerte a stabil gőzgépek lassú ki-szarulása, egyidejűleg a villanymotorok elterjedése kísérte. A technikatörténet nagykönyvében számos, az országhatárokon túl is elismert magyar, a belső égésű motorok fejlesztéséhez kapcsolódó találmány, szabadalom, ötlet, gyártmány leírására lelünk. A Ganz és Társa Vasöntő és Gépgyár (Budapest) Bánki Donát és Csonka János szabadalma nyomán 1889-ben kezdett stabil és lokomobil (tehát vontatható vaskocsira szerelt) motorokat gyártani, a Bánki-Csonka-féle karburátort 1893-ban szabadalmaztatták. Ez a gyár volt az első, ahol nagyüzemileg belső égésű motorok készültek. Jőmagam még láttam működni magángyűjtői körökben Ganz gyártású izzócsőves stabilmotort (gyártási év: 1898). Gyűjtását a hengerbe nyúló, indítás előtt kívűlről fölmelegített izzócső adta. Dr. Schimonek Emil műegyetemi tanár karburátora (1925) zseniális alkotás, ám elkésett, mert időközben feltalálták az üzemanyag befecskendezést. A karburátor szó magva a latin carboneum – szén. A fentiek ritkán jelennek meg a műszaki felsőoktatás tantárgyprogramjaiban. Az 1850-ben Mayer Enoch által alapított szombathelyi, 1880-tól Mayer E. és Fiai gépgyár 1899-től gyártott benzínmotorokat, az első évben három (!) darabot. A gyárat 1927-ben számolták föl. A helyieknek ezekről – személyes tapasztalataim alapján – mára fogalmuk sincs, néhány levéltáros, s megszállottnak titulált magángyűjtő kivételével. A Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth Magyar Gépgyári Művek R.T., röviden CS, később HSCS gyár (Budapest) Európa egyik legjelentősebb mezőgazdasági gépgyáraként kezdetben gőzlokomobilokat, 1904-től belső égésű motorokat is készített. Nyersolajüzemű, izzófejes traktoraik többek között Kínába is eljutottak. A dízelmotorok (járművekre is kiterjesztve: autók, mozdonyok, traktorok, hajók, tengeralattjárók, stb. hajtóművének) fejlesztése kapcsán pl. Jendrassik György és Kandó Kálmán neve, munkássága – sokakkal együtt – beiródott a műszaki tudomány szakkönyveibe, ott csillog az egyetemes technikatörténet szó szerint vasba vésett lapjain.

➤ Hatalmas durranás volt

A STABILMOTOROK SZEREPE A MŰSZAKI FEJLŐDÉSSEN

A klasszikus felépítésű, négyűtemű, belsőégésű („robbanó”) motor – amelyből napjainkban százezer üzemelnek – megalkotását Nicolaus August Otto nevéhez kötik (1876). Ő alkalmazta elsőként a gyűkeverék sűritését (2. ütem). Korábban Étienne Lenoir hároműtemű, sűrités nélküli gázmotorja elektromos gyűjtással működött (1862). Mindegyik gép stabilmotorként, tehát helyhez kötve született, járműbe történő beépítésük későbbi. A fényképezés feltalálóiéként ismert francia Nicéphore Niépce fivére (Joseph és Claude) már az 1800-as

évek elején építettek egy motort. Pyréolophore-nak (szó szerinti fordításban tüzes szél hordozónak) hívták. A fura szerkezet porrá tört szén, gyanta és korpafűmag (Lycopodium) keverékével, szilárd üzemanyaggal működött – 1806-ban. A szilárd hajtóanyag problémái napjaink űrkutatáshoz kapcsolódó hordozórakétáinak fejlesztése során köszönnek vissza. Stabilmotorként (moteur fixe franciául – az 1928-as kiadású, magyar nyelvű Technikai Lexikonban még mőtor) megépített gépüket kishajóba szerelve a Saone folyón, áramlással szem-

ben haladva lármázták fel a környéket, a „mőtor” percnként 12–13 hatalmas durranással üzemelt. A stabilmotorok több mint kétszáz éve civilizációnk részei, így is marad, amíg üzemanyaguk természetes (kőolaj és származékai, földgáz, palagáz, szén), vagy mesterséges módon (szén-hidrogén gyártás) biztosítható. Elegendő Nap-, víz-, szél, földhő, ún. megújuló energiaforrás, vagy atomerőmű hiányában például a villanyáramot máig – az elektromos meghajtású járműveknek is – belső égésű stabilmotorok által hajtott generátorok termelik.

BUSZGYÁRTÁS ÉS ÜZEMELTETÉS

Egyetemi oktatói életutam előtt, 1977-ig az IKARUS Karosszéria- és Járműgyár budapesti törzsgyárában dolgoztam közel 10 évig. Tanszékvezetőmet, dr. Vermes Ágostont és a Járműgyártó Tanszék vezető oktatóit összehoztam az IKARUS

megfelelő vezetőivel, így kialakult egy szoros tudományos és ipari együttműködés a tanszék és a gyár között. Balla Károly gépészmérnök, c. főiskolai docens – első gyári főnököm – nagyon sokat segített a tanszéknek szakmai munkák biztosításával, kísérleti busz tartós kölcsönadásával. Balla Károly osztályvezető később a Pusztavámi Gyáregység, majd a Székesfehérvári Gyár igazgatója, vezérigazgató-helyettese lett, s valamennyi beosztásában folyamatosan támogatta a tanszékét és óraadóként, konzulensként, államvizsgabizottsági tagként részt vett munkánkban. Ezzel párhuzamosan Moór Gyula gépészmérnök, c. egyetemi tanárunk, aki szintén végig járta a vezetői beosztások valamennyi grádicsát a Székesfehérvári Gyárban, végül a gyár igazgatója lett,

több mint 30 éve együttműködik egyetemünkkel, óraadói, államvizsgabizottsági tagi, konzulensi és diplomamunka bírálói területen. Moór Gyula az együttműködés évtizedeiben szakmai feladatok adásával, a szakmérnöki képzések kidolgozásával és az oktatásában való részvételével támogatta intézményünket. Együttműködésével, tanácsait figyelembe véve dolgoztuk ki az Autóbuszok tervezési és gyártási szakmérnök 3 féléves, valamint az Autóbuszok üzemeltetési szakmérnök képzése 2 féléves programját, amelyet a Felnőttképzési és Kompetenciafejlesztési Központ szervez. Egy évfolyam már ragyogó eredményekkel végzett. 📄

Dr. Galli Csaba
docens
c. felnőttképzési igazgató

GYŐR, IKARUS, EGYIPTOM

➡ „Szemed a pályán legyen!”

A KÖZLEKEDÉS BIZTONSÁGA

44 éve vagyok igazságügyi gépjárműszakértő, ebből 30 évet baleseti helyszíneléssel töltöttem. Több éven keresztül oktattam az egyetemen a Közúti közlekedésbiztonság tárgyát. A szabályosan közlekedő, szabályokat követő vezetők hazánkban még a túlnyomó többséget alkotják, nem ők okozzák a baleseteket, legfeljebb csak szenvedő alanyaik. A figyelmetlenség a legtöbb esetben a kézben tartott mobiltelefon használatából adódik. Nemcsak telefonálásból adódhat azonban figyelmetlenség. Sokszor ittasságból, tudatmódosító szerek használatából – amiket a KRESZ szigorúan tilt és nincs annyi rendőr, amennyi mindet kiszűrné –, de adódhat egy szép táj, férfiak esetében egy szép nő vagy egy oldalt hirtelen feltűnt érdekesség látványából is. Nem véletlenül volt kiírva a vasúti mozdonyok vezetőállásában, hogy „Szemed a pályán legyen!”. A türelmetlenség a következő veszélyforrás. A közutakon különböző korú és vérmérsékletű emberek közlekednek, akik lehet, hogy egy családi vita után ültek járműbe. A kezdő vezetők sokszor gyakorlat hiányában még „nem érzik az utat”, relatív vagy abszolút gyorshajrással közlekednek. A közlekedésbiztonságra a legveszélyesebb korosztálynak a 20–35 év közti férfiakat tartom, akik már rutinosan vezetnek, de olyan helyen, ahol rendőr vagy kamera nem látja, sokszor tudatosan szegnek szabályokat. Veszélyes lehet az idős korosztály is, amelynek tagjai ugyan már rutinosak, de a reakcióidejük jelentősen megnőhet. 📄

Kulcsár Béla
c. egyetemi docens
közlekedésbiztonsági igazságügyi szakértő

A Közlekedési és Távközlési Műszaki Főiskola járműgyártási szakán végeztem. Elképesztően kemény időszak volt az a négy év, de olyan tudást adott, amire aztán egész karrierem során sikeresen támaszkodhattam. 32 évesen neveztek ki vezető formatervezőnek az Ikarus 300-as család fejlesztése kapcsán. Óriási lehetőséget kaptam a Föld akkori egyik legnagyobb autóbuszgyárában. A 11–12 méteres, illetve a csuklós kategóriában évi 13 000 darabot gyártottak, a háttérparral együtt több tízezer ember dolgozott ezért. Az Ikarusban nagyon hatékonyan sikerült a Győrben tanult gondolkodás- és látásmódot alkalmazni. A karosszéria-tervezés komplex munkáját, a műszaki, a technológiai lehetőségeket, a biztonsági előírásokat és a forma sikeres összehangolását kellett elvégeznünk. Négy Formatervezési Nívódíjat kaptam az Ikarus évek alatt. 1991-ben Egyiptomban kaptam munkát. Nagyon fontosnak tartottam a jó vi-

szonyt az egyiptomi kollégákkal, hiszen együttműködés nélkül, egyedül maradvát garantált a bukás. 1997-ben megalakult az MCV-Mercedes, kairói székhellyel. Átigazoltam a fiatal, alig húszegynéhány fővel induló céghez. Óriási kihívást jelentett a nulláról indulni. Jó döntés volt, napjainkban 6500 alkalmazott dolgozik, Afrika számos államában, Indonéziában, Angliában, Szingapúrban és Németországban létesítettek leányvállalatokat. Egyiptomban is vállalatcsoporttá fejlődtek, az autóbuszgyártás mellett teherautókat, tartálykocsikat, nagy trélereket, sőt szélérőművekhez lapátokat is gyártanak. A cég a Mercedes és a Volvo legnagyobb partnere lett. Az itt töltött évtizedek alatt több tucatnyi autóbusz formatervét készíthettem el, a midibuszoktól a luxus emeletes turista buszokig. Fantasztikus és ritka lehetőség volt egy teljes gyártmányarculatot alkotni, az egyes típusok 5–6 év utáni váltásakor megtartani a jellegzetességeket, mintegy „brand”-et teremteni.

Úgy vélem, hogy a KTMF-n elsajátított alapos műszaki tudás mellé fejlett térlátás, rajztehetség, jó ízlés, kreativitás, az angol nyelv ismerete és a munkatársakkal való jó együttműködés is fontos volt, hogy egy ilyen hosszú formatervezői karriert tudhatok magam mögött. 📄

Örsi Ferenc
autóbusz formatervező

➤ Győr közúti járműiparának története

NEVES RÁBA- GYÁRTMÁNYOK

Az 1896-ban alapított Magyar Waggon- és Gépgyárnak néhány év alatt kialakult a két fő profilja, a vasúti és közúti járműgyártás. Előbb közúti jármű alvázakat, majd 1907-től 1928-ig külföldi licencek alapján mintegy 500 teherautót és 250 személyautót készítettek Győrött. 1927 és 1940 között Krupp, 1928 és 1935 között Austro Fiat licencek alapján gyártottak teherautókat és autóbuszokat. 1935–36-ban a Rába Austro-Fiat alapján konstruálták meg a Vagongyár hosszú évtizedeken át legismertebb polgári gépjármű típusait, a Rába Super és a Rába Speciál teherautót és autóbust, amelyekből 1951-ig mintegy 2500 darabot gyártottak. 1936-ban megvásárolták a Maschinenfabrik Augsburg-Nürnberg négy- és hathengeres dízelmotorjainak gyártási jogát, s 1937–38-tól kezdve közúti járműveikbe Rába-MAN nyersolajmotorokat is szereltek. A II. világháború előtt kezdték el gyártani a vállalat legismertebb terepjáró raj-

szállító gépkocsiját, a Botondot, 1942-től pedig a Rába-Maros katonai teher szállítót. Az 1950-es évek elejétől 1971-ig Győrött komplett közúti járműveket nem gyártottak. A Vagongyárból a teherautógyártást Szigetszentmiklóásra, a traktorgyártást Kispestre, az autóbuszokét Budapestre, az Ikarushoz helyezték át. Az egykori győri autógyár a fővárosi járműgyártók beszállítójává vált, mellő- és hátsó futóműveket termeltek a Csepel Autógyár és az Ikarus számára. A Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST) járműgyártási szakosodás keretében a vagongyár 1967-ben megvásárolta a MAN közúti járműmotorjának a gyártási jogát. Az egykori autógyár csarnokában 1969 tavaszán termelni kezdett Közép-Európa legmodernebb motorgyára, ahol 1989-ig közel 500 000 közúti járműmotort állítottak elő. A futóműgyártás bővítését célzó hatalmas zöldmezős beruházások (két óriási gyártócsarnok, acélöntöde, szer-

számüzem, kovácsológyár) az egykori repülőtérre kerültek. A Rába futóműveit az amerikai piacon is értékesíteni tudta és tudja ma is. A Rábában 1970-ben megkezdődött a kamionok és a speciális felépítményekkel szerelt nehéz teherautók gyártása. Ugyancsak licencmotor került a Rába-Steiger nehéztraktorba és a saját tervezésű Rába 180-as univerzális erőgéphe. A gyár termelési szerkezete negyedszázad alatt gyökeresen átalakult. 1966-ban a termelési érték 47 százalékát még a vasúti járművek adták, a motorgyártás 1 százalékkal, a futóműgyártás pedig kb. 20 százalékkal járult hozzá a kibocsátáshoz. 1986-ban vasúti kocsikat már egyáltalán nem állítottak elő Győrött, ellenben a teljes termelési érték háromnegyedét különféle motorok és futóművek adták. Gyártottak még tehergépkocsikat, traktorokat és mezőgazdasági gépeket is.

Dr. Honvári János

➤ Gabonakereskedés helyett...

GYŐR MODERN IPARI VÁROSSÁ VÁLÁSA

A vasútvonalak kiépítésével Győrnek a nyugatra irányuló gabonakereskedelemben betöltött centrális szerepét fokozatosan a főváros vette át. Miután Győr kénytelen volt „hatalmas gabonapiacát” feladni, „az ipar bástyái mögé vonult”. A gazdaság szerkezetének radikális megváltoztatásához szükséges előfeltételek Győrött eleve adottak voltak, vagy fokozatosan megteremtették azokat. A legfontosabb győri gyárak alapítói németországi, ausztriai, leginkább cseh- és morvaországi zsidó vállalkozók vagy azok leszármazottjai voltak. Győr gyáriparának történetében fontos határkönek számít a Győri Szeszgyár és Finomító Részvénytársaság és az ezzel szoros személyi-tulajdonosi kapcsolatban álló Magyar Waggon- és Gépgyár létrejötte. Ez a két gyár jelentette az igazi, gépi tömegtermelésen alapuló nagyipar kezdetét Győrött, amelyek országhatárokon túlnyúló jelentőségre és ismertségre tettek szert.

A XX. század elejétől kezdve jelentős textilipari vállalkozások telepedtek le Győrött. A vesztes háború miatt rövid életű Magyar (Győri) Ágyúgyár üresen maradt csarnokaiba is textilgyárak költöztek. Az I. világháború idejére kialakult gazdasági szerkezet a múlt század végéig alapvetően határozta meg Győr gazdasági életét. A rendszerváltást követően a régi gyáripar nagy része eltűnt a színről, csak a szeszgyár, a Graboplast, a Cardo Bútorgyár, a Lakk-

gyár és a kesztyűgyár működik eredeti helyén és az alapításkorhoz hasonló profillal. Városunk gyáriparát ma már elsősorban a külföldről betelepedett multinacionális cégek határozzák meg. Vezérhajójuk az Audi Hungaria Zrt., amely köré széles beszállítói hálózat települt.

Dr. Honvári János
gazdaságtörténész,
professor emeritus

*A IV. Károly király számára,
a győri vagongyárban
készített, luxuskivitelű
Rába Grand típusú
személygépkocsi*

METEOROLÓGIAI ADATHALMAZ

A meteorológiai előrejelzéseknek – legyen szó bármilyen típusú, időtávú és területi érvényességű prognózisról – végső soron mindig ugyanaz a kettős céljuk van: egyrészt a lehető legnagyobb mértékben támogatni az élet- és vagyonvédelmet, másrészt segítséget nyújtani az időjárás, mint természeti jelenség (várható) gazdasági hatásainak kezelésében.

Az egyes közlekedési ágazatoknak nyújtott meteorológiai információ az előrejelzés, mint természettudomány fejlődésével párhuzamosan azonban egyre inkább eltér egy hagyományos „hétköznapi” időjárásjelentéstől. A meteorológiai paraméterek egyre szélesebb skálájára vonatkozhat, egyre konkrétabb, illetve kisebb hibával számított adatokat tartalmazhat. Növekszik a jelentősége ezen paraméterek úgynevezett küszöbátlépéseire (például szélhőkés erőssége, csapadék mennyisége) adott valószínűségeknek is. A közlekedési ágazatokban a döntéshozók ezért egyre gyakrabban döntési algoritmusokat állítanak fel és használnak a nagy mennyiségű adat és információ feldolgozására.

A meteorológia által szolgáltatott vagy szolgáltatható információ mennyisége folyamatosan nő. Ezt az adathalmazt egyre inkább a fizikai törvényszerűségeket leíró számítógépes modellek állítják elő. Egyre kevesebb szerepe van a meteorológusnak, mint egyénnek. A jövő nagy kihívása egyértelműen az, hogy a nagy mennyiségű adatot, információt a szakma mennyire hatékonyan tudja átadni a célközönségnek. Tehát a közlés formátuma, tartalmi és formai keretei nagyon fontosak. Egy felhőcske piktogram, napocskával, esetleg esőcseppekkel kiegészítve ma már nem számít hatékony formának. Az egyéni kreativitás véleményem szerint már csak a médiameteorológiában jelenthet előnyt.

Két dolog érdekelt apró gyermekkorom óta: a közlekedés és az időjárás. Győrben a közlekedésmérnöki karon végzett tanulmányaim hozzájárultak ahhoz, hogy mindig olyan munkát végezhessenek, amely hobbiként is érdekel. 🛠️

Üveges Zoltán
meteorológus

Fotó: Greg Johnson / Unsplash

▪ AZ ELSŐ PIRELTŐL AZ UTOLSÓ
SZALVÉTAHAJTÁSIG.

Jubileumi konferencia
és közösségi est

Víz,
amit
akarunk

Egy élhető jövőért

Köszönjük támogatóinknak

